R 1126

30 pages

R. 1126

Local Records

Restored in 1944-45 from Mackenzie ms
No 15. 4. 9 by Sri U. Venkata Ramayya Telugu Pandit

కైఫియ్యతులు

౧ మఫుజే పట్టపురావి

౧ మఫుజే వాగూరు

౧ మఫుజే నరసప్పనాయనిపేటు

3

15-11-9

వైశియమ్యేము.వ ఉ.పట్టుపురాలి మం.. వొగూరు..మ.
నరసప్పనాయని పేట పాయకట్టు కొత్తూరు. యిలాంగె శిథపటం. సద
రవబాంగాలము ములు లను లక్ష్మణులు మం.. పట్టుపురా వికి, వెంకటన. బెంచు.
వొగూరికి వెంకటాలయుడు. నరసప్పనాయని పేటను వెంకటు వాలా
యణా మొదటైన కరణాము యువాలయించినది.

శ్రీశైలమహాక్షేత్రమునకు దక్షిణ ద్వారమైన శిథిప
టానకు తూర్పువైపున రెండు ఆమడల దూరమున పినాకినీ నదికి ద
క్షిణ భాగమందునను. పర్వతవేష్టితమైన. మహా దరణ్యప్రదేశము కల
దు. పైవసృతమనువుయెను కలియుగమైయెను మిదోవు హోయుగమందున
వియుగము లో కొన్ని దినములు జరిగిన తరువాతను. పాండవనుల ప్రదీప
కుడైన నందన చక్రవర్తి రాజ్యపరిపాలన చేసేటప్పుడు. ఆ మహారాజు తన
నకు రాజధాని అయిన నందవరమునుంచి ప్రతి దినము న్నానం. దంపతియు
క్తముగా నే వారణాసికి యోగబలం వల్లను. పోయి. అక్కడ మణికర్ణి
కయందు కృతస్నానుండై తిరుగా నిజరాజధానికి వచ్చి. చేరుతూ
వుండేవారు. ఆ రాజు ఒకనాడు. యెప్పటివలెనే ధర్మపత్నిసమేతుండై వా
రణాశికి పోయి మణికర్ణికా స్నానముచేసి. తిరుగా రాజధాని స్థలమున
అభిముఖుడై వస్తూవుండగా పైన చెప్పిన. పర్వతవేష్టితమైన. అరణ్యప్ర

దేశములయందు పినాకినీనదీతీరమున నిముషమాత్రము విశ్రమిం
చి సేద దీర్చుకోవలెనని నివిచియుండగా. యీ స్థలమున నదీతీరమునున్న
సామీప్యము అయిన స్థలములో అనేక విశేషఫల వృక్షములు
కలవు. గనుక రాజభార్యకు చాలా మనోల్లాసము. అయి యోచినందు
నయీనదీతీరమందు నపట్నం కట్టించవలసినది. అని రాజునకు విజ్ఞా
పన చేయగా ఆ మాటు విశ్వసించి రాజధానికి ప్రవేశించిన తరువాతను.
అకడనుంచి ప్రయత్న పూర్వకముగా అడవి నరికేటందుకు కామా
టుంకములున్న కొంత సైన్యమున్న యీ స్థలానకు గర్వ చెప్పి. అంపించి
నంతటు వారు వచ్చి అరణ్యము వేధించి పట్నం నిర్మాణము చేయించినారు.
గ్రామానకు వుత్తరభాగమందు. పినాకినీనదీతీరమున. శివదేవాలయ
ము ఒకటి కిన్ని. పరశురామదేవాలయము. కట్టించి ప్రతిష్టలు చేయిం
చినారు. ఇది పట్నము దినే దినే వృంజీత భవించి మహాదైశ్వర్యపదవిగా.
వుండేది. తరువాత సుమారు కొన్నిదినములకు. పట్నము కర్తృవురికి వుజా
డు అయి. దేవాలయములకు పూజపునస్కారములు. లేకవుండగాను.
కలికాల బాధవల్ల రాజులు రాజ్యభారం చేసేటప్పుడు. యీ స్థ
లమందుల. దేవాలయములున్న పాడు అయివున్న గ్రామనేత్తమున్న
చూచి. ఆ స్థలమందు. తిరుగా గ్రామం నిర్మాణం చేయించి గ్రామా
నికి దక్షిణం సామీప్యముగా వున్న సన్నతిప్పపైన. గోపాలస్వామి నిత్య
విష్ణుప్రతిష్ఠ చేసినారు. ఆ గ్రామం నేత్రమందు. తత్పూర్వోత్తముచపట్న
3 ముఖస్తే అయివున్నప్పుడు ఒకటే అశ్వద్ధ వృక్షము. బహుశాఖలతో

వొప్పు చూపుండెది. కాబట్టి గ్రామానకు ఆయసర్వద్ధ వృక్షము పేరు
సార్థకముగా పట్టపురావి అని స్ప్రీ. నియామకం చేసెరి. దేవాలయ
ములు పూర్వము నంధన చక్రవర్తి నాడు ప్రతిష్టితమైన పరశురామ
దేవరను మన్నయీశ్వరునికిన్ని చోళమహారాజులు ప్రతిష్ట చేయించి
న గోపాల స్వామికిన్ని పూజా పునస్కారములు యథావిధిగా నడిపిం
చెటట్లు గాని బంధన చేసి నడిపిస్తూ వుండిరి. తరువాత నుపొత్తపి
నాటి శ్రీమమ్మల దేవులుడు సోమదేవుడు అనే రాజులు. యేలుచుంటూ
వుండగాను కాంచిపురవరాధీశ్వరుడైన. భుజబల వీరనల్లసిద్ధదేవ
చోళమహారాజులు. నెల్లూరి పట్టణము యందు సింహాసనస్థుడై.
రాజ్యం యేలు చూవున్నప్పుడు. వారి వద్దర తిక్కన అనే ఆయన జా
తిలో బ్రాహ్మణుడు. ప్రధానుడై వుండెవాడు. అప్పుడు పట్టపురావి గ్రామ
మానకు వుత్తరభాగమందు. పినాకినీనదికి వుత్తరముతెపునకు.
రెండు పరుగుల దూరమునను. పర్వతం ఒకటి కలదు. ఆ పర్వతము
యందు. సామాన్య స్థలమయిన అరణ్యములయందున్ను. తృణకాష్ట
జలసమృద్ధిన్ని అనేక వృక్ష చ్ఛాయ సమృద్ధిన్ని అయివుండెది గనుకను. ఆ
4 స్థలము యందు. కాటమరాజు అనే యాదవ రాజు తనయొక్క విస్తా
రమయిన గోగణమును. సంరక్షణ చేసుకొంటూ ఆ కొండపైన తెట్టులువె
ట్టుకొని. అక్కడ నివాసము చేసుకొనివుండెవాడు. వాడికి పినతండ్రికొ
మారుడు. కరి ఆవులరాజు. అనేవాడువున్నవుండెను. వాండ్లకు బిరుదు.
కారుడైన రఘురాములు అనివాడికె కలదు. వాండ్ల గోగణ...

సంరక్షణచేస్తూవుండెవారు. అనేకమందికాపరులువుండేవారు. ఆగో
గణములు మిక్కిలి విస్తి వృద్ధిపొందివుండగా యీస్థలము యందు వాటికిగో
గ్రాసము బాలకవున్నందున. నెల్లూరి నల్లశిద్ధదేవ చోళమహారా
జులవారి. సీమలోని అరణ్యములు. బీళ్లు మొదలైన. పచ్చికపట్టు
స్థలములు యావత్తు తమగోవులకు గ్రాసాన్పదంగా యిస్తే అందు
క ప్రతిసంవత్సరము. నన్ను పుల్లరి నిర్ణయించి యిస్తున్నామని కాటమరా
జువర్తమానము అంపించుకోగా నెల్లూరి శిద్ధదేవచోళమహారా
జులు. చెప్పి పంపిన మాటలు మామందలలో మాసీమలో వేసవిదినము
లలో ఆవులకు జన్మించినకోడెదూడలు. మాకు యిచ్చేటట్టు అయితే మా
సీమలో గోగ్రాసములు. కల. స్థలములు. యిస్తాము గాని పుల్లరి
గా పైండి నిర్ణయించుకొని. యివ్వవలసినది. లేదని తిరుగా వర్తమా
నము. అంపించగా. ఆ మాటకు కాటమరాజు. కరి ఆవులరాజు.
అనేవారు. ఉభయులు ఆమోదించి ఆప్రకారం. నిర్ణయించుకొని.
5 వొడంబడికెయిచ్చి. గోగణము అంతా. నెల్లూరి సీమకు తోలించి సం
రక్షణ. చేసుకొంటూ మందలో పుట్టిన. కోడెదూడలు అన్నీ నెల్లూరిరా
జుకు యిచ్చి ఆవులు. మాత్రము తమస్వాధీనములో వుంచుకొనివుండి
రి. ఈ ప్రకారము. కొన్ని దినములు జరిగిన తరువాత. నెల్లూరు సీమ
లోను. మహత్తు అయిన. క్షామము వచ్చి వరుషం లేక పచ్చిక పట్లు
యెండిపోయి అరణ్యములయందున్న కసువు లేక కాటమరాజు.
వారి గోసంరక్షణ అవశ్యమైనది. బహుప్రయాసము. కాగా నెల్లూరి సీమ

లో కపిలబావులు. ఆసరాసయొరుల ఆసరాన యెకరుడెకరుడ ఆవ
రు చేసిన పైరువుండగా. కాటుమరాజువారు గోగణమును ఆపైరుల
కు తోలుకపోయి పొలాలు మేపినారు. అందువల్ల నెల్లూరి నల్లసిద్ధదేవ
చోళమహారాజువారికిన్ని. కాటుంరాజువారికిన్ని విరోధం పుట్టె
కాటుమరాజువారు తమ గోగణమును. అదివరకు మందలలో
వున్న కోడెదూడలు సహా మళ్ళించుకొని నెల్లూరి సీమ విడిచి పట్టుపు
రావికిన్ని పినాకినినదికిన్ని వుత్తరభాగమందు పైన వ్రాసిన పర్వతప్ర
దేశమునకు లేచివస్తూవుండగా ఆ మందలలో విస్తరించి కోడెదూడలు
వున్నవి గనుకను వాటిని మళ్ళించుకుపోగలందులకు నెల్లూరి సిద్ధదేవ
చోళమహారాజువారి తట్టునుంచి కొంత ఫౌజు వచ్చి అడ్డగించు
6 కుంటే నిలువక గహా చేసి కాటుమరాజు కరి ఆవులరాజు వుభయు
లు గోగణము తోటూడా వచ్చి పర్వతాలమందు ప్రవేశించినారు. తరు
వాత నెల్లూరి సిద్ధదేవచోళరాజులవారి తరఫు నుంచి వారి వద్దవుం
డే రణాతికరుని అనే ఆయనను కొంత సైన్యమును కూర్చి కాటుమరాజు.
వారి మీద యుద్ధానకు అంపించగా వచ్చి పట్టుపురావి అనే గ్రామాన
కు యీశాన్యభాగమున సుమారు దూరమున పినాకినినది వుత్తరభా
గమందు సోమసిల అనే పట్టణము. నెల్లూరి సీమలో నిజనికి అడక్కమై
వుండేది. ఆకరుడరణాతికరునకున్ను కాటుమరాజు కరి ఆవులరాజుల
నెయూంధవరాజులు వుభయులకున్ను బాలాయుద్ధము అయినది.
అప్పుడు రణాతికరున కార్యములో నిభావు చేయలేక తనతో వచ్చి

నపాజులో నాంత నేషత్రైన వారిలో కూడాం తిరిగి లేచిపోయి స్థ
లములో ప్రవేశించిన తరువాతను. యింటివద్ద భోజనకాలమందు.
ఆయన భార్య తాను నిత్యము స్నానము చేసే రహస్య స్థలమందు.
పెనిమిటికి స్నానానకు నీళ్లు వుంచినది. తికరన అకర డికిపోయి
చూచి ఆ దంగులు స్నానము చేసే తావులో నాకు స్నానానకు నీళ్లు
వుంచిన హేతువు యేమని అడుగగా రూపశ్చేదం. అయినంతమా
త్రం చేత అతిశయంతో దుకా బట్టియి కరడనే స్నానం చేయవచ్చున
ని భార్య ప్రత్యుత్తరం యిచ్చినది. ఆమాట విని తాను యిము ద్వారంగమందు నుం
చి తిరిగి వచ్చినందున. భార్య యీమాట చెప్పినది. అని తెలిసినవాడె
మనస్సు యందు బాలా ఆయాసపడ్డవాడాయెను. తరువాత
7 భోజనకాలమందున తికరనకు తల్లి భోజనపదార్థములు వడ్డ
న చేస్తూ విరిగినపాలు తెచ్చి వడ్డించినది. అది చూచి విరిగినపాలు
వడ్డించినావు యేమి అని తికరన తల్లిని అడుగగా. అందుకు ఆయ
మ చెప్పినమాట యీదినమందు మన ఆవులు న్నానీవు పోయిన పా
లానకొమ్మె తకుపోయినవి. అని చెప్పగా విని తాను కార్యములో నుంచి
తిరిగి వచ్చినందున తల్లి ఆమాట చెప్పినది. అని గ్రహించు దుకాణము
రునాడు తెలుగాస్తె న్నామును గూర్చుకొని బయలు వెళ్లియు
ద్ధ సన్నద్ధుడై రాగాను కాటుమరాజు కరి ఆవుల రాజువు భయము యీ
వర్తమానం విని వారు న్నోయము ద్ధ సన్నద్ధులై వచ్చిరి. వుభయులకున్ను
పోమసిల పట్నానికి వద్ద పినాకినీనదీ తీరమున యుద్ధ ప్రసక్తికాంగాకా

టువురాజు వారిపైన సైన్యము నున్న మరిన్ని వారికి సహాయంగా వచ్చిన.
బల్లావారిని కూడా విరగబాడిచి జోమశిలపల్లెంగడచి పట్నపురావి.
అనేక గ్రామములను సాధించి పుత్తూరు భాగమందు. పినాకినీనదీ తీరము.
పర్యంతమున్నది. ఆకరుణ అనే అయనపేను తగిలి దొంగుస్తూ రాగాను
తరువాత కరుణ నన్నైదైవబలంబాలక పోయినది. గనుకను. అతడ్నే కాటు
8 మరాజు వారు తల కోసినారు. ఈ వర్తమానము బాలతిలకవల్లను
ఆకరుణ భార్య విని అనుగమనం చేయవలెనని యిల్లు బయలువె
ళ్లి పట్నపురావి వద్దను. యుద్ధభూమికి వచ్చి. అనేక శవాలను
జూచి తన పెనిమిటిని గుర్తుపట్టలేక చింతాకాలంతు రాత్రి మన
స్సు నిశ్చయం చేసుకొని నేను వేళ పతివ్రతనైతే నేను పిలచిన తరువా
త ఆకరుణ తల శవముల మధ్యను యెక్కడున్నా గాని పైకి యెగర
కుండా ప్రాణము యియుద్ధభూమికి ప్రదక్షిణ పూర్వకముగా.
వచ్చి నిలిచి ఆకారుణ అని పిలిచినంతమాత్రాన. యుద్ధభూమిని
శవాల మధ్యనుంచి ఆకరుణ తల పైకి మూరెడు. యెత్తున యెగిరిన
ది. అది గుర్తుపట్టి ఆ తలతీసుక వచ్చి. ఆకరుణ భార్య పెనిమిటి తల
తో కూడా అనుగమనం చేసినది.

ఈ ఆకరుణ సజీవుడైవున్నప్పుడు ఒక భట్టువాడు.
అతని మీద చక్కగా ఒక పద్యం చెప్పినాడు.

సీ.. ధైర్యంబునను మేనదగి విధియుండుటచే జేసి
చలియించె మందరాచలము దిరిగె

గాంభీర్యమెల్లనీకడనెయుండుటు జేసి
కాకుస్థుచే వార్ధికట్టుబడియె.
అలలక్ష్మి నీయందునలరియుండుటచే జేసి
వారిపోయిబవిదానమదరికొనియె.
ఆకారమెల్లనీయందునుండుటజేసి.
మరుడు ధూర్జటికంటిమంటగాలెగె

ఈనాల్గు చరణములు చెప్పుకొనిరాగా తికర్ణన విని యెనిమిదవే లవరహాలు. ఆ భటాజుసుఖ జ్చినాడు. అప్పుడు భార్యనాపివిబప ద్యంపూరాకాలేదు. యింకానాల్గుయెత్తుగీతలు. చెప్పుకొనిరావలసినది. అ.నేను సజీవుడ్నిపూండగా చెప్పలేదు గనుక నేను పరలోకగతుడ్నైఅయినతరువాతను యీభటాజునాలుగుయెత్తుగీతలు. చెప్పితే నుకొనివస్తున్నాడు. అప్పుడు ఆతనికియింకానాల్గువేలవరహాలు యిప్పించమని భార్యకున్ను తనతల్లికిన్ని చెప్పినాడు. ఆలాగునే తికర్ణనయ రంగమందు పరలోకగతుడైనతరువాతను భార్యతల్లులమందే అనుగమనం చేసినది గనుక తికర్ణనపరలోకగతుడైనవర్తమానము భటాజువిని. అప్పుడు పద్యమునకుపైనవ్రాసిననాల్గు చరణముల తరువాయి నాల్గు యెత్తుగీతలు.

గీ॥ తికర్ణదండనాథ దేవేంద్రపురమునీ
వరుసమెఱిగినగముతిరుగుటుడిగె
అబ్ధికట్టుబాసె తిచ్ఛుతకర్ణ దొరె

మరుడుమళ్ల బుట్టె మంగలరాజా ॥

ఈనాల్గుయెత్తిగతలు చెప్పుకొని ఆ భటరాజు ఆకరనపల్లివద్ది
కి తీసుకపోయి. వినుపించగా కొమారుడు చెప్పినప్రకారము గానే ఆభ
10 టరాజునకు నాల్గువేల వరహాలున్న భటరాజుకు యిచ్చినది.

ఆకరనకాటమరాజుగార్లకు యుద్ధమై ఆకరనపరలోక
గతుడైన స్థలము. యిప్పుడు పట్టపురాయి గలమానకు తూర్పుభాగ
మందున పినాకినీనదీతీరమందున. పూర్వమందు పరశురామ దేవర
మనంచన చక్రవర్తి ప్రతిష్ఠ చేసిన స్థలము. అది యిప్పుడు స్థలజ్ఞులు ఆ
జాగా పేరు. ఆకరన పాడు అని చెప్పుకుంటూవున్నారు. ఆ స్థలమందు
ఒకరాయి మీద గజ్జెముగ్గు అందుపైన ఒకపువారుకు చెక్కివున్నది. అ
ది ఆకరన మంత్రప్రతిమ అని స్థలజ్ఞులు వాడుకొంటూవున్నారు.

తరువాతను కలికాల బోళమమహారాజువంశస్తులైన పైనవారి
శివనెల్లూరి వల్లసిద్ధదేవబోళమమహారాజులుగారు. దిగ్విజయకాంక్షను.
సైన్యములను గూర్చుకొని వచ్చియిక్కడికి పశ్చిమం రెండు పరుసల దూరము
న పినాకిని నదికి వుత్తరభాగమందు. నదాం గలసాని అనే గ్రామమునకు
పశ్చిమం బాహునది పినాకిని సంగమ స్థలమందు పాత్రాపి దేశాధిప
తులైన. మల్లదేవుడు సోమదేవుడు. అనేవారియిద్దరిని యుద్ధరంగమం
దు. జయించి శేమ ఆక్రమించి కొన్నాళ్ళు యేలినారు. ఈయన యేలుబ
డికి బుజుపుదాం గలసానిదగ్గర నెల్లూరిసిద్ధరాజువారు. వెలయించిన

శిలాశాసనము. శకవర్షంబులు. ౧౦౮౧ ప్రమాదిసంవత్సరం మా
ఘ శు ౧ వ్రాసివున్నది.

11 తరువాత నుకూలాంగశస్తులైన రాజు నెల్లూరను సింహా
సనస్థుడై వుండి రాజ్యపరిపాలన చేస్తూ వుండి యీసీమ యేలుచున్నారు.
వారివద్ద మహారాజ అస్థానికులు. కందళ జియ్యలు బికట జియ్యలు అనే
వారు వుండేవారు. ఈ రాజు యేలుబడికి బుజువు యేమంటే. అప్పుడు
పట్టుపురావి. గ్రామమున బమ్మినాయుడు మూర్తినాయుడు అనేవారు.
బమ్మెనపెగడ అనేవారు వుండిరి. గ్రామంయందువున్న పరశురామదేవుని
కి కుంభం. కుంటలు మడియిచ్చి పదరమూరాజో. అనే స్థానికులు. కందళజి
య్యల బికట జియ్యల అనేవారి వుభయుల చేతనున్న దారబోయించి.
వారి పేరిటు ఒకశిలాశాసనము వ్రాయించి పరశురామదేవుని
దేవాలయంవద్ద వేయించినారు. ఆ శాసనములు లంకైనవయుపి
వాకి నిలోటి ప్రవాహము. వల్లవచ్చిన యిసుక చేతను. కప్పిపోయి
యివుండెను. అవిశాలివాహనశకవర్ష ౧౭౦౬ అగుపోటిరక్తాక్షి సంవ
త్సరమందు యేటి వెల్లువ విస్తారముగా వచ్చి వాడ్డుపైన ప్రవహిం
చినప్పుడు సదరశాసనములు. దేవాలయం అడుగుమట్టున్న
న్నస్థలమందు. పూర్వము మేటువేసి. దిబ్బగావున్న యిసుక కొట్టుకు
పోయి శాసనములు. వుండున్ను దేవాలయము అడుగున్న బయలు.
అయినది.

అందులనకల్లుశాసనము ఉపగిరిమీదను వ్రాసినాను.

శకవర్షంబులు.౧౧౩౯ స్వస్తిచరణసరోరుహవిలోచనత్రిలోచన
ప్రముఖాఖిలపృథ్వీశ్వరకారితకావేరీతీరకవికాలకులరత్నప్రదీప
పౌతకుమారాచాం. కాశ్యపగోత్ర.సూర్యవంశోద్భవ వొరయూరిపు
రవరాధీశ్వర అచలితలక్ష్మీనివాస దాయాదద్విమండలికదిశాపట్టు
కీర్తినారాయణ వృషభధ్వజ.కటుకచూరకారకాంచీపురత్రిపురమా
హేశ్వరపృథ్వీశ్వరశిర:కందుకక్రీడా.వినోదశరణాగత.వజ్రపంజరఅ
య్యవరసింహనామాది.సమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామండలే
శ్వరగండగోపాల తిరుకాళత్తిదేవచోళమహారాజులు నెల్లూరను.
సుఖసంకథావ.రాజ్యంచేయగాను.పట్టపురావి పరశురామేశ్వరదేవర
కు భావసంవత్సరాన చైత్ర శు ౧ గురువారమ్ము షష్ఠి.నక్షత్రశివయో
గవిషువసంక్రాంతికాలపర్వము.నాడు యీరామనాథదేవరకు
ధూపదీపనైవేద్యానకు అద్యలానకు దక్షిణదిశాన.చెరువుకింద
స్వాస్తి.యిచ్చిరి.తిరుకాళత్తిదేవచోళమహారాజులు.ఆ స్థానీకులు.
కంఠజియ్యలు చితకజియ్యలు.వారిసన్నిధినిధారాపూర్వకముగ
చేసిదేవరకు విడిచి.చి   దేవారాధనకు మడికు_ం

దీనికి దక్షిణముగా మరి ఒక శాసనము.

శ్రీమన్మహామండలేశ్వర తిరుకాళత్తిదేవచోళమహారాజు
13 లరాజ్యము విభవసంవత్సర చైత్ర శు ౧ గురువారాన శ్రీమతు
ప్రసన్నులకాపి   సువెనబమ్మినాయడు మూరినాయుడు.

బమ్మిన పెగ్గడ రామేశ్వర దేవునికి ధూప దీప నైవేద్యానకు పట్టు
విరావిలూరి చెరువునయిచ్చి కంఠ జియ్యల చికట జియ్యల చేత
ధారబోయించి మడికుండ ధారాపూర్వకము చేసివిడిచినదత్తు॥
ఈప్రకారము వాసి వున్నది.

ఇదిగాక యీ రాజు భుజబల వీరతిరుకాళతి దేవ
చోళమహారాజుల శాసనం ఒకటి యిక్కడికి పశ్చిమం రెండు పరు
గుల దూరమున పెనాకినినదికి వుత్తర భాగమందు మువ్వు జేకురు
గుంటుపల్లె ప్రక్కిమ జరామద్దవేటు గడ్డ అనే గ్రామానకు పశ్చిమం బోయ
కొండ అనేకొండ దరిన పాడు అయిన దేవాలయం పట్టున వున్నశాసనంశా
ల శకవర్షములు ౧౧౨౩ అగునేటి నందన సంవత్సరమున ఈ
వుండెశ్రీరామదేవరకు మాన్యం యిచ్చినట్టు వాసి వున్నది. అప్పుడు ఈభు
జబలవీరతిరుకాళతి దేవ చోళమహారాజు కాంచీపురరాజధాని
యందువుండి రాజ్యం యేలుచూవున్నట్టుగా వాసివున్నది.

ఇదిగాక ఈ చోళమహారాజువారి నాటి శాసనము యిం
కొకటి వున్నది. యెక్కడనంటె యీపట్టుపురావిగ్రామానకు పశ్చిమ
ముగా అరపరుగు దూరమున పూర్వమున కవికాల చోళమహారాజు.
రాజ్యభారం చేసేటప్పుడు వోగూరు అనే గ్రామం నిర్మాణం చేయిం
చినారు. ఇటుతరువాత అగ్రామము అడవి పైయుండే భూ
మిలోను దక్షిణాంపై పునసామాన్యముగానే పాలెపల్లె అనిసన్న పల్లె
రూపు అయివుండగా బిట్టివెవిప మస్తానియుత్తైన

సువారినాడు బలివర్తులకు ఆరుకుంటలు చేను ఒకకుంట మడిన్ని
కేటాయించి అందు ఆరువృత్తులు మెరుపర బిద్ధారా దత్తం చేసి సర్వ
మాన్యం యిచ్చినారు. అది యిప్పుడు మల్లెమట్ల రాజుల యేలుబడిలో
చుట్టుపట్టూ పావెగాంద్రపుపద్రవం చేత పాడు అయినది. వృత్తులు మా
త్రం బలివర్తులకు నడుస్తూవున్నవి. వెల్లూరి నల్లసిద్ధదేవ చోళమ
హారాజులవారి యేలుబడిలో నుతరువాత నుకా పేరి తిరుమం
దులవారి యయూరిపురవరాధీశ్వరుడైన కాశ్యపగోత్ర సూర్యవంశో
ద్భవుడైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర గండగోపాల తిరుకాళత్తి దేవచో
ళమహారాజులు పృథ్వీసామ్రాజ్యం యేలుచుండగాను. వారి ఆజ్ఞ
ననుంచియున్న శ్రీమద్రుచుట్టం చేస్తూవున్న వీరనారాయణ కామయ
దేవమహారాజులవారికిని జన్మభూమ్యండైన నల్లసూరప్పనాయుడు పినాకి
నినదికి దక్షిణభాగమందు నవున్నవో గూరిగాల మాన్యను మల్లినాథదేవర
సుప్రతిష్ఠ చేసి ఆ దేవరకు అంగభోగమునకు ధూపదీపనైవేద్యములకు
గాను పినాకినినదికి పడమట చెరువు కింద వరిమడి విత్తు ధారాపూర్వ
కము చేసియిచ్చి మల్లజియ్యనమువు జియ్యని పిన్నజియ్యని అనేవారు. గుడికి స్థానా
పతులుగా నిర్ణయించి శకవర్షంబులు ౧౧౩౩ అగునేటి విశ్వంబిసం
వత్సర మాఘశు ౧౧ సోమవారంనాడు శిలాశాసనం వ్రాయించివేసినారు
సదరహు శాసనం మవుజేవో గూరుగాలమాన్యను పూర్వభాగమందు పాడు
కోటకు వుత్తరభాగమందు శాలయందున్నది. అటుపిమ్మట విద్యానగ
రపురాజుల యేలుబడి అయిన తరువాత మట్లరాజులు అయిన బొట్టు

వెలిగోడు సంస్థానికులు యల్లమరాజు గారినాడు వారు సిద్ధవటం సీమ ఆక్ర
మించి యేలుతూవుండగాను వొంటిమిట్ట గాలిమానకు పూర్వభాగమందు
కోట కట్టించినారు. ఆ కోటలో మట్లవారి దాయాది తిరువెంగళనా
థరాజు అనేవాయన వుండగా వెల్లూరి సీమలో అడవిపయిపు పుష్పకుట్లూ
రు పొదకాలమూరు ఖిల్లాలు రెండున్ను గొబ్బూరి రామరాజు అనేవాయ
న అధికారములోకి చేర్చుకుని తాను వుండగా వెలుగోటివారు. వెంకటగిరి స
ంస్థానికులు యాచమనాయని వారు గొబ్బూరి రామరాజును ఆక్ర
మించి కల్లూరు పొదలకూరు ఖిల్లాలు రెండున్ను [illegible]
సమయములో గొబ్బూరి రామరాజు వొంటిమిట్ట పద్దకోటలో [illegible]
మట్ల తిరువెంగళనాథరాజు కున్ను [illegible] చేసినందువల్లను తిరువెం
గళనాథరాజు కున్ను వెలుగోటివారికిన్ని విరోధం వచ్చినది. మట్ల
46 అనంతరాజు గారు సిద్ధవటం ప్రభుత్వము చేస్తూవుండగా వెలుగోటివా
రి తట్టునుంచి వెలమ దొరతో పయ్యి అనే ఆయన కొంత [illegible]
ముట్టుకొని వచ్చినంతట వొంటిమిట్ట కోట మీదికి [illegible]
అనంత రాజు గారి సేనకర్తలు చేసే వాడు బసవ [illegible]
డు వొంటిమిట్ట కోటలో వుండె. [illegible]
[illegible] సిద్ధం చేసికొని వుండే వెలుగోటివారి [illegible]
[illegible] అప్పుడాయన
మీద సవారు అయి వస్తూవున్న సరదారుని [illegible] పిరంగి దెబ్బ తగలగా
డు చేసినాడు. అంతట సరదారుడు పడినందున [illegible]

తమకు రవ అయి తిరిగి పోయినారు. అప్పుడు ఒక భట్రాజు ముట్లు అనం
తరాజు గారివద్దకు పోయి, సభలో రాజు కూర్చుండగా.
కందపద్యము.. బసవన భూపుండని యెడ

బసవని పైనెక్కిరి వన్నెత్తె భవుడవు నీవే।
కసువైరి వెలమ వెల్లను.
రసికాగ్రణి ముట్ల అనంతరాజ యవంగా।।

ఈప్రకారము కైవారము సేయగా చాలా హర్షించి అతనికి తగిన
బహుమానము చేయించిరి. తరువాత నువ్వెలుగోటివారు తిరుగా పోజును
తయ్యారు చేసి ఆరంభించగా వారు వచ్చి పోగూరి కోటను చుట్టుకొని దిగిన్నారం
డగా కోటలోవున్న ముట్లు తిరువెంగళనాథరాజు కోట విడిచి లేచిపోయెను.
మరునాటి దినము వెలుగోటివారి సైన్యము కోటమీద గండ్లు మెగిరించి నిండుట
కోటలోనుంచి జబాబు యిచ్చినవారు లేకపోయినారు. గనుక కోటలో
17. కివచ్చి వెలుగోటివారు కోటపడదోయించి పోయినారు.

ఈగాలివీడు దక్షిణభాగమందు నీప్రాంతమున జాతులోబాలెప్ప
నాయుడు వారి నాతల గోవిందప్ప అనే ఆయన పల్లె కట్టించినారు. అదియిప్పు
డు రూపుగావున్నది. పోగూరు గాలివీడు లోకి మజరాయి చెల్లుతూవు
న్నది. ముట్ల రాజుల యేలుబడిలోను గాలివీడుకు పశ్చిమభాగమందు
పాపాళ్లగారు గాను ఒకపెద్ద చెరువు కట్టించినారు. గాలివీడుకు ఆగ్నేయభా
గమందు గాలివీడు ముష్టులు ఒక చెరువు కట్టించినారు. అది చిన్న చెరువు అనివాడు
కుంటున్నారు. దీనికి పశ్చిమంగా ఒక చిన్న కుంట గాలివీడు ముద్దుమల్లప్ప అనే వాడు

కట్టించినాడు. అది మల్లప్ప కుంట అని చెప్పుకుంటూ వున్నారు. దానికి ద
క్షిణ పార్శ్వమున [illegible] కుంట వున్నది. అది కూడా [illegible] కుంట అని చెప్పుకుం
టూ వున్నారు. గ్రామానికి [illegible] వమైలు [illegible]
[illegible] గ్రామ కరణం పాపయ్య అనే
ఆయన పైన కట్టించినాడు. అది పాపయ్య కుంట అని చెప్పుకొంటారు. అది
యి ఉత్తరవు తట్టున [illegible] బడి [illegible] చెరువు అయినది.
ఆ స్థలం [illegible] వెలసినాడు అని స్థలజ్ఞులు చెప్పుకుంటూ
వున్నారు. ఈ గ్రామానకు పైన [illegible] చెరువులు రెండున్నూ ఉత్తరం దక్షి
18 గావున్నవి. కుంటలు రెండున్ను సికస్తుగా వున్నవి. చెరువులు రెండింటికి ఆ
యకట్టల మీద [illegible] భూమి వున్నది. ఈ [illegible] గ్రామానకు [illegible]
భాగమందు [illegible] దేవాలయం ఉన్నది. ఆ దేవతను
గ్రామ [illegible] వున్నది [illegible] లేదు.

ఈ పోలూరి గ్రామానకు పశ్చిమ భాగమందున అరయుడియ [illegible] నాగా
పాపుకోసు దూరము [illegible] పినాకినీ నదీ తీరమందున [illegible] ఇది బహువా
క బెట్టి వుండెది. ఆ స్థలమందు పూర్వము బోళము వారి రాజ్యం [illegible]
లుప్పుడు [illegible] గ్రామం నిర్మాణం చేయించినారు. ఈ గ్రామా
నకు ఉత్తర భాగమందు పినాకినీ నదీ తీరమున. అనాది బంజరు. భూమి వు
డగా [illegible] బాయి [illegible]
[illegible] బాయి [illegible]
[illegible] ఆయన [illegible]

హాదశకవర్షంబులు. ౧౬౨౭ అగుబహుధాన్య సంవత్సరమందు బట్టెవేవి
సమస్తానికు తైన మట్ల వెంకటరామరాజు గారివద్ద దివానగిరి చేస్తూవున్న
బ్రాహ్మలొకరు మన్న వాడు. చుండూరి మోపవినాయుడి తమ్ముడైన చత్రపునా
యుడు. అనేఅతను. వాంతమడ అనే గ్రామానికు వచ్చిరెడ్లు కరణాలను
19 చూచి ఆ గ్రామమునకు వుత్తరభాగమందు పొలిమేరకు లొపైనటి
నాడి బంజరుస్థలం వున్నదిగదా. అది దండు భారామాడ్గము గనుక ఆ
పొలం మాకు కట్టుగుత్తకు ఇస్తే మా తండ్రిగారైన సరపునాయని పేరిట
పేటకట్టిస్తున్నామని అడిగినందున ఆ గ్రామకాపు ప్రభుత్వము చేస్తూవున్న
సరవరుఖానుని వారికి మనివిచేసి ఆ సరవరుఖానుని అనుమతిని వాం
తమడ రెడ్లు కరణాలు. మల్లవెంగళరెడ్డి యీ స్వామిరెడ్డి కరణాలు వా
గూరి వెంకన్న వారు చూచి అప్పుయిచ్చిరి. వరుమొకస్తులు. అయిచత్రపునా
యుడికి కట్టుగుత్తకు ఇచ్చిన పొలం ఆయన కట్టు ఉత్తరపు పశ్చిమం
పూడుగపాదలు తూర్పునకావిచెలు వాద్యదక్షిణం వాంతమడపొలం
యినకటూరు పాద్య వుత్తరం. పినాకిని నది పాద్యయీ పాద్యలకు లొ
నైన పొలం మక్తాను నిర్ణయం చేసికౌలు వ్రాసియిచ్చినది. పందొమ్మిది
నిగ్రం యాభైవరహాలు మక్తా కౌలు. వ్రాసియిచ్చిన తరువాత చత్రపునా
యుడు ఆ స్థలమందు పేటకట్టించి మక్తానిర్ణయ ప్రకారము ఆ పేట
కింది పొలం చత్రపునాయుడు సాగుబడి చేసుకొని ప్రతిసంవత్సరము
న్ను మక్తావరహాలు గ్రామంలోకి రెడ్లు కరణాలకు చెల్లిస్తూ
వుండేవారు. ఆపేటను సరపునాయని పేట అని పేరు నిర్ణయించి ప్ర

20 కటున చేసినారు. కొలుబు మోజేబు యుప్తక బేలుల గాయతు టెప్పు
సుల్తాను. అమలుకో ధివి. సావవను సంవత్సరములు. పర్యాంత మున్ను.
యెమకసాంనడిచిన ది.. అంత టుటెప్పు సుల్తాను. విరోధి నాం. చిమట్లు
వెంకటరామరాజు. వారి మనుమడు. వెంకటేవరాజు గారు. సమస్తా
నము విడిచి. మానగరాజు వారి సలవులోకి. ఫరారీ అయి పోయి
వుండగా. వారి యిలాకాలో వున్న పసమస్తా నగోడౌరు సుమ
లు కేట్పు వులయి పేటలు కమతాలు వగైరా టెప్పు క్రి చేసినారు.
గనుకను. అప్పుడు సరప్పనాయని పేట. వాం. కమదాలో వైఉండి అయి.
అలావాదా మజ్కూరు అయినది. తరువాతను, ంధారణ సంవత్స
రము లోను. సుల్తాన్ అవులు. తగెరు అయి. నీమమెు గోలాయి.
గోలకొండ నిజామల్లీఖాను వారి. అధీనమై యుండగా మట్లు వెంకట
రామరాజుగారు. తిరుగా సలవులో వచ్చి ప్రవేశించినందున. వారికి సమ
స్తాన సాధీనం. అయినపెనక. మొగలాయి వారి తట్టున. సిద్ధవటం
తాలూకా ప్రభుత్వం చేస్తూవున్న. వోషేజు సాహేబుల వారు. సరప్ప
నాయని పేట చత్రప్పనాయని కొమారుడైన జంగినాయనికి. తిరుగా
దయ చేసి స్వాధీనము చేసినారు. అప్పుడు. లోవైనము. మట్లు వెంక
టరామరాజుగారు సలవిడిచి పరారీ అయి వున్న సమయమున లో
సూరె గంగులు. అనేవాడు. ఒకడున్ను బద్దెవోలి కాపురస్థుడున్ను జొన్నల
బాలవ్యాపారుడు సుసర్లసుబ్బరాయడు. ఒకడు యిద్దరున్ను కొంతమం
ది. కూర్చుకొని. సిధవటము తాలూకాలో గ్రామములు ఉన్న(వి). యిదిగా

21 క నెల్లూరి సీమలోని కలువాయి. తట్టు గ్రామములు. కొన్ని న్ని దొంబి.
కాటుకాయి ఆవనం. చేస్తూ వుండేవారు. గనుక యీ వ్రభయులు మీదను.
న్న ప్రజలకు నిండా జనకంటకముగా. వుండెను. మళ్లు వారు ఆరుగా
స్థలము లోని వచ్చి ప్రవేశించిన తరువాతను సర్వసుబ్బరాయుడు రాజు
వారి వద్ద నిలిచి వుండెను. సూరె గంగులు. అనేవాడు చక్రప్పనాయని
కొమారుడైన జంగంనాయని వద్ద వచ్చి వుండగా. ఆ గంగులు)
జంగము నాయుడు సరప్పనాయుడు. నిపేటు రయితులను. కుది
రిచి. సాగుబడి. సంతన చేయించమని. చెప్పినంతటు. శిద్ధపటుం తాలూ
కాలో రయితులకు అందరు. నెల్లూరు తాలూకు కలువాయి తట్టు
న వుండగా వాండ్లను కుదురుపాటు చేసి తీసుక వచ్చిని మిశ్రమైసి
ధపటుము. సుచేదారు. ఆఫీజు సాహేబుల వారి తట్టును చివ్పవ
కారస్థుడైన గడికోట శిద్ధారెడ్డి కలువాయికి పోగాను. సరప్పనా
యని పేటు రయితులున్ను కొందరు కలువాయి తట్టున వున్నారు.
గనుక వారిని సమాధానము చేసి తీసుక రాంగలందులకు సూరెగం
గులున్ను గడికోట శిద్ధారెడ్డిలో కూడ నెల్లూరి సీమలోని కలువా
యి కి పోయి వుండగా. ఆ సీమలోనున్న గంగులు అనేవాడు. ముమ్మ
22 పితలారి చేసి గ్రామములు దోచేవాడు గనుక ఆ సీమ గ్రామాదు
ల వారు. సూరె గంగులు కలువాయికి. వచ్చి వున్నాడని. ఆ స్థలముల
అధికారస్థులైన. నబాబు మమ్మదల్లీ ఖాను. తట్టున. వుద్యోగస్థులై
న వారికి. గంగుల మీద చాలా గిల్లా చేసినందున. వారు దవాడ ఫర్మా

యించి. గడికోట సిద్ధారెడ్డిని చిన్న సూరె గంగులను యిద్దరిని పట్టుకొని
నెల్లూరికి తీసికొని పోయినంతట. సిద్ధవటము సుబేదారు వారి
జు. సాహేబులవారు. నబాబు మహమదు ఖాను వారికి వృత్తాంతరములు
వ్రాసి అంపించి గండికోట సిద్ధారెడ్డిని విడిపించినాడు గనుక అతను
ఆరుగా సిద్ధవటూను వచ్చెను. సూరె గంగులను నెల్లూరిలో
గల్లుకంబ వేసినారు. సరప్పనాయని పేట జంగము నాయుడు. వారి వారి
ఘట్టన జరుగుతూ వుండగాను మట్లి వెంకటరామరాజు గారు. సమ
స్థానం దారతనం చేస్తూ వుండగా. ఆయన సవతి తల్లి కొడుకూ
యైన. వెంకటరామరాజు విరోధం చేతను. కాళహస్తి వారి స్థలంలో
పోయి వుండగా యితడు వెంకటరామరాజు గారిలో విరోధం ఉండి
సిద్ధవటము వగైరా. మొగలాయి వారి తట్టు నుంచి. యేలుతూ
వున్న. బనగాని పల్లె. అసదల్లీ ఖాను బహదూరు. వారు. పింగళసం
వత్సరంలో కాళహస్తి వారి సీమలో వున్న వెంకట రాఘవరాజు
ను పిలిపించి. ఆయనకు పట్టం కట్టించి సదరి వెంకటరామరాజు. మీద సై
న్యము ప్రయత్నము చేయగా. వెంకటరామరాజు గారు. స్థలం విడిచి పరా
రి అయినప్పుడు. ఆయన లోకూడా వున్న జంగం నాయుడు. వెంకటగిరి
23 వారి సమస్థానములో దేవరపల్లె తట్టున చేరి పోయినాడు. అప్పు
డు సరప్పనాయని పేటను. దర్శులు లేకనున్న. జంగం నాయుడు వారి మీ
ద సమాధానము లేకను. మఖజే వాక మడకరణాలు వెంకటనారాయణ
శేషయ్య గార్లు వుభయులు. పేటపాడు చెయ్యవలెనని. సంపాదన.

దండుగలు తీసి బాధలు చేయగా సంస్థాన్ని భరాయించలేక లేచి
పోయినందున పే ఉపాడు అయినది. పే ఉపాదు అయిన తరువాత
న. సిద్ధార్థి సంవత్సరం పర్యంతము మున్నమ్మ గలాయిన వెలుబడిలోను.
న్న తరువాత నవ శీమ కూకేవారో రెం పినే యింగ్లీషు బహాదూరువా
రికి అయిన తరువాతను. దుర్మతి సంవత్సరం వరకున్న వో గూరి
రామ చంద్రుడు. అనే అమీన. యూటూ ము సరప్పనాయని పెటుపా
లం జూ మ్మేది న్నరర హాతిలను గుత్తకు చేసు ౧-౦ వరహాలు వా. కమదగాలను
లోక కటుకుండా అలాయిదా సరకారులో అమలు దారు తిరుమలరాయని
వారి మారిఫత్తున. వెళ్లిస్తూవచ్చినారు. తరువాత రుధిరోద్గారి సంవత్సరములో
తాసీలుదారు తిరుమలరాయని వారు. బుక్కాయపల్లె కొండారెడ్డిని పివిపిం
చిరు. రుధిరోద్గారి సంవత్సరం. రహాత గ ౧౨ రక్తాక్షి సంవత్సరమును ౧౪ కటి
ధన సంవత్సరము ౧౫ యీ ప్రకారం కౌలుయిప్పిస్తున్నాము. సరప్పనాయ
24 నిపెటు గాలమ ములబస్తే చెయమని చెప్పి కౌలుయిచ్చినప్పుడుగా. కొండారెడ్డిర
యి తన్నను తెచ్చి గాలమంరూపు చేసినాడు. కౌలు ప్రకారము రక్తాక్షి సంవ
త్సరం వరకు జరిగిన తరువాతను. అంతట్లోపై మా పే ప్రకారం గాలమాని౧-తా
రువారి మొకరరు చేసినప్పుడు. హాజరలు మనోసాహెబుల వారు. కడపలో
వుండగా. జంగం నాయుడు పోయి. పే టి అయి సరప్పనాయని పెటుత్తె ఫి
యాతు మనవి చేయగా. లరం మొకరరు చేసి ౧౫౧౨౦ వరహాల మింజు
మల్లె తాన్నజు గారి ఖర్చులు ఇనాములు సహా ౯౫౪ వరహాలు. రి
యాత్ర దండు చేసి పేటు తిరుగా జంగం నాయుని అధీనం చేసినారు గనుక అ

క్షయ. సం॥లగా॥ శకం. ౧౭౩౯ ప్రమోదూత సంవత్సరం వరకున్ను జంగం నాయుడు మోకాశీహత్తున జరుగుతూ వున్నది. మనోరో దొరగారు నిర్ణయించిన ప్రకారం సర్కారుకు పైకం ప్రతి సంవత్సరమున్ను చెల్లిస్తూ వున్నారు.

ఇది వాకమడగ్రామానికి సరప్పనాయని పేటకున్ను కరణం కర్ణాడి వెంకటనారాయుడు ఒకడున్ను. అతనుకి వారసుడు లక్ష్మయ్య తిప్పభయ్యలు. వ్రాయించినది.

సరప్పనాయని పేటకైఫీయతు.

ఇదిగాక లోగడ శ్రీధన సంవత్సర మాఘ శు ౧ లు తారీఖు న. వా జరతు కర్నల్ మనోరో దొరగారు. కడపలో నుండగా పై మాదిరి ప్రకారము. తారువారి మెకరరు చేసినప్పుడు. సరప్పనాయని పేట కట్టించిన చుం
౨౫ దూరి చక్రప్పనాయుడుకి వారసుడైన. జంగమనాయుడు సర్వప్పనాయనిపేట మఖ్జే వాకమడకున్ను కూడా కరణాలు. అయిన కరణం సరప్ప వెంకటనారాయుడు వారి కరణం వెంకటయ్య జిచ్చేవాలు కూడా వ్రాయించి కలక్టరు మజకూరు వారి వాజిబుల్ ఉజుబు చేసినట్లు కైఫీయతు. నకలు వాజి జంగం నాయని తల్లియున్ను చిన్న సరప్పనాయని పేట గ్రామము విచారణ చేస్తూ వున్న శూద్రుడు భద్రయ్య అనేవాని దగ్గర వున్న కాగితాల వివరం

బహుధాన్య సంవత్సరములో చుండూరి చక్రప్పనాయని వారు వాకమడ గ్రామలోకి వచ్చి. వీరు పాళెమేరలో దండుబాటును. మా తండ్రి గారి పేరిట పేట కట్టించుతున్నాము. ఆ స్థలం ఇయ్యవలెను. బహుసంవత్స

రములనుంచి అనాదిబంజరు గావున్నది. గదా ఆపొలం మాను కట్టుగుత్త కువాలె సెయిచుచ్చినివా కమడరెడ్డిన ముల్లు పెంగనరెడ్డి ఆసొ మిరెడ్డిని కరణాలు. వోగూరి వెంకన్న పరుచూరి అప్పయ్యను. వీరిని వీరులను అడిగిరి. గనుక అందుకు సర్కారువారితో మనవి చేసి వాలెసెయిస్తున్నామని చెప్పిరా జరతు సరవరు భానువారితో యిల్లా అడుగుతున్నారని. రెడ్డికరణాలు మనవి చేసుకుంటే. మీగ్రామంలో అనాదిబంజరు. మీరు వాలెసెయిస్తామని. శెలవియిచ్చిరి. గనుక ఆశెలవు ప్రకారం వారికి వాలెసెయిచ్చిన కట్టుగుత్త వివరం

౧౨౨౮. బహుధాన్యసంవత్సరం అపరంజి పంటాలె మొజిని.

౨౯ ప్రమాది. సం॥ అపరంజి పంటాలె. మోజిని.

౧౨౩౦ విక్రమ సం॥ అపరంజి పంటాలె మోజిని.

౩౧ విషు సం॥ పంటాలె. మోజి అపరంజిని.

26 యిల్లాప్పటుకు. పంటాలె మోజిని. యిరవై వరహాలు వంతున నడిపిస్తున్నావము. అనికవులు వాలెసెయిస్తిమి. గనుక మనపేటు కట్టించి వరకుల సంస్థానమును దిద్దిరి. సుదిరించి ప్రకారం అనుభవించిన కమాదీసుల వివరం.

మయాణా కడపన బాబులు. అములు. యిస్తకబిలు. బహుధాన్యలగాయతు. విరోధి సంవత్సరం వరకు వొంట్లు ౧ యేకసాంజారి నడిచినది ఆరువారితో బహాదూరు టిప్పు సుల్తాను. కమాలీసున పరాభవ సంవత్సరం వరకు మూడు సంవత్సరములు ఉన్నమవారో మార్జిభానుజు యేంట్లు ౧ యేకసాంజారి నడిచిన్నది యువా తా. ప్లవంగ సంవత్సరం ల

యయతీ పొమ్ము సంవత్సరం వరకు మూడుసంవత్సరములు నున్న మవారి మీర్జా ఖానుమున్షీ. వచ్చిదేశం కట్టుకున్నందున. మళ్లీరాజులలో పాండా. జంగంనాయుడు పరారీ అయి. పోయినాడు. గనుక మూడు సంవత్సరములు. జంగంనాయునికి పేటు నడవలేదు. ఇవతల సాధారణ సంవత్సరంలగాయితు సిద్ధార్థి సంవత్సరం వరకు. పది సంవత్సరములు నాయని వారికి నడిచినది.

ఈవల పేటు పాడు అయి పాలం బీడు అయినందున కుంపిణీ వారి ప్రభుత్వంలో అమానీ కిందవచ్చినది.

వాకమడరెడ్ల సమ్మతిని. కరణాలు గురప్ప. వెంకటనారాయణ వ్రాలు.. - వెంకటరాయని వ్రాలు.

27 మ.. వొంగూరు గ్రామానకు ప్రాంర్వమున్ను పెపునగోటుదిబ్బలున్న వుత్తరపు పైపున పొలం లోవున్న శిలాశాసనము. ఈ జువ్వల శివతిరుకాళితదేవ చోళమహారాజులు రాజ్యభారం చేసిన వరుసావతను గణపతిదేవమహారాజులు రాజ్యభారం ఏలుతూవుండగా. వారి అగ్రసేనాపతి గంగయదేవమహారాజు. సిద్ధవటం పొత్తపినాడు. మొదలైన సీమలు ప్రభుత్వం చేస్తూవుండి అప్పుడు తాలూకు మజకూరు. పరగణేదు పుష్కరిణికి మన్నజేమయ దకూరు. అనే అగ్రహారం మంయందు. వ్రాండిరి అయ నలూరిడ బుజువుకా మారుడు జన్నిగదేవమహారాజులు. అనే అయ్యన ఒకదు ప్రబల్లుడెవరుడెను. గంగయదేవమహారాజులు. వారుయి

మప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు. వారికివృత్తికిపట్టు అయినమయుదకూ
రిపట్నవు. శకవర్షములు ౧౧౮౧ సిద్ధార్థిసంవత్సర మాఘ శు౧౧లు.
మకరసంక్రాంతి పుణ్యకాలమందు. బ్రాహ్మణులకు అరపెయి
నిమిది విత్తులు. శ్రోత్రియ అగ్రహారము చేసిరి. ఇందుకు బుజువు ప
దరహు మప్పదెమయదకూరు. గాలమం మధ్యను. వీధిలో శిలాశాసనం
వున్నది. ఇది గాక గంగయదేవమహారాజులవారి. యేలుబడికి బుజు
వు లూను వజకూరుపైకి మప్పదె జాబిలి అనే గాలవ. గానవనకు వుత్తర
28 భాగమందు. పినాకిని నదికి వుత్తరభాగమందు. వాజ్జవాని జాబిలి సిద్ధే
శ్వరుని దేవాలయములో ఒక శిలాశాసనము వున్నది.

ఈ గంగదేవమహారాజులవారు యీ సీమయేలుతూ
వుండగా శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కాంచీపురవరాధీశ్వరుడైన. కదంబ
రాయ భీమయదేవమహారాజులగారికొమారుడు. బ్రహ్మరాక్షసి
ద్ధయదేవమహారాజులు. యీ దేశం సాధించవలెనని. దండుకదిలి వచ్చి.
పట్టపురావి గాలమానకు పూర్వభాగమందు రెండు పరుసలదూరము
న పినాకినినదికి వుత్తరభాగమందు వున్న పెరుమాళ్ళపట్నం. వద్ద దండు
దిగివుండగా పైన వ్రాసిన యీ సీమయేలుచూవున్న గంగయదేవమహా
రాజులవారి జబ్బు వకొమారుడు. అయినమ రాజనారాయణబల
మ్ముత్తి గండ గండ పెండెర జన్నిగదేవమహారాజు గాయగోవదేవమహా
రాజులుగారి తట్టున మంచి సైన్యమును కూడుకొని యుద్ధప్రవృత్తులైరాగా
మబ్రహ్మరాక్షసిద్ధయదేవమహారాజులుగారికిన్ని జన్నిగ

మహారాజులుంగారికిన్నీ సోమశిలపట్నంవద్దను అఘోరమైన
యుద్ధము అయినది.

ఆయుద్ధమునందు బ్రహ్మరాక్షసి సిద్ధయదేవమహా
రాజు గెలిచియున్నాడు. ఇందుకు ఋజువు తాలూకుమజరా
రుపరగణాదు ఘాట్లెకిముప్పై అన్నలూరు అనేగ్రామంవారి
29 చెరువుకు ఆగ్రామమునకు ఉత్తరమైన స్థలమునందున్న జాడు. అయినయూ
ఈశ్వరదేవాలయంవద్దను శిలాశాసనము. వివాహాన శకవర్షములు.
౧౧౮౩ అనునేటిదుర్మతి సంవత్సరమాఘశుద్ధము లు లేరీ బెనవాలి సివ్వ
న్నది. ఇదిగాక అన్నలూరు గ్రామానను పశ్చిమశివాలయముందు. భీమయలిం
గము ప్రతిష్ఠచేసి ఆదేవరకు అంగరంగభోగమునకుగాను పళ్ళెంపుళ్ళు
పట్టుగాను. సదరహూశాసనములో నేవాలసివున్నది. గణపతిదేవమహా
రాజులవారియొక్క బదిసమాప్తి అయినతరువాతను. ఓరంగల్లుప్ర
తాపరుద్రదేవమహారాజులువారు రాజ్యభారంచేసేటప్పుడు, ముఖ్య
మైపట్టుపురావిగ్రామము వలు. వుదయగిరిరాజ్యానములోనైన. సిద్ధపటువముతో
ములో చెల్లుతూవుండేది. అనిస్థలజ్ఞులు చెప్పుకుంటూవున్నారు. ఈ
రాజు సిద్ధపటుంసీమ వేమిపిందుకు ఋజువు. తాలూకుమజరూరు
పకీపీపాయకట్టుపైకి మైజె చెందువారు. అనేగ్రామమవులోకి చెన్నైమ
జరావాలిచెరువుకు పొతనమోతనములగాల వసైత్త్యంధు శిలాశాసనం
వున్నది. శకవర్షములు. ౧౨౮౧ అని వేశివున్నది.

తదనంతరమందు (శ్రీ) విద్యారణ్య శంకర భారతులువారి
దేవర ప్రసాదల ద్వైశ్వర్యముల పొంది విద్యానగరపట్నం నిర్మించి.
అందు వీర (శ్రీ) బుక్కరాయ మహారాజులు పట్టాభిషేకం చేసి
౩౦. ౩౧ ఆయన వయము దురాజ్య భారంభూ స్థితా ముకైలాస వాసులైన తరువా
తను వీరశ్రీ బుక్కరాయలవారి కొన్నిన్నాళ్లు రాజ్యం యేలిరి. అప్పుడున్న
తరువాతను. బుక్కరాయలవారి కొమార్లు వారి హరిహర దేవమహారా
యయున్న ఆయన కొమారుడు. వీర ప్రదేవ మహారాయ మహారాజు
రాజ్యం యేలేటప్పుడు. వారి యేలుబడి కింద. పెనుకొండ గిరి రాజ్య
నకు లోనైన శుభపటుంలా సీమ లోనికి పట్టుపురాని గాక్షమం చెల్లుతూ
వచ్చినది. శోభదేవరాయలు. యీ సీమ యేలినందుకు. బుజున్నపట్టు
పురా విగ్రహమాననకు పశ్చిమ ప్రైపున. రెండు పరుగుల మారవునపినా
కినినదికి వుత్తర భాగమందున పాడుదేవాలయం వర్ధన. ఆంజనేయ
విగ్రహం బుక్కటిపూర్వము శాలివాహన శకం ౧౦౮౧ ప్రమాది సంవత్స
రమాఘ శు ౧ లు నెల్లూరినుంచి దిగ్విజయార్థమై వచ్చిన భుజబ
లవీరనల్లసి ద్ధదేవ చోళమహారాజులుగారు. పాత్రపిదేశాధిపతు
లైన మల్లికార్జునేశ్వరదేవరాజులను. ప్రభయులను జయించినప్పు
డు. నెల్లూరినల్ల సిద్ధదేవ చోళమహారాజులుగారి సరదారుడు. సంధి
విగ్రహా రామదాపెగ్గడు యుద్ధములో జయించి వైకుంఠ పాదుప్రాప్తుడైనప్పు
డు. రామదాపెగ్గడి కొమారుడు. సంధివిగ్రహ కామనపెగ్గడు ప్రతిష్ఠ చేసి
నది. ఇందుకు బుజున్న ఆదరిన శిలాజయశాసనం వున్నది. ఆయంజ

32 నేయవిగ్రహాములకు వెనుకవైపున వారి శిలాసనం [illegible] న్ని అక్షరములు
శిలపై [illegible] నిన్ని కొంత భూమిలోపలను జడి. అడుగున పెద్దబండలుపడిన్ని.
వున్నది గనుక సాంతముగా తెలియలేదు శ్రీ శకాబ్దంబులు 133౮
హేవిళంబి సంవత్సరం ప్రౌఢదేవరాయమహారాయలు అని తెలుస్తూ
వున్నది. తరువాత తన ప్రౌఢదేవరాయలవారికొమారుడు దేవరా
యలు. ఆయనకొమారుడు. ముమ్మడి ప్రౌఢదేవరాయలు. ఆయన
కొమారుడు మల్లికార్జునరాయలు. తరువాత తన [illegible] దేవ నరసింహరా
యలు. [illegible] మహారాయలు. తరువాత తను కృష్ణదేవమహారాయలు. తరువాత
తను అచ్యుతదేవమహారాజులున్ను రాజ్యం యేలుచూ [illegible] డు.
[illegible] ఉదయగిరి రాజ్యం [illegible] వుండి
[illegible] తరువాత [illegible] దేవమహా
రాయలు. రాజ్యం యేలుచూవుండగా మూర్తం [illegible]
[illegible] రాజుగారి [illegible]
[illegible] రాజుగారి [illegible] రాజుగారికి [illegible] పాలిం
చి. వుండగా వారు [illegible] కూడా వారి [illegible]
33 దజరిగినది. తరువాత తను [illegible] వర్షములు. 1౩౦ [illegible]
ణ సంవత్సరము. వరకు శ్రీరంగరాయలవారున్ను తరువాత తను. వీర
వెంకటపతిరాయలవారు శకవర్షములు. 1౩10 సర్వధారి సంవత్సరం
పర్యంతరము [illegible] రాజ్యం యేలుచున్నుండగాను. వారి [illegible]
పతిరాజు కొండరాజుగార్లున్ను భయులున్ను. [illegible]

ప్పుడు. పట్టుపురావి గ్రామము సిద్ధపటం లోకి చెల్లుతూవుండెను. అంతటు పినాకిని యేటి వెల్లువ విస్తారముగా వచ్చినందున పట్టుపురావి గ్రామం యేటియిసుకలో గ్రామము పాడు అయినందునను యివతల మల్లు యెల్లమరాజు గారి యెలుబడిలోనున్న పట్టుపురావి గ్రామస్తులు. కరణం తిప్పక్క వెంకటరెడ్డి గ్రామనేత్తం విడిచి గోపాలస్వామి దేవాలయం ఖిన్నతిప్పకు ఉత్తరభాగమందు. పల్లె కట్టుకొని తిప్పమీదనున్న గోపాలస్వామి విగ్రహము తీసుకొని వచ్చి కొత్తగా కట్టిన పల్లెకు దక్షిణం పైపున చిన్న దేవాలయము కట్టించి ప్రతిష్ట చేయించినారు. పూర్వమున యీ గ్రామము యెం.కె. ఖరాము లోను పినాకిని నదీతీరమున నున్న పరశురామ దేవాలయం ఒకటిన్ని యీశ్వర దేవాలయం ఒకటిన్ని యెటునువచ్చిన యిసుక మేటులలో ఆ దేవాలయములు శిథిలమై యిసుక కప్పబడిపోయినవి. గోపాలస్వామికి మాత్రం పూజ నడిపిస్తూవుండిరి. ఈ ప్రకారము మల్లురాజుల ప్రభుత్వము చేస్తూవుండగా తిరువేంకటనాధరాజు గారి ఢిల్లీ సెలంగేరు పాం
34 దుషా వారి తట్టు నుంచి వీరరాజులు అనే సరదారుడు వచ్చి సిద్ధపటం సీమ కట్టుకొని యేలేటప్పుడు. యీ గ్రామం సిద్ధపటం లోకి చెల్లుతూవుండేది.

తరువాత నవాబులు రాగా అను నవాబు సాదుల్లాఖాను వారు సిద్ధపటం సీమ స్వాధీనం చేసుకొని వుండగా వారి తట్టు నుంచి రాజా కేసరసింగు రాజా పత్తేసింగు వారు. సిద్ధపటంలో కూడా యీ గ్రామం ప్ర

భుత్వము చేసినారు.

రాజా ఫత్తే సింగు సిద్ధపటుం కోటలో వుండగా మయూం కాకడ
పనబాబు. అబ్దుతనబీ ఖానుదువారు గోలకొండ వారిలో తమకు
కార్యం కాగల దను న్న రాజకార్యంతో రే పర్యంతరము. తమ జనానా వుండు
కోవడానికై సిద్ధపటుం కోటలో స్థలం యివ్వవలసినది. అని రాజా ఫత్తే సిం
గు వారిని అడిగి నమ్మించబడి అనిపించుకొని డోలీలలో సిపాయీలను
తయారు చేసి ఆ డోలీలు సిద్ధపటుం కోటలోకి అంపించగా కోట
లో ప్రవేశించగా తరువాత సిపాయీలు బయలు వచ్చి ఫత్తే సింగు
ను ఆక్రమించి సిద్ధపటుం కోటను కట్టుకొని అబ్దుతనబీ ఖాను వారు కొన్ని
ళ్ళు యేలిన తరువాతను ఆయనకొ వారం [illegible] అబ్దులే వహ్యా
యన్న వారికి సిద్ధపటుం తాలూకా జాగీరు యివ్వగా వహవ్యా
యన్న నబాబు వారి ప్రభుత్వములో నూట సంవత్సరముల లో మహా
త్తు అయిన క్షామం నంబ(వ) జలు స్థలములో నివాసం చేయలేక వి
దేశ గతులై కొందరు పోయిరి. చుట్టు పట్టు పాళెగాండ్లు ఉపద్రవము
లు అధికమై గాలివాన [illegible] బలూ [illegible] అయినది.

తరువాత గో[illegible] [illegible] నడ
వకని విచినవి. [illegible] తీరిన తరువాతను [illegible] మా[illegible] [illegible]
మిరాసిదార్లు కరణాలు [illegible] పెద్దలు [illegible]
పటేల పల్లెస్థానము పూర్వభాగమందున కొల్లూరి[illegible]
తి మేరకు పరిపాద్య్వ [illegible] కట్టుకొని వుండిరి. అకరడమున్న కొం

దరు రయితులు యిండ్లు కట్టుకొని వుండిరి. గ్రామానకు ముసాహిదా
రుడైన రామిరెడ్డి అనేవాడు. ఒకేడు గోపాలస్వామి దేవాలయా
నకు వాయువ్యభాగమందున పదిమంది రయితులతో కూడా
ఒక పల్లె కట్టించుకొని వున్నాడు గనుకె యిది యెగువపట్టుపురా
వి అనిన్ని కొత్తూరు సరిహద్దు దగ్గర కట్టినదిది దిగువపట్టుపురావి అని
న్ని ప్రజలు వాడుకుంటూ వున్నారు. తరువాత నవాబు మహ్మదు
మియ్యావారు ప్రభుత్వం శిద్ధవటం యేలుతూవుండగా నవేముల
సంస్థానం పొందుశేగాడు రామన్నాయుడు. యెగువపట్టుపురావి
గ్రామమంత మామము దోచుకొని గ్రామం తగలపెట్టి పోయినాడు. గ్రామ
స్థులు అన్నెలమంది గ్రామం కట్టుకొని వున్నారు. మహ్మదుమియ్యా యేలు
బడి తరువాత మహ్మదుయూసు మహారాష్ట్రీల వాళ్లను బలవంతరావు
వచ్చి కడప దగ్గర బండికనుము మీద యుద్ధములో మహ్మదు మియ్యా
36 ను తలకోసిన తరువాత యీశ్వర సంవత్సరం లగాయతు వికారి సం
వత్సరం వరకున మోంబాం మియ్యావారి యేలుబడిలోను సరవరుఖాను
నికి శిద్ధవటం స్వాధీనం చేసివుండగా సరవరుఖాను యేలుబడిలో యీ
గ్రామం శిద్ధవటం శీమలోనికి చెల్లుతూవుండెను. తరువాత బహుధా
న్య సంవత్సరం లగాయతు విళంబి సంవత్సరం వరకు నబాబు హా
శింఖాను యేలుబడిలో శిద్ధవటం కింద చెల్లుతూవుండెను. వికారి సంవ
త్సరమందు. బహదూరు వచ్చి. హాశింఖానును కట్టిపట్టుకొని శ్రీరంగపట్నాని
కి జనబన్నాలతో కూడ తీసుకపోయి శీమ ఆక్రమించినాడు. నబా

బుమోబా మియ్యాను దారతనములో చిట్టువేవి సంస్థానములో నీకు
లైనమట్లు రాజులవద్ద దివాన్‌గిరీ చేస్తూవున్న. చుండూరు చక్రప్పనా
యుడిరి గారికి పట్టుపురాం వి. విక్రమ సం.. జాగీరుయిచ్చినారు. ఒకసంవ
త్సరంమాత్రం జాగీగానడిపి మరుసటి సంవత్సరం సరకారులోకి జప్తి
చేసినారు. తరువాత విషుసంవత్సరంలో మోబామియ్యావారు
చనిపోయిన తరువాత నబాబు వచ్చినారు. దారతనంలో చిత్రభా
ను సంవత్సరమందు ముసలినాయుడు ౧ చక్రప్పనాయునికి తాలుగాజా
గీరుయిచ్చినారు. అప్పుడు గొలుసూగొండు రెండుచక్ష్మ మధ్య నున్నవారొ
డుకుంటులు పూర్వమందు గొలుసు కులత్తవారి బానవిఘటడగాము
37 సలినాయుడు. ఆకుంటులకు మొదలు తవికెన్న విస్తారముగా మన్న
వే   చిచేయించినాడు. అవియిప్పుడు మురస్తుగావున్నవి. తరి చెరువుల
కిందమాగాణి వద్దపైరు. పండేభూమి యిప్పుడు. స్వభాను సంవత్సరము
లో చక్రప్పనాయుడు. జాగీరు తగెరు. చేసినరాతరులోకి గ్రామంజప్తి
చేసుకున్నారు.

బహాదూరుయేలుబడి వికారి సంవత్సరం మొదలుకొని. శుభ
కృతుసంవత్సరం వరకు అయిన తరువాత. టిప్పుసుల్తాను యేలు
బడినయీగ్రామం సిద్ధపటంలోకి చెల్లుతూవుండెను. అప్పుడు పాయదేట్లు
నిర్ణయించిన గ్రామములు వివరము.

మధ్య జో.. కొం. కొత్తూరు.	మధ్య జోన రస ప్పనాయని వోలు
॥ కేసంబా	మధ్య జోమ పట్టు ఘురాంచి.
॥ వెంకటాయ పల్లె	॥ మం॥ మ జకూరు.
॥ పెద్దయీల పల్లె.	3
॥ పోలన పల్లె	
॥ వెల్లకుంట	॥ మం॥ వాకమడ
9	॥ మ. మజకూరు
మం॥ వారగూరు.	॥ యర్రయ పల్లె
॥ మ॥ మజకూరు.	మధ్య జోనె వెల్లవగూడి ...
॥ గోవిందన్న పల్లె	బాల వాసరెగులను

38 ఈ ఆరుగాలు మములు అప్పుడు పాయకట్లు అని నిర్ణయించి. యేలుకున్నారు. సుల్తానుయేలుబడిలో సాధారణ సంవత్సరం వర్తాతరం జరిగినది

అంతటు మొగలాయిగాలకొండ నిజాం మల్లిఖాను. వారిస్వాధీనము గా దేశం అయిన తరువాతను - ఆ ఫేజు సాహేబుల వారు. వజ్ఞసిద్ధపటుంతోసురున్న తరువాతను ఆరుగాముల్లు వారి దివాను. అయిన చందూరి సరవప్పనాయునికి మ॥ పట్టు ఘురావి. మ॥ కొత్తూరు జాగీరుయిచ్చినారు. విర్థోది కృతుసంవత్సరం మొదలుకొని ఆనంద సంవత్సరం పర్యంతరలూ. జాగీరున డిచినది. తరువాతను అరబ్ అమీను సాహేబుసి

ద్ధప టెంకాయలాంకొ సుబేదారి చేస్తూ ఉన్నప్పుడు. సర్వప్పనాయ
నికి నడిచే జాగీరు. గ్రామములు ఉప్పుఘురా ఇక్కి తగ్గారు జప్తుచేసి
సర్కారు దాఖలు చేసుకున్నారు. రాక్షస నామ సంవత్సరములలో అనా
నసాహెబు సుబేదారీ చేసి ఉన్నప్పుడు. అశ్వద్ధరాయుడనే బాలివాడి
డు, శిద్ధపటెంకాయ లాగాకొ సం॥ 1కి రు 1000 వరహాలు ఖుయుజా
రాకు చేసినాడు. అంతవేల్పద వాలెం చేసుకునివాడు. పింగళ సంవత్సరము
క్కి రెండు సంవత్సరములున్ను బనగానిపల్లె ఆఫ్దల్ ఖాను బహదూ
రు. పురుషులు జాగీరులుగాను సుబేదారు లాంలూకే శిద్ధపటెంగాని
మూరోపత్తున గండికోట సుబేదార్ పేష్వా వారము చేసినారు. తరు
వాత నసిరద్దిన్ సంవత్సరాలలో రాజా చందూలాల్ బహా
దూరు. సుబేదారు లాలూకే శిద్ధపటెంగారు. వ్యవహారం చేసే
39 టప్పుడు వారి తాలూకు బాల చందూలాల్ వ్యవహారం చే
సినాడు. రౌద్రి సంవత్సరములో దేశం తెంపెనీ యింగ్లీషు బహాదూరు
వారి మగారోపత్తు. అయినందున తదారభ్య శాలివాహనం 1239 ప్రమో
దూత సంవత్సర ఆశ్వీజ బ 30 లు. వరకున్ను జరుగుతా ఉన్నది.

మన్నే జేపల్లి ప్పరావి గ్రామమందు గ్రామం దక్షిణం భాగ
మందున గోపాలస్వామి దేవాలయం శిథిలమైనది ఉన్నది. పూజలేదు.
పూర్వపు విగ్రహాలున్ను మూరెడేసి యెత్తరు వైన విభుభయనా [illegible]
కూడుకొని మూడు విగ్రహాలున్నవి. గ్రామము [illegible] జమీనున్న
న్నది

పూర్వము నకాటుమ రాజు కరి ఆవులరాజు అనే యాదవ రాజులు గోగణమును సంరక్షణ చేసుకుంటూ వారు తెట్టెలు పెట్టుకవున్నది. కొండపైనా కిని నదికిన్ని ఉత్తరం పట్టపురానికి రెండు పరుసుల దూరంవున్నది. అది యిప్పుడు మల్లెకొండ అని జనులు వాడుకుంటూవున్నారు. అందుపైన పూర్వం పెట్టెలు పెట్టిన గురులు. రాముల యెత్తరువున యిప్పుడు వున్నది.

30 ఈ గ్రామానికి అష్ట దిక్కులు

తూర్పున పాయకట్టు కసు చెకొత్తూరు.

దానికి తూర్పున కరకకొండ జమ్మ. కలిసి పర్వతంవున్నది ఉత్తరదక్షిణంగావున్నది - యీదొకొండ ఆగ్నేయమువైపున పహాతానికి వున్నది.

ఆగ్నేయమువైపున మరిచె కకొండకొత్తూరివారి పొలాల నుంచి పశ్చిమానకు యీ పూరివారి పొలాలనుంచి పట్టపురావివాగు. వాకవు దీనమద్దిగాంది. అయిదు గ్రామములు భూములలోనుంచి దొంగలసానికనము. పినాకిని యెటివడ్డు పర్యాంతరము వున్నది.

ఐదోకొండను పట్టపురావి గ్రామానకు ఆగ్నేయం కొత్తూరి గ్రామం పొలిమేరలోన. అయిన భూములోకోతలాటు కనుము. అవోతనక అవతలనెల్లూరి సీమలోకలువాయి. తాలూకాలోకొన్ని ట్టివోవితాలూకాలోకొన్ని పాయెత్తి మార్గము.

వాయువ్య భాగం పరుసు దూరం దొంగలసానికనమ వేదలుకొని యీశాన్యభాగము మొకొత్తూరు పొలిమేర వాద్యసోమం

కనమ. పర్వతాంతరమున్న పినాకిని నదిప్రాంతీయమంతా విగా(ప్రవహిస్తూ,
ఉన్నది. ఈ ప్రాంతము, కనమ మార్గాన అవతలనే ఉన్న ద్వీపములాం
లూ కుకల్లూ నతెలవాయుమెట్టైన గ్రామములకు పోయే మార్గ[illegible]

ఈ గ్రామమంత పల్లుప్రాంతం గనుక పండే ధాన్యములు. వర్షా
ధారముగా పండే ధాన్యములు.

సరతున్నాంతని పేటువయారాగి. జొన్నలు. సజ్జలు.
కొర్రలు. రాగులు. ఉలవలు. అలచందలు. నువ్వులు.
పెసలు. గోగులు.

వర్షాధార పల్లుప్రాంతపు గ్రామములను పండే ధాన్యాలు.
వడ్లు. జొన్నలు. సజ్జలు. కొర్రలు. ఉలవలు.
పచ్చపెసలు. అనుములు. అలచందలు గోగులు. నువ్వులు.
జనుము.

〃 ఆకు కూరలు వేసి అమ్ముతున్నవి.
〃 తక్కువ పండుటలా వ్రాసివి.
〃 [illegible]

45 పరగణో దుర్గాంవారి తాలూకు

౧ కైఫియతు. మ॥ అరాకటవేముల.

ఇందుకిందలోగడ నడచిన తారీ(త్రి)యము

౧ కైఫియతు. మౌ॥ ... చిన దండల్లారు.

47 కైఫియతు. మ॥ అరకటవేముల. కరణం. అరువేల
వారు చెంచురాజు వారి యింట నది.

ఘండికోటకు తూర్పు రెండు ఆమడల దూరమున పె
న్నకు ఉత్తరమున ఆమడ దూరమునను ముశి నాటిసీమలోను.
పూర్వము రాయసీమలకు అధిపతులైన రాజుల చేత దత్తం
అయినది. అరకటవేముల గ్రామానకు (ప్ర)తినామము అయిన
ఊరటి భైరవసముద్రము. అనే బిరుదనామ అగ్రహారముగాను
డు. ఈ అగ్రహారములోకి గ్రామ గ్రామ పల్లెలుగా చెల్లెవి. అగ్ర
హారానకు దక్షిణ ప్రాంతాన పరుసన్నర దూరమున పోటుపాడుగ్రామ
పశ్చిమ భాగమందు పరుసన్నర దూరమున పాడెన్నలవపల్లెకు పొలిమేర

నామము అయిన లంకాయమ్మవారి [illegible] అంతు రెండు యీపల్లెలలో
కూడిన సదరవారి భైరవసముద్రము అగ్రహారము. విద్యానగర రా
ధాని మహారాజాధి రాజ రత్న సింహాసనాధీశ్వరుడైన వీర శ్రీ బుక్కరాయ
దేవ మహారాయలు వారు రాజ్య భారం చేసే టప్పుడు యీ అగ్ర
హారం వేములగలమాడుకు భైరవసముద్రము అనే నామం నిర్ణయం చేసి
48 అందు ౧౭ం విత్తులు చేయ వలెనని పల్లెలలో కూడుకున్న అగ్ర
హారం వేములగలమాడుకు చెరువు కింద ౯ం అరవై ఘుట్ల భూమి [illegible] పాలు
పాలు కింద ౪ం నలభై ఘుట్ల భూమి నిర్ణయం చేసి లంకాయమ్మ
పల్లె కింద. రెండు వందల ఘుట్ల భూమి యీ భూమి నిర్ణయం చేసి అం
దులోన గలమానె ఆత్మలకు మార్గాలకు చెరువు కుంటు కట్టె వాగు
ముందర నీరు ముంగుటకు పోయిన భూమి [illegible] దేవాదాయం
భైరవస్వామికి [illegible] గోపీనాథస్వామికి [illegible] యీ స్వాములకు [illegible] మాను
మంతరాలకు [illegible] గణపతికి [illegible] మహా [illegible] చౌడే
శ్వరికి [illegible] అంతు దేవాలయం [illegible] అంతు [illegible] విడిచిన.
పోలం [illegible] నూటఒక [illegible] రెండు ఘుట్లు పది వేసి. భూమి
ని నూరు [illegible] చేసి శ్రీమద్రాజనాది చతుర్వర్ణ [illegible]
వెల్లాల [illegible] అగ్రహారపుకాలాలు యీ దేవే
[illegible] అనే యీ [illegible] నిధి నిక్షేప జలపాషాణ
అక్షీణి ఆగామి సిద్ధ సాధ్యాలు అనే [illegible] తేజస్వామ్యములు
న్నుసహా [illegible] దానధారా పూర్వకముగాను [illegible]

సనదులు వ్రాయించియిచ్చినందున ప్రతి గ్రామాలు ౧౨౦ యిండ్లవా
49 ర్లు గ్రామము లున్నూ కింద్యాలుంచి. వారికి వృత్తులు. అగపరచి అగ్రహారము
బష్షీ చేసినారు. రాయదత్తమయిన కాలమందు వ్రాయించిన తామ్ర
శాసనములు యిటుతరువాత అగ్రహారీకుల మారీఘత్తునదేవ్వాడగా
అర్వై సంవత్సరములు కిందటున్ను రాచర్ల సంస్థానీకులు అయిన కాటూ
రినల్లపరెడ్డిగారినాడు అరకటువేముల అగ్రహారము సమగ్రము దోచు
కపోయినందున. అప్పుడు తామ్రశాసనములు. పవాతేసుకపోయినారు.
గనుక శతం సంవత్సరములు గుర్తు తెలియదు. అని అగ్రహారీకులైన చె
ప్పిన బాలవ్యాఖ్యానులు. వెల్లాల వెంకటరామసోమయాజులు మొదలైనవా
రలు. చెప్పినారు. అగ్రహారం బష్షీ అయిన దారభ్యం ౧౨౦ వృత్తులవారున్ను
నిరాక్షేపముగా అనుభవిస్తూ వుండిరి. అగ్రహారీకుల వద్ద తామ్రశాస
నములు పోయినప్పటికిన్ని శిలాశాసనముల వల్లను యీ అ
రకటువేముల గ్రామము అగ్రహారము అయినట్లుగా బుజువు
న్నది. వృత్తులు నిర్ణయం లేదు. కాని అగ్రహారమయి నడిచినందుకు
బుజువు యేమంటే అరకటువేములకు ప్రతినామమైన భైరవ
సముద్రం అనే అగ్రహారము. శ్రీకృష్ణదేవమహారాయలు. రాజ్యప
50 రిపాలన చేసినవరకున్ను నిరాక్షేపముగానే బాలవ్యాఖ్యానులకు నడిచినది.
కృష్ణదేవమహారాయలు పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండగాను
యిరువైనాలుగు కులాలవారు. అనగా దొమ్మరివారిండ్లున్ను కుమ్మరి
మీసరగండని వరదారాజులు. కామారుడు. మల్దేవరాజున్ను అరుగొ

డగంగాధరుని కొమారుడు. కాకి పద్మరాజున్ను యీ వుభయులు వున్నవా
రికి వుదయగిరి చావడికి చెల్లె ఘండికోట సీమలోను. పెన్నకు వుత్తరము
నములరికి నాటి సీమలోను. అరకటవేములకు ప్రతినామమైన భైర
వసముద్రం అగ్రహారం యీమను గాలమ గాలసంపల్లెలు. అయినపాటి
పాదులకొరయమ్మపల్లె సహాగాను. గాలమానకు యుచ్చేదాము శివన్నయి
రవైనాలుగు గులాం వాలికి ప్రదానముగాను. యిరువైనాల్గు గులాం లవా
రి. పంఘ్రాను యీ గాలమము యందరి శ్రీగోపీనాథదేవునికిన్నీ హనుమం
తదేవునికిన్ని మహోత్సవాలకున్ను ధారాపూర్వకముగా యిచ్చి హా
విహవాన శతవర్షములు. ౧౪౪౮ అగునేటి సర్వజిత్తు సంవత్సర విజ
ఆషాఢ శు ౧౧ లు తారీఖు శిలాశాసనము వ్రాయించి వేసినారు. వు
ప్పుజేమ జకూరుకు పూర్వభాగమందు శ్రీగోపాలస్వామి దేవాలయం
51 పాలికార దావరములో నిలువ పాతివున్నది

కృష్ణదేవమహారాయలు. రాజ్యపరిపాలన చేస్తూవున్నది
నములలో నొకా మరుసు కొమారుడు. పెద్దతిమ్మరుసు అనే ఆయన రాయ
సంస్థానములో బాలాప్రబలుడైవుండేవాడు. ఆ బలవ్యాకుడు అరకటవే
ములకు ప్రతినామమైన భైరవసముద్రం అనే అగ్రహారాన గాలమానకు ద
క్షిణ భాగమందున సామీపములోనే గొప్పది భైరవసముద్రము అనే
చెరువు కట్టించినారు. అందుకింద విస్తరించి తరి యేరుపాటు అయినది.
ఇందుకు బుజువు చెరువుకట్టపైన శాసనము. ఆ ప్రకారముగా బలవ్యాకు
లు అగ్రహారవృత్తులు ఫలపరచుకొని విరాచ్చేదముగా అనుభవిస్తూ

వున్నంత టుక్క) ష్ణదేవ మహారాయలు. స్వర్గస్థులు అయిన తరువాం
తను. శ్రీ అచ్యుత దేవమహారాయలు. విద్యానగరాబిదాన మహా
రాజధానియందు రత్నసింహాసనారూఢులైన్నాడై. పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయు
లుచుండగాను. సదరవారు గాలిమగలిస పట్లెలు. పాటె పాడులకాం
యుద్ధమునకు వెళ్లిన సహగామయిూ అరట్లటువేమలల అగ్రహారానమున్ బిఘం
డికోటలు దుర్గానకు సుంకానకు అడుకొళ్లు సహగాను. వెండు ంకి గలవు
52 కట్నం ఘటుం బతె ౩౧ ముష్టి బతె టెవరవారి చెల్లించేలాగున అగ్రహారా
నకు మెలకెరరు చేసినారు. తదారభ్యం అదే ప్రకారముగాయిూ అగ్రహా
రము సుంబియరా టూగ ౩౧౨ ఘంటికోటలు దుర్గానకు చెల్లుతూ వుండె
ను. శ్రీ అచ్యుత దేవమహారాయలువారి తదనంతరము యందు. శ్రీవీర
సదాశివ దేవమహారాజులువారు. విజయనగరాబిధాన మహారాజ
ధానియందు వజ్రసింహాసనారూఢులైన్నాడై పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయులు
చునుండి ఆత్రేయ గోత్రం ఆపస్తంభ సూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయు
లైన సోమవంశోద్భవులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర నందెల శోబళరాజ
దేవమహారాజులుగారి కొమాళ్లు అయిన పెద శోబళేశ్వర దేవమ
హారాజులుగారి పుత్రులైన చిన అప్పుబళరాజులంగారికి యీ అరట
టువేములకు ప్రతినామమైన భైరవసముద్రం అనే అగ్రహారమున్ను
చిత్రభాను సంవత్సరమందు ఘండికోటదుర్గానకు చెల్లేటువంటి బతె
౩౧ ముష్టి బతె టెన్నరవరహాలున్ను నాయంకరానకు పాలించియిచ్చి
వుండగా ఆనందెల చిన శోబళరాజు దేవమహారాజులంగారు. అరట

వేములల అనే సర్వమాన్య అగ్రహారమందు. కోవెలకట్టించి శ్రీగోపాలకృ
53 ష్ణదేవుని ప్రతిష్ఠచేయించి ఆదేవునికి అమృతపడి దీపారాధనకూలు
నడిచే కారకు తమ నాయంకరానకు వెల్లెటియూరు గ్రామమతోట్లు. ఇచ్చే
3 ౧౹౹ వము పొలాలిచ్చెటిన్నర వరహాలున్ను. దేవునికిధార బోసి యిచ్చి
నారు. ఇందుకు ఋజువు. అందులు వేముల గ్రామమందు శ్రీగోపా
లస్వామి దేవాలయం ఫలకారమండ ద్వారంయందు. పాతివేసిన శిలా
శాసనము. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
౧౪౭౦ అగునేటి సాధారణ సంవత్సర మాఘ బ౧౦ లు. తారీఖున వ్రాసి
యున్నది. తరువాతను. బడిరా రామరాజు వారినాడు వారిసదాశివరాయ
లవద్ద యలువరాజుగోపన్న పిల్లడు. అందులు వేములకు మజరా అయి
నపాటిటు. పాడుపైటాచేసి సమస్తానీకులు కుటిలపినా
రు. గనుక గ్రామమున్ను. యిందు గ్రామ గ్రామపల్లె అయిన లంకాయమ్మ
పల్లె యిందు అగ్రహారికులకు సాధీనము లేకున్నాదెను.

ఈప్రకారము గాను శాలివాహనశకం ౧౬౫౦ బహుధాన్య సంవత్స
రం వరకు జరిగినది. తరువాత శ్రీరంగరాయదేవమహారాయలు రాజ్య
యేలెటి ఉపుడు. తరువాతను వీర వెంకటపతిరాయ దేవమహారాజులుం
గారు రాజ్యం యేలెటప్పుడున్ను. అదే ప్రకారం అగ్రహారము పూర్వోత్తర
ప్రకారము గానే నడిచినది. అగ్రహార గ్రామస్థులున్ను శ్రీగోపాలస్వామివా
రి మహోత్సవములకు చెల్లిస్తూనుండిరి. తరువాతను దేశం అరాజకం
అయినందున పరిపాలన లేకపాళెగాండ్లున్ను. దొంగలున్ను ప్రబలి

చిగులమాదులు. దోచితగల చెట్టై ఉపద్రవములు చేస్తూ వచ్చినందున
యీ బైరవసముద్రం అనే అరటువేముల అగ్రహారీకులు స్థలములు
విడిచి విదేశగతులైనందున గ్రామము పుంజాడు అయినది. ఈ ప్రకారం
గా కొన్ని దినములు వున్న తరువాత దేశం తురకాణ్యం స్వాధీనమాయెను.
కడపనవ్వాబు రాసుబాగిరి చేయగలందులకు సైదు మీరాసెను నిశాంభా
నుబహాదూరు. వారువచ్చిన తరువాత ఈ దేశంలో అదాలతీ తప్పి
కొంతస్వామిత్వం అయినందున అగ్రహారీకులలో కొందరు గ్రామము
లోకి చేరి. అచ్చీభాతు సరారులో చెప్పుతున్నట్టు గ్రామానకు శ్రీ
మాబాదియిబా ఫాచేసి ఆ ప్రకారం సరారుకు చెల్లించేలాగున
వొప్పించి గ్రామం అగ్రహారీకుల స్వాధీనము చేసిరి. గనుక ప్రభుత్వము
వెళ్లె బ్రప్రభుత్వం అయినందున చివాళ్లు అరవమోదివరమోడీ మొద
లైన. యీదా కనిమిత్తాలులకున్న ప్రదేశముల స్వత్వమంతా
పలసివస్తుందని అగ్రహారీకులు యితమును హాస్తకులు గాగ్రామము
లో కరణీకానను సమాస్తాలను నిల్పాడెకొని. వారిముఖా ఇంతరంపర్యా
రుపనులు సాగిస్తూన్నారు. అంతటులకాలయు మ్యాప ప్లై ఫ్రాంప్పెంప
దపస్వులలో పల్లె విడదీసి అరటువేముల అగ్రహారానకు గ్రామగాలస
పల్లెగా రాజులు యిచ్చినారుడిరి. గనుక తురకాణ్యంలోను పసుఖులుగా
మస్తలు పాలవంత్తులైన ఆ పల్లె తిరుగా పసపులలోకి శల్పుకపోయినారు.
౫౫ కనుక అరటువేములు మాత్రం అగ్రహారీకుల స్వాధీనముగా
వుండెను.

మీరు జుమలా జుల్ఫికారు ఖాను. బహాదూరు వారు కడపవ
గైరాను బాగిరి చేసే ఉన్నాడు. ఒకే సంవత్సరముందు. అగ్రహారీకులు
చెరువు కట్టుకవమలు వేసి మరమ్మతు తప్పితి సంవత్సరముదున్న మరమ్మ
తు చేయుడము. తొకే పోతూవచ్చినందున గండ్లు పడతెగిపోయినది.
గనుక తదారభ్య గాలి మాన్యము తరీకాదడం. వర్షముపై రూపం జడముని లిబి
నదీ. ఒకే సంవత్సరము తన్న ఒకే సంవత్సరము గాలి మాన్యము కొలియి
జుఫా చేసి సర్కారు వారుప్పైకం యిమ్మకి. గ్రమ చేసూవచ్చినందున
మున్న. అగ్రహారీకులు ఉత్పత్తి సంవత్సరములున్నది వారికిం. నిర్ణయం
చొప్పున. జమాబందీ పెల్లిపోక్కిం తప్పైకం చెల్లించి తొకే బాకీ ఉన్న
తూవచ్చిన్ని. కొంత పైకము చెల్లించిన కుతి యిూప్రకారముగా జరు
గుతూ వుండెను. అటుపిమ్మట నబాబు దావూ ఖాను సుబాయెతొ
టున్నుడున్న అదేప్రకారముగా జరిగినది అటుపిమ్మట కడపవ గైరాను
బాగిరీ మజకూరి నబాబు. అబ్దుల్ నబీ ఖాను వారికి ఖాయము అయి
న తరువాతను యిూ అగ్రహారీకులు గాలిమాన్యము తవసఫ్ డిపోతి
ప్తికి కొలుమేలు తరరూ చేసి గ్రామం క్రింది భూమి దరాబస్తు సర్కారు
దాఖలు చేసుకొని. గాలి మాన్యము పెద్దలు తెరచి ఇవులు యిచ్చున్న. మొకర
రు. చేసి వారి జమాబందీ బందోబస్తు చేసుకొన్నారు. అగ్రహారీకులు యి
బట్ల బ్రాహ్మణులకు పోతముగా ఒకే నిబంధనగా వృత్తులు ని పూర్వ
ప్రకారము వుంచెదుగాని అప్పుడు గాలిమాన్యములో ఉన్న బాలి మాన్యాలు
వారి వారికి ఖం.. యెదుంపునలు వేసి చేసుకున్న గాలి మా...

అదివరకు తెగిపోయిన చెరువు కట్టలకు తెంపకొంతవరకు మన్ను అడ్డం
వేసినందున అదివరకు ఆ చెరువులో కొంచెము గా నీలు నిలుస్తూ వుం
టూ వచ్చేది గనుక అందు కింద నున్న కొద్దిగా మడి సాగుతూ వుండేది.
గనుకే ఆ మడిలో నున్న తలా ఒక తూము చొప్పున మడిన్ని యిచ్చి దానికి తూ
ము ఒకి మాడ ప్రకారం బాకీ ఉండగా నిష్పర్మిష్టు చేసినారు. గనుక తదారభ్యం
ఆ ప్రకారము బాగుగా అచ్చుకట్టు వుండగాను చెరువు కేవలము మన్ను ఖి
లమయి. యెంత మాత్రము మన్ను నీరు నిలువకుండా పోయినందున తరి
మాను పహణీ వుపకి లేకవెదాఖలు. అయినది గనుక నిర్ణయం ప్రకారము
బాదుగయి ఇచ్చుకొని ఆ భూములు ఫలపరచుకొని ఫలితం వాడుకొంటూ
57 అనుభవిస్తూ వున్నారు యీ తటు అదే ప్రకారమేల గానబాబు అబ్దుల్ మహం
మ్మదు. ఖాను దౌలతు లో సున్న జరుగుతూ వచ్చెను. తరువాత నవాబు
అబ్దుల్ మోహసం ఖాను కడపలో సుబా దౌలతు చేస్తూ వుండగాను వారిత
ట్టునను చిత్తైదరాబాదు అనే తురక దువ్వూరి తాలూకా ప్రవహారం చే
స్తూ వుండగాను. పెల్లాల రఘునాధ సోమయాజులు. అనే ఆయన
హైదరు ఖాను వారి అరకట్టులు వేములగలమాంచి శ్రోత్రియం యిప్పిం
చమని అడిగినందున ఆ ప్రకారం గానే హైదరు ఖాను వారు అరకట్టు
వేములకి ఇచ్చినకర జాలు పెదతాకీదు వారియిచ్చిరి. గనుకే తాకీదు ప్ర
కారం రఘునాధసోమయాజులు వారికి శ్రోత్రియం నిష్పర్మిష్టు చేసే.
భూమి యెగ్గరి 21 చె రెడ్లు కర జాలు దాన పత్రం వారియిందు ఇచ్చినారు.
అందులవ కలు. అసలు పెల్లాల. వెంకటరామ సోమయాజులు.

వద్దవేసినది.

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౬౪౪
అగునేటి అంగీరస నామ సంవత్సర మార్గశిర శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధి
షట్కర్మనిరతులైన వెల్లల రఘునాథసోమయాజుల వారికి పౌత్రులైన
హోబల భట్లుగారి పుత్రులయిన రఘునాథసోమయాజులవారికి అర్వే
టివేములకు ప్రతినామమైన భైరవపట్నం దం అగ్రహారీకులున్ను శ్రీమ
౬౮ త్సకల గుణసంపన్నులయిన అర్వేటివేముల రెడ్డికరణాలున్ను వారు
వియిచ్చిన శ్రోత్రియదానపత్రిక క్రమం గ్రామంలో శ్రోత్రియం కా
వలెనని మాజరత్తు వేదరుఖాను తాఖీసుతో సంకరాజు శ్రీ అప్పాజీపం
తుల వారితో చెప్పుకుంటు అదే ప్రకారం గెలవయిచ్చిరి గనుక మీకు
మేవెరిటు సన్నదు వ్రాసియిచ్చిరి గనుక అందుకు పల్లవిర్లోనం చేసియి
చ్చిన వివరం యీగ్రామానకు వెంగళరెడ్డిపల్లె పొలిమేర వాద్దు తూర్పు
వెంగళయపల్లె పొలిమేర వాద్దు ఆగ్నేయానకు చెంకాలు భట్లు కొం
డు భట్లు మాన్యం వాద్దు యీపరమటు పెదవెంకటు గారి చలం భట్లు మా
న్యం వాద్దు వుత్తరం కొండుభట్లుగారి మాన్యం వాద్దు తూర్పు గణ్లకుంట వా
రి మాన్యం ఆతూర్పు దుర్భాక జోగి సోమయాజులవారి మాన్యం ఆదక్షి
ణం ఆగ్నేయాన గంగడి జాడు చేను వాద్దు ఆదక్షిణం అకరయ మాన్యం
వాద్దు నైరుతి మూల అప్పిభట్లగారి సో మయాజులవారి మాన్యం వాద్దు
ఆదక్షిణం గూటాల అకరం భట్ల మాన్యం వాద్దు ఆవుత్తరం ముమ్మడిరె
డ్డినారాయణ చేసిన జంబుల మిట్ట యెరువాడి చేను వాద్దు అన్న

యమ్మనూరి రామభట్లు వారి మాన్యం హద్దు ఉత్తరం రాచలువ
దగురవప్పుడున్నది చేను. హద్దు ఆపత్రాలు నేమాందిగవాండ్ల మాన్యపు చేను
59 హద్దు పూలవాండ్ల చేను. కూడా హద్దు ఉత్తరానకు. ఉంగరాయపు
శ్లైదారివ హద్దు. యీ అష్టదిక్కుల హద్దుల లోతం గటూరి యజ్ఞప్రమాణం
మూరుకుంటుల పెత్తప్పిన. ౹ు.౪౬౧ అక్షరాలా నాల్గు పుట్లు తూమెడు
యింటికి చల్లచేను. పుట్లు తూమెడు. ౹ు౧౬౧ అక్షరాలా పుట్లు తూ
మెడునట్లు పాండవబీడు. ౹ు ౩౦౦ మూడు పుట్లు ప్రభయం నాల్గు పు
ట్లు తూమెడు. యింటికి గాలి మనెత్తానికి ౬ యిద్దుం బావి మాన్యం౪
నాల్గుతూములు. రఘునాథ సోమయాజుల వారి. ౹ు౦౪ పత్రి
ద్దము గా. అగ్రహారికి తెప్పెత్తులవారికి ౹ు౦౪ పన్నిద్దము. గానెనిరి
చిన ౹ు౨౪ రెండు పుట్లు పదహారు తూములు. యింటికి చౌరీజు. చె
లకచేను. ౹ు౧౧౦. పట్లు యేదుం యింటికి పంచాలను. మోడిసి హొన్ను
లు. గ౨ భీడు చేను ౹ు౧ ౪౧ పుట్టి పదహారు. -
గ౦.౦ యిరువై వరహాలు ప్రభయం ౪ నలుభై అయిదు. వరహాలు
యింటికి సకల సువర్ణదాయాలు కారువైశాఖాలు. రుసుములు.
దేఖాలు. యీ చౌరీజులకి వాసి యిచ్చినాము. గనుక యీ సంవత్స
రంలగాయితే యెండ్లను బీడు తెగుబడి అయిన పొలానకు గుత్తకు
ల్లాకి తూము బికటెంటికి గ౦౪ మాడలె కట్టను. తీసుకోగలవారము.
కొలు అయిన తరువాత యెనిమిదో యేడు ఆరభ్యం పరకాలు చౌరీజు.
ప్రకారం ప్రతిసంవత్సరము కట్టం దాయము చౌరీజు ప్రకారం తీసుకోగల

వారవము.

ఈ ప్రకారంగా చెల్లించి విస్తారంగా. ఫలపరచుక సుఖాన అనుభవించుకొనెదరు. అష్టభోగతేజస్వస్వామ్యాలుతో కూడా శ్రీరాములు కుప్రీతిగా. త్రిష్ట స్వార్థకొంగా యిచ్చినారము గనుక పుత్రపౌత్ర పర్యంతము ఆచంద్రతారకస్థాయిగాను. సుఖానను అనుభవించుకొనెదరు.

శ్లో॥ దానపాలనయోర్మధ్యే. దానాచ్ఛ్రేయొనుపాలనమే.
దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి. పాలనాదచ్యుతం పదమే.

అగ్రహారీకులసమ్మతిన రెడ్డిసమ్మతిన కరణంపట్వారి తిమ్మయ్యయి. వ్రాసిన దానపత్రము.

1 వెల్లాల సాంబభట్లవారలు.
2 రామాదీక్షితులు వారలు.
3. కొండుభొట్లవారలు
4 చలభంట్లవారలు.
5 అప్పభొట్ల రామసోమయాజులవారలు.
6 వెల్లాల నల్లకేశవాచలంభట్లవారలు
7 యానరసంభట్లవారలు.
8 అవధానిభట్లవారలు.
9 రామగిరిభట్లవారలు.
10 కొండావధానులు సాంబభట్లవారలు.
11 రెడ్లు ముద్దాయల్లారెడ్డికోట వెరకాడు యిమ్మడిరెడ్డినారాయణరెడ్డి రాగలచినగురవప్ప యానలు గురిసమ్మ కరణం పట్వారి తిమ్మప్పవారలు.

ఈ ప్రకారము నిష్కర్ష చేసి యిచ్చిన తరువాత రఘునాథనా
మయాజులు. ఆ భూమిలో నామయాజుల పల్లె అని పల్లె కట్టిం
61 చి శివాలయం కట్టించి చెఱ్వు తవనం చేయించి. భూ విత వృత్తి చెసి క్షే
త్రియం అనుభవిస్తూ నిర్ణయం ప్రకారం. సర్కారు రూకలు. గ
మము లూరికియిస్తూ వుండెను.

తరువాత (శ్రీ)ముఖ సంవత్సరంలగాయతు నవాబు అ
బ్దుల్ నబీఖాను కడపలో దౌలతు చేస్తూ వుండగా
హాపురప్పారు ఖాను. సాహెబు అనేయ రక్షణ వరదప్పైడి వుండగా
వెల్లాల కృష్ణ శాస్త్రులు మధ్వప్పు పూర్ణ్యా చార్యులు. వారు వృత్తి
భయులున్న హాపురప్పారు ఖాను. వారి నొ త్రియము సరించి
అడిగినందున అరల్లుడి మేలుగ గోలిమస్తుల. పేరను తాము ఖైదు. వారుయిచ్చి
యిచ్చిరి గనుక ఆ ప్రకారం వారికి భూమి నిష్కర్ష చేసి క్షేత్రియం
మొకరరు. చేసియిచ్చి. దాన పత్రం వారి యిందు బాయి ఇచ్చినారు. ఆదాన ప
త్రం యిప్పుడు వెల్లాల. వెంకటేశ మనామయాజుల వారి వద్ద అప
లు వున్నది.

స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబు
లు ౧౬౭౬ అగు నేటి భావనామ సంవత్సర. జ్యేష్ఠ శు ౧౫ లు. శ్రీ
మద్యజన యాజన. అధ్యయన అధ్యాపక దాన దాన ప్రతిగ్రహ షట్
కర్మ నిరతులయిన. వెల్లాల నారాయణ శాస్త్రుల కొమా
రుడు కృష్ణ శాస్త్రులుగారికి మధ్వసాంప్రదాయ సంపన్నులయిన పూ

ద్వాచార్యులకా మహారుడు పూర్వాచార్యులవారికి అగ్రహారమేను.

62 రెడ్డికరణాలు ఉలువాలయం బయల్పిన. శోత్రియదానపత్రంమా
గాలవములలో శోత్రియములకాంవలెనని వాయితా వ్రాస్తిద్దరు. గ్రా
మము మన్నెసాహేబులవారిలో చెప్పుకుంటేరిగనుక. అదేప్ర
కారం దానపత్రంవ్రాసియిమ్మని. శెలవ్యయిచ్చినగనుక అదేప్ర
కారము మూంగాలమలలో మాంకుశోత్రియము. వాటియింబ
నవివరము. మూంగాలమానకు. దక్షిణం చెరువుకట్టుకింద్యున్న
మాంకుస్థలం. నిర్ణయించేసి. వుత్తరం వాగువాద్దు తూర్పునపెట్టే
పల్లెదారివాద్దు దక్షిణం కొండుపల్లె చేనియుత్తరం గట్టువాద్దు తూ
ర్పుకొండయచేనిపడమటిగట్టువాద్దు. దక్షిణం గొల్లలదడియంవారి.
దక్షిణపుగట్టువాద్దు తూర్పు బయ్యాపురెడ్డిబావివారి. చేసినపడమటిగట్టు
వాద్దు. మరివొడ్లవానిచేనిపడమటిగట్టువాద్దు మరిన్నిచింతమాను
వాద్దు. మరిఒబళరెడ్డిబాలయదున్నిన. కొత్తజేడుచేను. తూర్పు
గట్టువాద్దు. దక్షిణానకు నల్లవాగువాద్దు ఈసంవత్సరం. యర్రవెం
కటు చేసిన జేడుచేను దక్షిణపుగట్టు. పెట్టెపల్లెపొలిమేరవాద్దు
పశ్చిమానకు పల్లపాటి పొలిమేరవాద్దువుత్తరం తనరెడ్డివెంకటువ
లి చేసిన జేడుచేను. దక్షిణపుగట్టువాద్దు. మరివుత్తరం. గినుమాజో
చేసిన. జేడుచేను దక్షిణపు. గట్టువాద్దు మరినుత్తరం జన్నవరం యరక్క.
3 చేసిన. చేనువుత్తరపుగట్టు. చెరువుకట్టువాద్దు. యీచతుర్సీమలలో
న్నైన. పొలములో తవిసినపొడమూన్నాలు. రామభద్రయగారిప

కట్టుకొవమ్మ చేను. ఖం౧౨ శేషాచలంగారికి ఖ ౧౩ వృప్పులదడియం
పెరయది. ఖం౧౩. చినరామనరసుగారిది. ఖ ౧౩ 3. క్రిష్ణపాటుశే
షాద్రిగారిది. ఖం ౯3. బుచ్చయ్యగారి రామయ్య ఖం ౪౨. కాశీపతిగారి
ది. ఖం ౯౨. వడ్లవాని చేను స్థలాలు ౧కి. ఖం ౯3 సిద్ధింగజి చేను ఖం౯౧
కుమ్మర్లవాని చేను. ఖం౯౧ రామకృష్ణప్పగారి చేను. ఖం౯3 అంతు
చేను ఖ ౧౯౮౯ గాతనివి. చినపొలం చెలక చేను పొలం. పట్టు ఖ౧౧౧
బీడుపొలం ఖ ౨౧౪ వృ భయం చేను. ఖ ౪౧౦ కి సర్వమాన్యములుకు
గ్రామనేత్రం ఖం౪౧. భావిమాన్యం ఖం౪౪ నల్లు౨ం మాంబంగాలకి
కరణీకమాన్యం ఖం౪౧. మాంకుసర్వమాన్యం ఖం.౧౦. బాలపాలెంలకు సర్వ
మాన్యము. ఖం౧౦ జాతులవారికి ఖం ౯౨ దేవిమాన్యము ఖం౯౧ అంతు.
ఖ ౧౧3 గాతనివి చినపొలం ఖ ౨౧౧ కి చెలక చేను. ఖ౧౧౧ కి గ౨౧౦
బీడుపొలం ఖ ౧౧కి ఖం౪౧కి గం౧ తెకట గ ౧౮ వృభయం గ 33౧౦ చి
ల్లరఖర్చు గ ౧ వృభయం గ ౩౪౧౦ మహారాజశ్రీ అప్పాజీపంతులవారి.
శెలవు ప్రకారము. తద్భావి ధి ప్రశ్న కెంలమూదు. సహిరణ్యోదక
దానధారా పూర్వకము గా. యిచ్చినారం మాకు పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యా
తరంగాను. ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను. అనుభవించుతెసుఖాన వచ్చేడే
ది.

శ్లో॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం.
64 పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

రెడ్లు కోటు తెరకాడు. మద్దా కొండయ. సమ్మెట వెంకటరాం. రంప తాంటు తిమ్మయ్య. వారి సినదానపత్రము రామభద్రయ్య గారి సొంపన్నవారలు. పినవెంకట గారి కొండయ వారలు. చలంభట్లవారలు రామునివార లు. చలంభట్ల సమ్మెటవెన. అప్పుకొండయ. వారలు. పెద్దరామునిగారి. నరసు వారలు.

ఈ ప్రకారముగా. శ్రోత్రియము కు. భూమి నిర్ణ యం చేసి ఇచ్చిన తరువాతను. ఆ భూములను బ్రాహ్మణార్థు లు అనిపల్లె అనిపల్లె కట్టుకొని. శ్రోత్రియం అనాభవిస్తూ శ్రోత్రి యం గ్రామాలు గ్రామములలోకి చెల్లి సాగుతుండెను.

నబాబు షుజాదుఖాను. దేశాయితులలోను. ధాన్యసంవ త్సరమునందు. నందెల కోదండరామ స్వామయాజుల వారు. అ గ్రటువేముల గ్రామములో. తమకు శ్రోత్రియం కావలెనని నబా బులకు చెప్పుకొని. వారి వద్దనుంచి ప్రేవకారు నైరాజపత్రిక పాపజీ పంతులవారి. ఆలవు ప్రకారం. అగ్రటువేముల రెడ్డి కరణాలును కోదండరామ స్వామయాజులకు భూమి నిర్ణయం చేసి. శ్రోత్రియ ము. గా ఇచ్చిన దానపత్రం వ్రాయించి ఇచ్చినారు. అసలు. సదర హు వెల్లాల వెంకటరామ స్వామయాజుల వద్ద నున్నది. అది శిథి
65 లమయి పోయిని. యున్నందున. యెత్తువాట సినకాగితం తెచ్చి చూపిం చినాడు. గనుక అందుల నకలు.

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషము
లు. ౧౬౭౦ అగునేటి విధాతునామ సంవత్సర మాఘశు ౧౩లు శ్రీ
మద్రాజాధి షట్కర్మనిరతులయిన. నందెల పెదవెంకటాద్రిసో
మయాజులవారి పౌత్రులయిన గోపాళశాస్త్రుల. వారి పుత్రుల
యిన కోదండరామ సోమయాజులవారికి అరటువేము
లను గ్రామనామమైన. భైరవసముద్రమున్ను అగ్రహారీకులున్ను
అరటువేముల రెడ్డికరణాలున్ను. వ్రాయించియిచ్చిన శిలా
శ్రయదానపత్రిక. మాగ్రామములో శిలాశ్రయముకావేసిని
హాజరతు గారి దగ్గర సుంబి లా ఖోదు తీసుకొని రాజశ్రీ. అప్పు
జోపంతుల వారి యిలా చెప్పుకుంటే అదే ప్రకారం వున్నాపిలిపించి.
కలవ యిచ్చిరి గనుక మీకు మాంపెరిటు సన్నదు వ్రాసియిచ్చిరి.
గనుక. ఆదే ప్రకారము మేము. హాప్పి స్తలనిర్దేశం. చేసియిచ్చినవి
వరం. యీశాన్యానకు. కంఖరం తు. హద్దు మేర ఖరార్దాం వెంగళ యంప
ల్లెహద్దు మేర. ఆగ్నేయానకు సోమాపురం హద్దుమేర దక్షిణం వెంగళ
యంపల్లెబాటునైరుతి. వెల్లాలరామచంద్ర సోమయాజులవారి.
66 మాన్యము. వాయు య్యారుద్రావ పశ్చిమం. వుప్పులవడియం వరసంబళ్లుగాని
మాన్యం. వాయువ్యానకు. పైడెలహద్దుమేర. వుత్తరం దక్షణాల. హద్దుమే
ర.. ఈ అష్టదిక్కులకు లోగా వున్నది. పొలం. తుంగటూరి. మడనుమా
రుకుంటు లవాత్రపిన. ఖ౨౬౧. అక్షరాలా రెండు పుట్లు తూము మేడు. యిందు
కుగాను మచ్చెత్తానకు ఖం౬౧ గాక నిలిచిన ఖ౨కి శిలాశ్రయదా

రునికి. శ౦౬౧ బిల్లరబాలువార్లకాములకు. శ౦౬౪. అంతు. శ౦౧౧౦. గాకని
లువతెలం. శ౧౧౧౦. కి మొకరరు. పంచాది మోజే. ౧౨౦. అక్షరాలా.
యిరువై వరహాలను. సకల సువర్ణాదాయాలు. కారుసేసా భూంలు.
రుసుములు దేవళాలు. బౌశీజులకి వారసి యిస్తిమి గనుక. మీరు పుత్ర
పౌత్రపారంపర్యం. ఆచంద్రార్క స్థాయిగాను. సుఖాన అనుభవిం
చుకమునకుం దాయాలు ప్రకారం. రూకలు అచ్చుక. పత్రై బక్షీ
చేసుక. సుఖాన అనుభవించుకునేది. అష్టభోగతేజస్వా
మ్యాలతో కూడా శ్రీరామార్పణముగా యిస్తిమి గనుక సుఖా
న అనుభవించుకునేది.

శ్లో॥ దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనమ్.
దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంపదమ్.

అగ్రహారీకులసమ్మతిన రెడ్లసమ్మతిన. కరణం రంపటాటి
ఆమ్మయ్య. వ్రాసిన దానపత్రము.

౧ పెల్లాలపాపావధాని వారలు.	రెడ్డి. ముద్దాయల్లారెడ్డి
రామాదీక్షితుల వారలు.	కోట వెరకాడు.
7 కొండుభట్ల వారలు.	యిమ్మడి రెడ్డి నారాయణబా
బలంభట్ల వారలు.	ల్లవరం వెంకటగారి సమ్మతిన.
వరసంభట్ల వారలు.	రంపటాటి ఆమ్మయ్య. వ్రాసిన
అకారపుభట్ల వారలు.	దానపత్రం.

రామగోటి వారలు
అప్పభట్ల రామన్నసోమయాజుల వారలు.
కొండవల్లులపాపాభట్ల వారలు.

ఈ ప్రకారము శ్రోత్రియముగా భూమి నిష్కర్ష
చేసియిచ్చిన తరువాతను. శ్రోత్రియదారులు ఆ భూమి
లోను మద్యేం గొల్లరెడ్డి అనే కాపు చేత పల్లె కట్టించినారు. అది
వెంగళరెడ్డిపల్లె అని. చెప్పుకోబడెను. ఆ భూమి. సాగుచేయుటకి ఇవి
శ్రోత్రియ రయితులు. గ్రామములోకి. చెల్లిస్తూ పల్లెవారును. అను
భవిస్తూ వచ్చెను.

ఈ శ్రోత్రియములు శ్రోత్రియదారులకున్న యేడు
సంవత్సరములు. కొలువు ఖరారు అయిన తరువాతను దాన పత్రాలు.
ప్రకారముగా గ్రామములోకి రయికలు వసూలు. చేస్తూన్నం
డిరి. ఈ ప్రకారముగా శ్రోత్రియములున్న గ్రామము సర్కారు
68 తట్టున వున్న యేక ప్రకారముగా. మయానా కడప నవాబు
లు. మజ్కూరు ఖానుల దనంతరమందు. అబ్దుల్ నబీఖాను సంఖాను.
దౌలతులోనున్న తరువాత చిత్రభాను సంవత్సరం లగాయతే.
పార్థివ సంవత్సరం వరకు. నవాబు హాలింఖాను. దౌలతులోనున్న యేక ప్రకా
రంగా జరిగినవి. పార్థివ సంవత్సరములో నవాబు హాలింఖాను. దౌలతు
లోను. నసుబే దుర్వా వున్నారు. కెరడాం వెంకు అనే ఆయన పరగణా
ఫ్తావ వారం చేస్తూన్నం డిస దరవాసు ఫ్రం గ్దా బాయిల పల్లె వెంగళరె
డ్డిపల్లె అనేయీరెండు శ్రోత్రియములకున్న మామూలు ప్రకారం
నడిపించవేసాగు పడి ప్రకారం. రయికలు మొగ్గుగా కట్టి సర్కారు
కు యిచ్చి వస్తూనారము. శ్రోత్రియదారులు ఆ పల్లెలు విడిచి. చేసితా బ

పోయినారు. పల్లెలు రెండున్ను పాడు. అయిపోయినవి. ఆ పల్లెల భూ
ములు గ్రామములోకి సాగుబడి అవుతూవచ్చెను. ఈ ప్రకారముగా
గ్రామము. అనేకనాము దౌలతలోను. మునుపటి ప్రకారంగానే వి
ళంబి సంవత్సరం వరకు చెల్లుతూవచ్చెను. వికారి సంవత్సరంలో
ను. బహాదూరు వజ్రి. నేమకట్టుకున్న పిమ్మట. శుభకృతు సంవత్సరం
వరకు బహాదూరు మొలుబడిలో నున్న. తరువాత అనుభోగభక్తము సం
69 వత్సరంలగాయతు పార్థివ సంవత్సరం వరకు. టిపు సుల్తాను యేలు
బడిలో నున్న. గ్రామం పరగణె దుర్గ్గం యీలాకా. అమానువరాయి
సర్కారుకు చెల్లుతూవచ్చెను. రఘునాథసామయాజులు వ
ల్లెమూత్రం శ్రోత్రియనుగా వరామాయలు ప్రకారం శ్రోత్రియ
దార్లకు నడుస్తూవచ్చెను. సాధారణ సంవత్సరములో. నీమము
గలాయింపు అయి. స్వాధీనం అయిన తరువాతను. దిలావర్ దౌలా
వారు. వడపవర్గెరా. సుబా చేస్తూవుండగా. పరీధావి సంవత్సరంలో
ను. సెట్టిపల్లె చెంచుబిల్లకూరి వెంకన్నవుభయులు. దుర్గ్గం పరగ
ణె వ్యవహారం చేస్తూవుండి. మన్య జౌళివరులు వేమలోను. శ్రోత్రి
యం రఘునాథసామయాజులు కట్టించిన. సోమపురానకు రూ
కలు. బలువుగా తేటి. సర్కారుకు చెల్లించమని వుంచిన. మున్సిఫ్ మంత
ల్లనున్న. శ్రోత్రియదారుడైన రఘునాథసామయాజుల. మనుమడు.
లక్ష్మీనరసంభట్లు సర్కారుకు రూకలు. చెల్లించలేక. పల్లెవిడి
చివేసి. గొల్లపల్లెకు పోయి చేరినాడు. అంతట పల్లె పాడు అయి

నది గనుక ఆ పాలెం గాలము లోనికి సాగుబడి అవుతూ వస్తూ
డెను. మఖ్ఖా జే మజకూరు. సిద్ధార్థి సంవత్సరం వరకు మొగలాం
యి వారి పొలాలు బడిలో చెల్లుతూ వచ్చెను. రౌద్రి సంవత్సరంలో
10 లగాయతు మొదలుకొని మందర ఆ పొలాలు యింగ్లీషు బహదూరు వారి పొలాలు
బడిలో చెల్లుతూ వుండగా ప్రభవ సంవత్సరములో మఖ్ఖా జే
మజకూరు రెడ్డి కొండు బిన్న యర్రెడ్డి అనేవాడు. సదరవాడు నాదెం
పుర గాల మనే తక్కువ మనుష్యుడు. తిరుగా పడి కొట్టాలు కట్టించి రయితు
లను దిర్చి పల్లె రూపు చేసినాడు. అది నాదెంపురం అని పిలు
వుంటూ వున్నారు. గాలము లోని మజరా అయిన దున్నుతూ వున్నాది. ఇం
దిన దియూంపల్లెలో కూడిన మఖ్ఖా జే మజకూరు. అరటి పాలెం గాల
ము. శా. శాలివాహన శకం: ౧౭౩౩ ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరం వరకు కుం
పిణీ యింగ్లీషు బహదూరు. వారి పొలాలు బడిలోనే. చెల్లుతూ వు
న్నది. మఖ్ఖా జేమ జకూరు గాలమునకు పూర్వము అగ్రహారీకులు
యిన బ్రాహ్మణులకు షట్ ఉన్న ఇతరులు గాని పత్ర్య చేసి యిచ్చిన. భూ
ములు వారు. అనుభవిస్తూ యిస్తికరీలు లగాయతీ. అమలు దర
అమలులో నున్నవి. అవలు నిర్ణయం చేసిన ప్రకారం. ఖ ౧౩ గం ౪౦.
ప్రకారం బెడిగె అచ్చుకోని భూములు. అనుభవిస్తూ వున్నారు
శ్రీ గాలము లోనన బాబు హిం ఖానుకెదప
లో దోలతు చేసేటు వులుడు. పార్థివ సంవత్సరం మ [illegible] కరణాలు చే
సు తానే ఆ యన పరగణా నవహరం చేస్తూ వుండే [illegible]

71 పాడుపంస్థానీకుల భయంచేతను గ్రామంలో బురుజు కట్టించి
నాడు. వాటి దురస్తు వున్నది.

ఈ అర్కటువేముల గ్రామము నబాబు వాళం ఖాను ని దౌలతు
లోను. మన్మథసంవత్సరము నందు. రామచర్ల పమస్థానీకులయినకా
లూరి నల్లపరెడ్డి గారు దోచుకపోయినారు. తరువాత నుటే పు
సుల్తాను [illegible] తులోను కీలక సంవత్సరములోను. వేలుతూర్పాలపాటు
పంస్థానీకులు అయిన. బారి రంగప్పనాయుడు. వచ్చి ఒకసారి గ్రామము
దోచుకపోయినాడు.

నబాబు వాళాఖాను కడపలో. దౌలతు చేస్తూ వుండగాను
తను చెదువుగాదౌరు. కరణం వెంకటప్పా అయ్యన. దుఫేదారు పరగణా వ్యావ
హారం చేస్తూ వుండి. చుట్టు పట్టున వున్న పాళెగాండ్ల వుపద్రవం చేతను.
వెంకప్ప అనే ఆయన అర్కటువేముల గ్రామం యందు. పార్థివ సంవత్స
రములోను. బురుజు కట్టించినాడు. వాటి దురస్తు వున్నది.

ఈ గ్రామం యందు వుండే కుంటలు వివరము.

1 ఈశాన్యభాగమందు. మద్దివేం గళ్ల రెడ్డి త్రవ్వించినది.

పెదనరాల వుల కుంట

దీని కింద తరీ కావడం లేదు.

దీనికి తూర్పు యీ తను కట్టించిన దె చిన్నా నరాల వుల కుంట.

మిరాసు.

౧ వృత్తరంపై వృనలాగడ అగ్రహారీకులు కట్టించిన దిరెగులగుం
టు. దురస్తు పరుచవలసి ఉంటు.
౧ గ్రామానకు తూర్పున ఉద్దేటి పెద అమ్మోరి కట్టించిన దిరెడ్డి
గుంట
౧ గ్రామానకు దక్షిణాన కామన అనే కొత్త కట్టించిన ది. కామనకుంట
అది యిటీవలి తరువాత షికస్తు అయివుండగా గ్రామరెడ్డి బాడిరె
డ్డి అనే వాడు మరమ్మతు చేయించినాడు. దురస్తు వున్నది.

గ్రామంయందున్న దేవాలయములు

౧ గోపాలస్వామి దేవాలయము. వజీతరము కు. తసద్దీకు. యాంబ్రు
లోగ. ౧౦ వరకు వరాలు. వా. ౧౧ మనాలిదారగారు. నిర్ణయం చేసినారు ఆ
ప్రకారం నడుస్తూ వున్నది.
౧ ఈశ్వరుని దేవాలయం. ౧ యందులో పూజ నడుస్తూ వున్నది.
యిందులో కావలసిన [illegible] శాసనం ౧ వున్నది. తెలియలేదు. కాని
అశిథిలమయి పోయి వున్నది.
౧ విఘ్నేశ్వరుని దేవాలయం
౧ హనుమంతరాయుని దేవాలయం. ఆలయం శిథిలమయి వు
న్నది.
౧ మజరా వామాపురంలో శివాలయం
౧ మ.. వ. ఖర్జూరు. దక్షిణాం చెరువు కట్టమీద భైరవుని దేవాలయం
౬

73.

మజరా నాగమాపురం లో రఘునాథ స్వామి మాన్యాంజులు. వేయిం
చినది. చింతలువేములు లో వ్రా.

గ్రామానకు అష్టదిక్కుల వివరము.

" తూర్పు రెండుపరుగుల దూరమున తాలూకు మజరాంవు. పైకి
మ॥ వెలవలికు ముద్దాళినదీతీరం.

" ఆగ్నేయం. మ॥ మజరాంవు. పైకి. మ॥ కొట్టిజ్జిపాడు.

" దక్షిణాన్కై ఋనమే॥ పాలుపాడు. మ॥ దువ్వూరు.

" నైరుతిమం.॥ మజరాంవు. పైకిమ॥ కొడూరు. అను పదారం.
ఉన్నది. ఉంగరపొలముందు. ఇం పత్తులు ఆగ్రహారం.

" పశ్చిమం. పరుగు దూరమున తాలూకు మజరాంవు. పైకిమం॥ పల్లి
పాడు.

" వాయువ్యం తాలూకు మజరాంవు. పైకి మ॥ వెంగ్రలాయ
రాయ పాలెం

" ఉత్తర భాగమందు. మ॥ వగిపెల. మ॥ దువ్వూరి తాలూకు.

" ఈశాన్యభాగమందు. మ॥ ముప్పాళ్లు. పరగణా. చింగలమ

శ్రీ. యెంలాకె సం 2ంటి

కైఫియ్యతు. మ॥ చినదండ్లూరు. కులకర్ణి నందపెరి
లు శేషప్ప మొదలయిన వారు వ్రాయించినది.

ఘంటికోటకు తూర్పు ఆమడ నరదూరమున పె
న్నకు దక్షిణభాగమునందు. మరికినాటి సీమలోనికి అడవమయినది. బ
తగాలమందు ఘాండెడిది. ఈ గ్రామమందు రికొన్ని దినములు కుపాడు అయిన తరు
వాతను. ఆ క్షేత్రముయందు. వీరులు అనేకులు తామెలు. వున్నందున ఆస
లానను సర్వ వీరులపాడు. అని ఇప్పుడు జనులు పాడుకుంటు న్నారు.
గాని ఆ గ్రామం రూపు అయివున్నప్పుడు. అందుకు పేరు. ఏమి గావాడు
కొనేది. సర్వ చికటలేదు. స్థలజ్ఞులు కు తెలియదు. ఆ గ్రామము రూ
పు అయి వున్నప్పుడు. నెల్లూరు అభిధానము గల రాజధాని సింహాసనాధి
శ్వరులయిన చోళ మహారాజులకు రాజ్యము చేసేటప్పుడు. ఒకనా
టి కాలము యందు. అపార చతురంగ బల సమేతులై గండికోట
రాజ్యం మీద దాడి చేసి వచ్చినపైన జెప్పిన పినాకినీ నదీ తీర మందు.
హాజీ వీరులపాడు రూపు. అయివున్న గ్రామానికి దక్షిణభాగమందు.
నదండి దిగి నర్సం జికొన్ని దినాలు ముకాము గాన్సుండెగనుక ఆ దండు దిగిన స
లానను. దండుకు రవదు విక్రయించె కోమట్లు సెట్టి గొల్లవాండ్లు న్నయి
తరస్థలాల నుంచి. వస్తువులు తీసు దినము న్ను తెచ్చి దండులో విక్రయి

75 చౌసర్ని తిరుగాపాటి గ్రామందు అనుపాయెర్పటుందుకు చాలాప్ర
యాసము. అని దండుముసాము పెట్టుందున కోట్లాలు కట్టుకొని. నివాస
ముగా వుండిరి. ఈ ప్రకారం కొన్నినాళ్లు జరిగిన తరువాత నుయాంగాల్లు
లు కోమట్లు అనేవాండ్లు. దండుకురసము విత్రయుందుకొని. నందున వాం
డ్లు ప్రవ్వవంతులై. ఆ స్థలం వచ్చినది. అయి కోట్లాలు. విరగతోసుక తేచి. మరి
పోత అదేపల్లె భాయం చేసుకొని. నివిచివుండిరి. తరువాత స్వకొన్ని
దినములకు పైన చెప్పినవది తీరమందలి. వెర్గపాడుస్థలము. యంద
లి గ్రామం ముట్టడివేసి. ప్రజలకు జయం తప్పుతూ వున్నందున. ఆగ్రా
మస్తులు. గ్రామనేత్రకులు. తం డా చేసి యువతల కోమట్లు గాల్లులు
పల్లెరూపు చేసుకవున్న పల్లెలు వచ్చి చేరినందున. గ్రామం బస్తీ ఆ
యెను. ఆధికారకోం వల్లను. గ్రామ కీర్తి మానకుదండ్లారు అని. జనుల
వల్లను. వాడుకో బడెను. ఈ గ్రామం బస్తీ అయిన తరువాతను. వీరుల
పాడున పూర్వం వున్న గ్రామకరణాలు. అయిన వాకెనంద వైదీకులు.
యాజ్ఞవల్కులు. యీరెండు తెగల వారున్ను దండ్లాయ గ్రామా
న ప్రవేశించి. గ్రామము కింద విరవిగా. పొలము యెరువాటు చేసిన తరు
వాతను. విద్యానగరాబ్ధానం మహారాజ ధాని అందు. వజ్రసింహాసనా
రూఢులైన. వీరశ్రీ బుక్కరాయలు. మహారాయల వారు. మొదలైనరాజు
76 లు. ఏలుబడి లోను. యీ గ్రామం ఉదయగిరి రాజ్యానకు లోనైన
ముఠకి నాటి శీమలోను చెల్లుతూ వున్నది. రాయసంస్థానము. సమాప్తి
అయి. దేశము తురుష్కులవారి స్వాధీనము అయిన తరువాతను. ఆలం

గిరుపాదుషా షా వారి దేశంబు జప్తు అయిన. తయి. వారికిం దను.
మాందో ఖాను జో పంతులు. సూర్యప్రకాశరావు మజుముదారు. సావా
వారి తాలూకు ౧౨. లింగోజి సంగర్సు గారు. దక్షిణ దేశం ప్రభుత్వము చే
స్తూ వుండిన తృయు. కడపకీము. ౧౦ గారమి. నాదపంతులు వ్యవహారం
చేస్తూ వుండగా యీ గ్రామం క్రిందను. బాంగోరివపల్లె అనేమజరా పల్లెవుండ
గా. అది మద్య. దశవో ఘరాక మరాజి. ఫిదవి అలంగిరి. బాదశావారి
కు. కిం చెన పల్లె. అప్పాజి పంతులవారికి జమ్ముల ముడక పరగణా. లోచెల్లె
యీ చిన్న దండ్లూరు. గ్రామం లోని. మజరా బాంగారిపల్లె (అనేమజ
రా పల్లె) భూమి. ౧౦౦ ఆయము గాను. అయిన భూమి. ఖనకిగ్రా
వరహాలను ౧౦౦ ఆయము. నిఘర్ష చేసి. సన్నదు వారియిచ్చియి
చ్చినారు. తదారభ్యం. ఆ ౧౦౦ ఆయము రాతేలు. గ్రామంలోకి చెల్లి
ంచుకుంటూ ౧౦౦ ఆయదారువు జమారు. ఆ భూమిలోను. గోపా
లపురము అనే పల్లె కట్టించి. అనుభవించుకుంటూ వుండెను. ఆ ౧౦౦
ఆయముకై ఫియత. అలాంవాదాను ౧౦౦ ఆయములకై పియ్యతు వహి
లో దాఖలు. అయినది. చినదండ్లూరు గ్రామం లింగోజి సంగరస
గారి. తదనంతరము దు. సైదమీరా నేక నామఖాన బహాదూరు
వారున్ను. ఆ టిపి మల్లు సైదు మీరాగారా. తదనంతరమున. మీరు జుల్ఫ
కారు. ఖాను బహాదూరు. వారున్ను కస్బ డప వైరాంమ బాంగిరి. చేసే
టప్పుడు. యీ చినదండ్లూరు. గ్రామం జమ్ముల మడక పరగణాలో
77 కిలకాం కునవ చేసి యేలుకుంటూ వుండి అంతటియీ శ్రీ సంవత్సరము

లో (జాగీరు ఇచ్చిరి గనుక తదారభ్యం సంస్థానీకుల యెలుబడిలో)
క్రి) ముకపులూరు నల్లపరెడ్డి గారికి గ్రామం ఈశ్వర సంవత్సరం లో
జాగీరు ఇచ్చినాదిగనుక తదారభ్య సంస్థానీకుల యెలుబడిలో
అనుభవం అవుతూవున్నందున. వారు గ్రామాలకోట కట్టించి అ
వులుదర అమలు. రాచర్ల సంస్థానీకులు అయిన. కపులూరు నల్ల
పురెడ్డి నల్లపురెడ్డి వారి వంశస్థులు ప్రభుత్వము చేస్తూవుండిరి. ఈ
గ్రామానకు దక్షిణభాగమందు పరువు దూరమందున. మేకల బాల
యు అనేకాపు ఇంపూరి పాలెంలో పల్లె కట్టినందున ఆ బాలయ
అనేవాండు ఆపల్లెలోను. భావితవ్యం చి పల్లెరూపు చేసినందున.
వెం. మజకూరు రెడ్లకరణాలు. మేకల బాలయకు వాడు కట్టిన
పల్లెలో. న ఇం ఇద్దము భూము. పల్లె కట్లు మాన్యాలు ఇప్పించినారు.
ఆ పల్లె మేకల బాలయపల్లె అని చెప్పుతూవున్నారు. వెం. మజ
కూరులోకి మజరా గానదు స్వాధ్యం డెను. ఈ గ్రామం కడపన బా
బు ఖతీదు ఖాను దౌలతులో. ఖర సంవత్సరపర్యంతరం రాచ
ర్ల సంస్థానీకులకు. అనుభవం అవుతూవుండెను అంతట సంస్థానీ
కులు. అయిన బుద్దారెడ్డి నల్లపురెడ్డి గారిలో అన్యోన్య విరోధము
పుట్టి బుద్దారెడ్డి వచ్చి చినదండిగారు. కళమళ్ల యింగిలమాలు గ్రా
మా వేసుకొని వుండగా. నల్లపరెడ్డిగారి తట్టున వుంచి. కొండ్రపాడు
[illegible] మంచి కొంత ఫవుజు వచ్చి. చినదండ్లూరు కొటలో వున్న బుద్దా
రెడ్డి గారి లో యుద్ధము చేసినంతట బుద్దారెడ్డి నిలువలేక కొ

టు విడిచి పోయెను. ఈ ప్రకారము సంస్థానీకులు అయినవారలు
వారికి అన్యోన్య తెగల పొంపు పుట్టినందున మన్న సంస్థానమును ప్రతి
సంవత్సరము మున్ను కడపనబాబులోకి చెల్లించే ఖండ గ్రాంపె శ్రేణు. సంస్థా
78 నీకులు చెల్లించవలెను తేలు బాకీ అయినందున చినదుద్దూరు తెలమళ్ల యిల్లూ
రు. పొట్టిపాడు కొత్రపాడు. యీ అయిదు గ్రామాలున్న నబాబువం
శీము ఖాను వారు జప్తి చేసికొనిరి. గనుక తదారభ్య శాలివాహన
శకము 1200 అగనేటి విళంబి సంవత్సరం వరకు నబాబువంశీము ఖా
ను నియెలుబడిలోనికి చెల్లుతూ వుండెను. వికారి సంవత్సరములో
బహదూరు వచ్చి సీమ స్వాధీనము చేసుకొనెను గనుక తదారభ్య
శోభకృతు సంవత్సరము వరకు. బహదూరు యేలుబడి కింద
నుదువురి పాలెగాండ్లలోకి చెల్లుతూ వుండెను. శోభకృతు
సంవత్సరం లగాయితు సౌమ్య సంవత్సరము వరకు టెపునులా
సు యెలుబడి లోకి చెల్లుతూ వుండెను. అంతట గోలకొండ నబాబు
బందగాన అల్లి ఖాన్ బహదూరు వారి తర్ఫున
అఫీజు సాహేబుల వారు వచ్చి కడప సీమ చెట్టుకున్న వెనకరా బర్ర్ సంస్థా
నీకు పైన తెల్లూరు కృష్ణారెడ్డి గారు వచ్చి సుబాదారు మజమూందారు
వారికి పైట అయివాఖోతేట చెప్పుకోగా. అర్జు ఖాతర బుచ్చి
కొత్రపాడు వగైరా. అయిదు గ్రాముల జారి చేసి కృష్ణారెడ్డి
గారికి జారి దయచేసిరి గనుక తదారభ్య ప్రమాదీచ సం॥
వరకు కృష్ణారెడ్డి గారి పుత్ర పౌత్రుల మొదలు... యీ యనుభవ

తండ్రి భగవతీరెడ్డి కిందను. సిద్ధార్థి సంవత్సరము పరియంతరం
ము గలాయి మోలుబడి అయినవరకు నడిచినది. రౌద్రి సంవత్స
రములలో. కుంపిణీవారికి సీమ స్వాధీనం అయిన వెనక. రౌద్రి సంవత్స
రము లగాయతు. హాజరతు మనారోలు. దొరవారు. యీ గ్రామములు అ
యిదున్ను. భగవతీరెడ్డి వారి మాగాణి ఫత్తాన్ని నడిపించినారు గనుక
రౌద్రి దుర్మతి సంవత్సరములు రెండున్ను. భగవతీరెడ్డివారి మాగాణి
ఫత్తా వల్లనే యీ గ్రామముల వ్యవహారం జరిగినది. దుందుభి సంవత్సరం
లగాయతు యీ గ్రామం. భగవతీరెడ్డివారి స్వాధీనం తీసివేయించి సంస్థానీకు
79 లకు మాజూరులకు తపశీలవేరు పరచిరి గనుక యీ గ్రామము యింకా
రు పాడు. పొట్టిపాడు. యిల్లూరు కలమల్ల. లోనమండం. దువ్వూ
రు తాలూకాలోకి సరాదరు కింద జప్తిచేసిరి. గనుక. ఆదారభ్యా
గాం శాలివాహన శకవర్షంబులు. 1733 ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరము
వరకు కుంపిణీ యింగ్లీషు వారి ప్రభుత్వములో వున్నవి. దువ్వూరు
పరగణాలోకి వచ్చెను స్వాంతం డేను గ్రామానికి కైరులాబాద పరం
దునరా వర్షసంస్థానీకులు అయిన. తపులూరువల్లపురెడ్డి. వారికి
ప్రభుత్వములో. అయిన కట్టించినది. చెరువు 1 గ్రామానకు పశ్చిమా
ననుంచి. పినాకిని యేటి కాలువ వచ్చి. ఆ కాలువ వలెను యీ గ్రామము
లో వరి పుష్కరాగి మళ్లను పారుతున్నది. యీ గ్రామాననుండే
వనాలు. మాంచనగారి చినపుల్లయ వేయించినది. చింత
చెట్లు వగైరా వనాలు.

గ్రామానకు వుత్తరముపేనాకినది. వచ్చిన యెద్ద
లవెంకటనారాయణ కావేయుంచినవనము.

ఈ గ్రామం కింద. మ జిరాయితీకల బాలియను పల్లె.
పాలెం. ఉంనవ వైతైను పూర్వభాగ మందున. బాగ్గరవుబాలు.
కల్పించిన సూలు. పశువులు గొంర్లు మెల్లెలు ఆలె నాయుడు.
బతుకు

ఈ చుంలకు తూర్పున. కానంపి బాగ్గవు. బాలు వనము
బంతలు వగ్గెరా వనవుు. యీ వనము లోపు యేడు. కట్టించిన
దేవస్థానం వివరములు. యీ గ్రామానం పండె పంటలు.

1 వడ్లు. 1 రాగులు. 1 జొన్నలు. 1 కొర్రలు. ఉలవలు.
1 కొంద్ది గోగైనగ. 1 అలచందలు. 1 సజ్జలు

౧ కైఫియ్యతు మ॥జే రావులకొలను. పాయకట్టు
వ్రాబడం తాలూకె సిద్ధపటం
౧ కైఫియ్యతు పాయకట్టు కసుబె వ్రాబడం తాలూ
కె సిద్ధపటము.
౧ కైఫియ్యతు మ॥ వొడ్డెచెరువు పాయకట్టు వ్రా
బడం తాలూకె సిద్ధపటము.
౧ కైఫియ్యతు మ॥జే విశ్వనాథపురం గా॥ శ్రియ
బాలవ్యాఘ్ర అగ్రహారం పాయకట్టు వ్రాబడం.
తాలూకె సిద్ధపటము.
౧ కైఫియ్యతు మ॥ ౫రో॥ గలకుంటు పాయకట్టు
వ్రాబడం తాలూకె సిద్ధపటము.

౩౦ దువ్వూరు తాలూకాలో వుండే కొన్ని పాళ్యాల కైఫీయతు.

౧ కైఫియ్యతు. దాసరిపల్లె పాలెం తా॥ దువ్వూరు జి॥ కడప.

౧ కైఫియ్యతు. వనిపెంట. తాలు. దువ్వూరు. జిల్లా కడప

౧ కైఫియ్యతు. తిప్పిరెడ్డిపల్లె పాళెం జిల్లా కడప.

౧ కైఫియ్యతు. ముద్దిరెడ్డిపల్లె పాళెం జిల్లా కడప.

౧ కైఫియ్యతు. జామలమడుగు తాలూకా దువ్వూరు జిల్లా. సవై కడప సదరవులగాను వుం. పుస్తకం. పత్రు. ల్లి౭. లయిన. మాంచుపల్లెవారు. వ్రాసిన పాళెం పట్టు

కైఫియ్యతు దాంపరిపల్లె. పాళెంపట్టు. వెంకటపతి
నాయుడు. వారి జుం ౧౩౯౮.

శాలివాహనశకవ. ౧౧౦౪ అగునేంటి జయసం
వత్సరమందు. కర్నాటకదేశమందు. మధ్యారాష్ట్రములో శ్రీ అహో
బల. వీరనారసింహ. మహాదేవుని స్థలానకు దక్షిణభాగమందు.
యీ జనపరిమిత స్థలమందు. కేవల అరణ్యప్రదేశములు వుండగాను.
ఉత్తరదేశము. మానుములవారు. దాంపల్లె. ఆనేవారు. ఇంద్రప్రస్థపురద్వార
దేశములయందు. గ్రామం అయినందున. అక్కడ జీవనోపాయం
లేనందున. నాలుగుతూరుపులు. [illegible] కూడా అక్కడగుండా వచ్చి
చేప్పిన చెప్పిన అరణ్యమందు. చందనపు కట్టెలు వగైరా
సుకను. ఆ అరణ్యమందు. [illegible] సుకపోయి
నివృండి. చందనపు కట్టెలు. వారికి. తెచ్చుకొని. తమ్మోలు [illegible]
తెచ్చుకొని చుట్టుపట్టున వుండే. గ్రామాలు నుంచి. సుకపోయి.
విక్రయించుకొనిన్ని అరణ్యమందు. నీరు ప్రాగవులు కొన్ని ఇంటికవ
ద. చేసుకొని. భక్షించిన్ని యీ ప్రకారముగా సామాన్యగా తమ వల్ల
జీవనం చేస్తూ వుండిరి అప్పుడు యీరాజ్యప్రభుత్వముచేస్తూ
వుండే. టెంకాయలు. పేలుసావార్లుగా వచ్చి. అనేకట్వ్యాత్యాలు. యీస్థ
లముకు వచ్చి. దాంపరి. వాండ్లతో సుకున్న సదిపెలు చూంబి. [illegible]

బహుళమైతోఁ ప్రదేశమైన స్థలమున్ను. అక్కడ వుండే ప్రజలు సౌ
ఖ్యముగా వుండదున్ను యెందుచేతనంటె. పర్వతమున్ను అరణ్యప్రదే
శము. అయినందున కిరాతకసంచారయోగ్యస్థలమని యీ చి
గలమం అయితేను ప్రజలక్కు చేత వృద్ధి పొందచేయలేదు గాని
ఆగ్రామము తదాసుళ్ళు వేసుకొన్న నడిసెల సింహాసనుడు
* దాశరథిపల్లె అనిపు జెలు వాడుకొనేవారు. ఈ ప్రకారం జరు
గుతూ వుండగా. విద్యానగర రాజధానిరత్నసింహాసనాధీశ్వరు
లైన శ్రీ వీరదేవరాయమహారాయలు. రాజ్యపరిపాలన చేయు
చున్నప్పుడు. శ్రీ అహోబలనారసింహదేవుని సేవించవలెన
ని వచ్చి. అహోబలస్థలమందు వుండి అక్కడనుంచి వేటకు వచ్చి.
దాశరథిపల్లె సామీప్యమునకు వచ్చి. యీ పల్లె పరంపరా తన్ని లోకన
డా. వున్నయీ ఖుద్దుస్థలమైనవారికి. నీవిచ్చియీ నడిసెలు. యవర్క
వి యిక్కడ వుండేవాళ్ళు. యవళ్ళ. వీండ్లకు జీవనోపాయం యేమ
ని అడుగగా వారు విన్నపం చేసినది. వీండ్లు మాన్యముల తదాసళ్ళు
వుత్తర దేశమునుంచి వచ్చి. చాలా దినములనుంచి యీ స్థలమం
దు వుండి. యిక్కడ బందనపు కట్టెలు. మొదలైన కర్రలు. తెచ్చి నాలలు
83. అడ్డలవతె చేసి. యిట్లు వుండే గ్రామములలో విక్రయించుకొని జీ
వనం చేస్తూ వున్నారని చెప్పగా వాండ్లకు కొలువు యిప్పించి. అడవిన
రికిపాలం చేసి ఆ కొండ కిందనే గ్రామం కట్టుకొమ్మండి. ఆ సంవత్స
రములు. పర్యంతరము వాళ్ళు ఖుద్దు చేసి. పయిరు చేసుకున్నఫలం

వాండ్లకు అనుభవించమని కౌలు ఇప్పించినందున వాండ్లు త
మకు లాగినంత మట్టుకు అరణ్యాలు నరికి పొలం చేసి పండించిన పై
రులఫలం తామే అనుభవిస్తూ వుండిరి తరువాత ఆ గ్రామమునకు సం
వత్సరంనకి గద్య వరహాలు దివాణముకు ఇయ్యమని వాండ్లకు
చేత వొప్పించిరి. ఆ ప్రకారం పదిహేను సంవత్సరములు జరిగేటు
ప్పటికి గ్రామం రూఢి అయినందున పొలం బాగా చేస్తు ఆయి
నది గనుక ఆ గ్రామానకు సాలు 1కి N వరహాలు కానికె వప్పించి
రి. ఈ ప్రకారముగా సాళువ నరసింగరాయలు వారి ప్రభుత్వం నాటి
కి గ్రామం మీద కానుక పెంపు చేసి దివాణం తీసుకుంటూ వుండిరి. త
రువాతను వీర శ్రీకృష్ణరాయ మహారాయలు రాజ్యభారం చేసే
టప్పుడు పర్వతయ్యదేవ మహారాజులు అనే ఆయన నాయం
కరానకు గాను దుర్గాదికి వెళ్లి దాసరి పెట్టె గ్రామం పాలించినప్పు
డు ఆ పర్వతయ్యదేవ మహారాజులు ఈ గ్రామానికి పూర్వ
భాగాన కొండగవిలలో వెంచేసి వుండేటి కోనతిరువెంగళనాథ దేవు
నికి నిధి నిక్షేప జలపాషాణం. అక్షీణ ఆగామి సిద్ధసాధ్య అష్టభో
గతేజస్వామ్యములు కూడా ధారబోసి ఇచ్చి శిలాశాసనం వ్రాయిం
చినారు. సదరహు గ్రామం వద్దనున్నది. శా॥ శకం 1432 యగు వసం
వత్సరం అని వున్నది. అందులకు శాసనములు వహి మీద వ్రాసి
నాను. తరువాత అచ్యుతదేవ మహారాయలు రాజ్యపరిపాల
న చేసేటప్పుడు. ఆయన వద్ద తిమ్మరాజులు అనే ఆయన యువ

రాజత్వం చేస్తూ వుండెను. అప్పుడు జాతులు యంత్రరగాల్లిలు.
సిద్ధప్ప నాయుడు తన స్వజనము యున్న మందిని వెంటపెట్టుకొని
పోయి రాయల వద్దకొలువు వుని ప్రి(బ్ర)తకవలెనని యువరాజై
న అళియరామరాజుగారి వద్ద రెండు సంవత్సరములు చేరి భత్యాలు
ల్లులు అనుభవిస్తూ కాచుకొని వుండగా. అహోబలస్థలాన
కు దగ్గర నల్లమలలో జూన్నెలి కనమను వర్తములు మొదటై
నవారు యువరు మార్గస్థులయి పోతూ వున్నా గాని ఆ కనమ
లో దొంగలు ప్రజలను చంపి సొమ్ము అపహరించుకు పోతూ
వుండడం చేత శ్రీ అహోబల నారసింహస్వామి తిరునాళ్లకు
పోవ్వవారు కనమ అవతల వుండు మాన్యులు బద్దె వాండ్లు.
కుంభం సర్కారు వస్త్రా స్థలాలనుంచి ప్రజలు రాక నిలిచి వుండున.
ఆయుం వర్తమానం రాయలు తెలుసుకుని అళియ రామరాజువారి
ని పిలిపించి యీ దుష్కులను అడుగగా - వారు రావని చ
వేమైనా అపుడంచెని ఆ స్వామి వారు అడవి నడిమిన్ని వుండేలా
సన. నిర్ణయం చేసే ప్రజలకు దొంగల వల్ల వుపద్రవమున్న
తప్పుతున్నది. అహోబలస్థలము దుర్గముగాక తిరునాళ్ళు వాసు న్ను
జరుగుతున్నది. అని విన్నపం చేయగా. ఆ మాట విని అందుకు యు
వర్ని నిర్ణయించవచ్చునని. అడుగగా. వొక్క యీ సిద్ధప్పనా
ని జిక ఆయన రెండు సంవత్సరములనుంచి తన స్వజనముతో కూ
డా దర్బారుకాచి వున్నాడు. గలవ అయితే ఆయనను అహోబ

శందరినే బనేపల్లెగలసాను నిర్ణయించియున్న అనేక దస్తాండియే
విన వారిసలవ ప్రకారం నడుచుకుంటు గా. చిన్న పంసే
పుంచి దిపి తపించవలసి సెలవు యిచ్చినందున. తిమ్మప్ప నాయుడు
సిద్ధప్ప నాయుని దగ్గర స్వజనము అందరితో నుకూడా రాజుల వారి
దర్శనము పిలిపించి సమక్షమందు. దాసరి పల్లె గ్రామము వు
నార్ వర్తిగ గుట్ట. ఫర్మానా పట్టి యిచ్చి యిప్పించినారు. యీ ఫర్మా
నా యిల్లు తరువాత నూ రాజు విద్యానగర విభులు అయిన సమయ
ములో పోయినవి అని యిప్పుడున్న వెంకటపతినాయుడు
చెప్పినాడు. సిద్ధప్పనాయుడు శా॥ శకం ౧౪౫౨ అసమర్థ సం॥
ఆరభ్య శా॥ శకం ౧౪౭౧ అసుక్లసంవత్సరము వరకు. గ్రామం
అనుభవించుకుంటూ వున్నాడు. యీతను మహానవమి ప్రజలను
౪౬ దాస్తూ వుండేటి. దొంగలను చాల వుండి నిపట్టి. రాయల సన్నిధికి అ
ప్పగించినాడు. తరువాత ఆయనకొమారుడు విశలపతినా
యుడు. శా॥ శకం ౧౫౧౦. సర్వధారి సంవత్సరం వరకు. అను
భవించినాడు. తరువాత యీయనకొమారుడు. బొబ్బి
పతినాయుడు. శా॥ శకం ౧౫౩౦. శోభకృతు సంవత్సరం వ
రకు. అనుభవించినాడు. ఈయనకొమారుడు యర్రమనాయుడు.
శా॥ శకం ౧౫౪౭ అక్షయ సంవత్సరం వరకు అనుభవించు
కునాడు. ఈయనకొమారుడు వెంకటపతినాయుడు శా॥ శకం
౧౬౦౭. అక్షయసంవత్సరంవరకు. అర వై సంవత్సరములు.

అనుభవించినాడు. ఈయన కొమారుడు నారసింహనాయుడు.
శా॥ శకం॥ ౧౬౩[illegible]3. విషు సంవత్సరం వరకు అనుభవించినాడు. ఈ
యన కొమారుడు వెంగప్పనాయుడు. శా॥ శకం॥ ౧౬౭3. ప్లవ
సంవత్సరము వరకు అనుభవించినాడు. ఈయన దినములలోను
దేశము మొగలాయి వారు ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నప్పుడు. గొలకొం
డ కింద జరుగుతూ వుండగాను బసవాపురం పాళెగాడు ఉ
దువ్రాశి నీవు లోకంన్ని గ్రామములు దోచుకపోతా వుండగా వా
రు దోచుకపోతా వుండగా వెంగన్ననాయుడు తన స్వజనంతో వెళ్లి
ఆ కొళ్ల విసివించి సర్కారు దాఖలు చేసినందున. యీయనకు అం
దలము వున్న యీయన కొమారుడు. రామలింగప్పనాయునికి పా
లకొనిన్ని బహుమానం చేసినారు. ఈ రామలింగప్పనాయుడు.
శా॥ శకం॥ ౧౬౭3. విరోధికృతు సంవత్సరం వరకు. గ్రామం అనుభ
వించికాలం అయిపోయెను.

87 ఈతని కొమారుడు. శా॥ శకం॥ ౧౬౯2 కలిది సంవత్సరం
సరికి. కొమారలింగప్పనాయుడు అనుభవించినాడు. తరువాత యీత
ని కొమారుడు. మాదప్పనాయుడు శా॥ శకం॥ ౧౬22. యువ సంవ
త్సరం వరకు అనుభవించినాడు. తరువాత యీయన కొమారుడు. బుబళప
తి నాయునినాడు. గ్రామం యధాప్రకారముగానే అనుభవిస్తూవుం
డగా. అప్పుడు కడపసీమ నవాబులు వేలు చూస్తూవుండి. బుబళపతి
నాయునిచేత దాసరిపల్లె గ్రామానికి సం॥ ౧కి ౬౦. వరహాలు [illegible]

డిగ్రీ మొకర్రరు చేసి వొప్పించుకున్నారు. ఈ వో బళపతినాయుడు. శా॥
శకం. ౧౨౦౧ అగు వికారిసంవత్సరం వరకు అనుభవించి దివాణాపురూ
కలు చెల్లిస్తూవుండి. అంతటు స్వర్గస్తుడు ఆయెను. ఈయనకొంవాళ్ళు
నారసింవారాయుడు వెంకటపతినాయుడు. రామనాయుడు
ముగ్గురు. — గ్రామం దారతనం చేసుకుంటూవుండి. శా॥ శకం ౧౨౦౮.
శుభకృతు సం॥ వరకు హైదరువబాబుకు. సం॥ ౧కి గ్రామరా
యరేఖగాను. ౯౬౦. చెల్లిస్తూ గ్రామంతాము దారతనం చేసెను. తమ॥
శా॥ శకం॥ ౧౨౧౧. సౌమ్యసంవత్సరం వరకు. సదరహూ గ్రామకాని
కటిప్పులు సుల్తానుకు చెల్లిస్తూ గ్రామంతాము. అనుభవించుకొనిరి.
తమ॥ శా॥ శకము. ౧౨౦౧. అనుశ్రీ విద్వత్తి సం॥ వరకు మొగలాయి
వారి. దారతనంలో. కడపసీమను జేదారీ చేస్తూవుండే టిపుసయదు.
ల్లా వర్ధీను ఖాను. ఇలాం వరేవ్హలా. అరబు. అమాం నుంతంవో బలవా
ల్లి. అసదల్లీ ఖానురాజ్యవశం గాను. సం॥ ౧కి. ౯౬౦. ప్రకారం చెల్లి
స్తూ గ్రామంతాము అనుభవించుకొనిరి.

89 తమ॥ రౌద్రి సంవత్సరమున్ను శా॥ శకం॥ ౧౨౫ దుందు
భి సం॥ వరకు. సరాకరు యింకీ వోజు బహాదూరు. వారికి
ధీనం. అయిన తరువాత. ను. ఫ్రాంర్ష ప్రకారమే. కుంపిణీవారికివదు
చుకొని గ్రామంతాము దారతనం చేసిరి. దుందుభి సం॥ మొదలు ఏవా
షి చేసిన తరువాత గ్రామంకుంపిణీవారికి శలువు ప్రకారం. సరాకరు
అప్పగో బి. కుంపిణీవారు. వేసర్రు మనరో. దారగారు నిర్ణయించి

దయచేసిన మాన్యం. మఠ్ఠులు అనుభవించుకుంటూవున్నారు.
కాల ధనసం॥ములు గా నారసింహనాయుడు దైవీకం అయినాడు.
ఇష్టుడు వెంకటపతినాయుడు. రామనాయుడు. ఉద్ధరున్న.
సదరహు. మాన్యాం. శాలివాహనశకం॥ 1723 ప్రమోదూత సం॥
ఇలువరకు. 2 ... వరకు. అనుభవిస్తూవున్నారు.

ఈ గ్రామము యందు. కాదారంభమే కాని. నారంభంప్పైరు అయ్యే భూమి లేదు. భావులు తకపి తెలుకట్టె. పుశాఖత్తు చేస్తే చెరుకు తోటలు. అవ్వలవి. ఆకు తోటలున్న అవ్వలవి. కాని ఇప్పుడు వెయ్యదంలేదు.

పూర్వం చెరుకు తోటలు ఆకు తోటలు వేసేవా

౪౧ కైఫీయతు. వనిపెంట లక్ష్మీశంకరవ్వవారియం చినది.

మేరువ దక్షిణ దిగ్భాగమందు. కర్ణాటక దేశమున. వియ్యన్నమైవుండె నల్లమల్ల అనే పేరుగలిగిన పర్వతము యందు (శ్రీ) అహోబళ నారసింహ మహాక్షేత్రము దక్షిణ భాగమందు. యోజన ద్వయ పరిమిత స్థలమందున. పర్వత ప్రదేశము యందు పూర్వము మందు. వాల్మీకి ఋషి తపస్సు చేస్తూ వుండేవాడు గనుక యీ స్థలము.

వాల్మీకి ఆశ్రమం అని ప్రజలు చెప్పుకుంటున్నారు.

ఇటుతరువాత నచోళమహారాజు. రాజ్యభారంచే
సేటప్పుడు కలియుగమందు. కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట ఆవి
రివేలుబడినాడు. నక్కగొల్లలు అనేవాండ్లు యీస్థలమందున
రాత్రులమందలు ఆఘ్రుచేసుకొనివుండేవారు. అప్పుడువాండ్లు
వుండేటందుకు గాను. కొట్టాలువేసుకొని. యీఅరణ్యమ
ధ్యమందువుండిరి. మరికొన్నినాళ్ళు జరిగిన తరువాత ఆనక్కగొ
ల్లలువేసుకొన్న. కొట్టాలుకు దగ్గర నక్క ఆవులు ఆంబినస్థ
లంబి ఆవుల మొద్ది. అంతాపెద్దగుట్టలుగా. వేంటుండేగానుండే
ది. గనుకయినక్కకొట్టాలువేసినస్థలానికి. పేరువనంపేట అని చెప్పుకొం
నేవారు. మరికొంతకాలంజరిగిన తరువాత వనిపేట అనేపేరుగా
జనులచేతవాడుకోబడి. ఒకకొండపల్లె అయివుండేది. తరువాతయీ
స్థలానకు. కొండగమలుచేసేవాండ్లు వచ్చి యీపల్లెయందువు
న్నగొల్లలచేత. నేపనులు చేయించి. వీండ్లకు. మజూరీలు యిచ్చి
90 యీపల్లెకు పూర్వభాగమందున అరవగురు రాగమువవజ్ర
లగనులు త్రవ్వించిరి. అందుచేత చుట్టుపట్లు వుండేటటువంటి స్థ
లాలకు. యీపల్లెవాడికపడినందున ప్రజలు చోరి అనదగ్గొపులు
చేసి. ఫలపక్ష్మగా. యిదికొండలమధ్యస్థలం అయినందున నేరుబా
వులు తొట్టి జూలు. యివకేతోసి ఉండేవి కుంట. వుంటూ వచ్చినం
దున. పన్నాదులు బాగా ఫలించేవి గనుక. యీపల్లెచుట్టుపట్లు

నస్థలమందు అడివినరికి ప్రజలు పాలం యేర్పరించుకొని. గ్రామవా
రికి రెడ్లు కరణాలను నిర్ణయించుకొని. గ్రామం రూపు చేసుకొ
ని. అప్పుడు రాజ్యం యేలుతూ వుండేటి చోళ మహారాజులును
పోయి రెడ్లు కరణాలు. చేతి అయి నల్లమల సామీప్యమందు పూ
ర్వము నవాంక్షిక మహామని. ఆశ్రమం అని. చెప్పుకోబడిన స్థల
మందు. గ్రామం రూపు చేసినాము. బిత్రానకు తెచ్చికోలు. పాండవేస్థ
అరణ్యం యింకా నరికి పాలం చేస్తున్నాము అని. చెప్పుకున్నందున వారలు.
అదే ప్రకారము రాజు వారు వచ్చి. గ్రామం చూచి గ్రామానికి కో
లయిచ్చి. యీ స్థలమందు పల్లెను పూర్వభాగాన వాక్షిక ప్రతిష్ఠ
చేసిన యీశ్వర లింగము. స్వల్పమయిన శిలా మండపం వుండగా.
ఆ దేవాలయం కట్టించమని. శలవు పాలించిరి. గనుక ఆ ప్రకార
ము. గ్రామస్తులు ఆ దేవాలయం కట్టించిరి. ఆ ప్రకారము
గ్రామం యేర్పాటులు అయిన తరువాత వోరంగల్లు ప్రతాప
రుద్ర మహారాజుల వారి. యేలుబడికి పూర్వము యైన రాజు
ల యేలుబడిని. యీ గ్రామం క్రిందను. గ్రామస్తుల వల్లను యే
91 ర్పాటు అయిన మజరా పల్లెలు. జైనులు. మల్లరాయుల వారల
యేలుబడినే. రూపు అయిన మజరాలు.

తిప్పిరెడ్డిపల్లె ౧. ముద్దిరెడ్డిపల్లె ౧ అద్దిరెడ్డిపల్లె ౧. తాడిరె
డ్డిపల్లె ౧ పప్పునపల్లె ౧ మిట్టబ్భూపనపల్లె ౧. విశ్వనాథపురం. యీపల్లె
లలోనూడా నూడుకొనిగలవుం. ఇస్తే అయినతరువాత ప్ర
తాపరుద్రదేవమహారాజులు. యేలుబడిలోను. గలమంచా
రుచెన్నకేశ్వరదేవుని దేవాలయుంగలదు. దక్షిణార్ధభాగాన
న. సామీప్యమందు కట్టించెను. తరువాత విద్యానగరపట్నం నిర్మి
తమైనతరువాత విద్యానగరసింహాసనాధీశ్వరులైన. రాజవీర
బుక్కరాయ. మహారాయలవారి యేలుబడిలోను జరిగినదియీ
యన సంతతి వారివారరాయలవారి. యేలుబడిలోనున్ను
తరువాత యీరాయనకుమారుడు. వీరదేవరాయలవారి
యేలుబడిలోనున్ను యీపనివెంటగలవుం. కింద చెల్లె మిట్టబ్భూ
మనపల్లె. పప్పునపల్లె యీగ్రామములు. రెండున్ను పనివెంటచెన్న
కేశవదేవునికి వృత్తవర్తింకర్నములుతు గానువడిచెవి. ఇందుకు ఋజు
వు శా॥ శకం॥ ౧౪౭౫ ప్రమాదీచ. సంవత్సరమందుశ్రీ. సదాశివరా
యలయేలుబడినివని వెంటతారు. పదరవు పల్లెలు రెంటి
యందున్నవిప్రవినోదములను. నడిచేవర్తనలు. ఆ విప్రవినోదు
లు. వనివెంటచెన్నకేశవులకు. ధారాగ్రాహితముగా రయిచ్చిశా
సనం శిలమీదవాల యుంచినారు. పదరవు దేవస్థానమందు. ప్రాకా
రంతూర్పు గోడను. వున్నది. అందులోవని వెంటదేవదేవోత్సవం
12. దైన. చెన్నకేశ్వరునికి అమ్మతపల్లకు చెల్లె మిట్టబ్భూమనపల్లె పప్పున

పల్లె గారు మాలను విప్రు వినోదులకు ఇచ్చే వర్తనలు. చెన్నకేశ్వరు
ని అమృతపల్లెకు ఆరగింపులకు ధారపోసి. ఇస్తిమి అని వ్రాసి
వున్నది.

ప్రౌఢదేవరాయల కాలమందు, నయ్యా... పెద్దలు
చెప్పడం జాతులో వెలమవారని. చెప్పుతారు. మంత్రివారు అ
నేవారికి వనిపెంటు గారు మాలు. పల్లెలు సహా. అమరంపాటి చినరె
డ్డి. వారు పుణ్యార్జితయున. తాండి రెడ్డి పల్లె అనే. పల్లె పేరు. ఇప్పుడు
పోతిరెడ్డి పల్లె. అనే దిగా వాండుకొంటూ వున్నారు. శిలాశాసనము
లో తాతరెడ్డి పల్లె. అని రుజువు వున్నది. ఆ పల్లె సామీప్య గ్రామం
దు. కొలుకొట్టుకొని పల్లెల సహా. వనిపెంటు గారు మంచి అనుభవిం
చుకున్నారు. వీరియింతకు పూర్వమందు. మాల గారు. మంత్రివా
రి వనిపెంటు అని చెప్పుకొనే వారని పెద్దలు. చెప్పుకుంటూ వు
న్నారు. ఇంతే కాని వారి నాటి రుజువు శిలాశాసన ఫలకాలు ఋ
జువు కనబడదు. ఆ మంత్రివారు మాల గారు మాలు. పల్లెలు సహా సం
స్థానము గా అనుభవం. సాళువ నరసింగరాయలు రాయల వారి యేలు
బడి పర్యంతము న్ను అనుభవించినట్టు పెద్దలు. చెప్పుకొంటు
న్నారు. అంతట వారు రాజులకు. ద్వేషులైన సందున నరసింగ
రాయల వారి చాలుక్య నృపతులు వచ్చి వనిపెంటు గారి మానికి పశ్చి
మభాగమందు. సామంతులు నేడు కొండ గ్రామ మంత్రివారు. వుండ
దిలో కూడుకొని. కొట బయలు వెల్లి రాజులతో యుద్ధం చేసి

అందరున్ను యుద్ధమందు చనిపోయిరి. తరువాత వారి భార్య
93 లు. అంతా యెవరి పెనిమిటిలతో వారు సహగమనులు అయిరి. వేమంది స్త్రీ
లు. యుద్ధభూమియందే. శవాలను కూడుకొని అగ్నిప్రవేశ
మయినారట. ఆ స్థలానకు పేరు పాత్రం. ఇప్పటికిన్ని మంత్రివారిగుం
డాల్ల స్థలం అని చెప్పుకుంటూ వున్నారు. ఆ స్థలమందు యిప్పుడు ఒ
కకొండగడ్డ వంక పారినది. మంత్రివారు సమూలంబములుగాం. సమాప్తి
అయిన తరువాత నారాకులముంలు జంగరాజు. పల్లెసం. తా. కీమ్మత్తేన.
వారు చల్లా పినతిప్పనాయనికొమారుడు. వీరమనాయనిగారు. వృంద
గా. యీవనిపెంటు గ్రామం అప్పుడు జగత్తావి. అనే గుత్తయందు.
వుండే శికం చిరాజు. అనే ఆయనకు. నరసింగరాయలవారు. అధీనం
చేసినట్టున్ను. ఆ కంచిరాజును. చల్లా వీరమనాయని అధీనం చే
సినట్టున్ను. అప్పుడు వీరమనాయడు వనిపెంటుగ్రామ చెన్నకేశవదేవు
నికి. పగటి అవసరాలకు. వరిమడిమాన్యం యిచ్చినట్టుగాను
న్ను చెన్నకేశవదేవుని తూర్పుప్రాకారం. గోడకు వేసినరాయిమీం
ద. శాసనము వున్నది.

శా॥ శకం॥ ౧౪౦౭. పరాభవసంవత్సరాన. చల్లా పినతిప్పి
నాయని. కొమారుడు. వీరమనాయనింగారు. సాళువ నరసింగరా
యలుకున్ను మాయొనిక జగత్తావి. కంచిరాజుకున్ను. వుభయింగాను.
వనిపెంటు. చెన్నరాయునికి. పగటి అవసరానకు. ౧౦ను. మడి ధార
పోసి యిస్తిమి. అని వ్రాసివున్నది.

తరువాత వీర శ్రీకృష్ణదేవమహారాయలు రాజ్యభారం
చేస్తూవున్నప్పుడు వనిపెంటు చెన్నకేశ్వరదేవుని సంస్థానీకులు.
ముద్దరాజు. ముమ్మయ చెన్నమయకొమారుడు కన్నరాజున్ను
పెద్దిరాజు చెన్న చెన్నయ్యగారు. శింగరాజు చెన్నయ్య మొదలైన స్థానం
94 వారున్ను యీవూరి చెన్నకేశ్వరదేవర దేవాలయముకు ప్రాకా
రమున్ను ముఖసాల. మండపమున్ను కట్టించగలందుకు రాయితె
ప్పించగలందుకు వనిపెంటు కరణముల వారి బాబులు. రాజులు
కు మెస్త్రీంగం మెంతరయచేసి. వారింట్లకు దశబంధము మూన్యా వ
నిపెంటుపూర్వభాగమందు. ఖం॥ భూమిన్ని యీంగలవారానికి.
చెల్లేలాలిత ద్వీపక్షేత్రాలముల ఖం॥ం వెరసి పుట్టిడు సర్వమా
న్యముగా. నడపగలవారము. అ.వి. శా॥ శకం॥ ౧౪౪౧ ప్రమాది సం॥
ఆషాఢశు ౧౧ లు దివసమందు. శిలాశాసనం వ్రాయించినారు. ఆ
శాసనం యీ ఫలదు. చెన్నకేశ్వరదేవ స్థానం తూర్పు ప్రాకారం గోడను
వేసివున్నది. ఈయు. కృష్ణదేవరాయలవారు ఉప్పుడు. గంబికుంటు.
శీమలో చెల్లుతూవుండే టి వనిపెంట గాలమం శ్రీమన్మహామండలే
శ్వరబుక్కరాజు. తిమ్మరాజు గారికి నాయంకరానకు పాలిం
చి. యివ్వగా వారికార్యకర్తలయిన నారపనాయని. అప్పలనా
యని గారు. మంచికంటి కావరాజు కొమారుడు. రాయసంగం
గంగుసు గారు యీంగాలమం తూర్పువైపున. చెరువు కట్టించి. ఆపని
వారింట్లకు వసతినిర్ణయించి యిచ్చిన ప్రకారం. శిలా [illegible]

వెలయించినారు. కాంచెం అక్షరములు శిలమై పోయినవి. సదర
రవు శాసనం. దేవస్థానం. తూర్పువైపు ప్రాకారం. గోడకు సంధిం
చివున్నది.

శా॥ శకం॥ 1483 విషుసంవత్సరం చైత్ర. బ 30లు.
రోజు అని తారీఖు వేసివున్నది.

95 క్రిష్ణదేవమహారాయలు వెలుబడి. శా॥ శకం॥
1452. విక్రుతి సంవత్సరమువరకు. సమాప్తి అయినవి మళ్లు. అచ్యు
తదేవమహారాయలు గారు. వెలుతునారు. తరువాత వీరస
దాశివదేవమహారాయలు వారు. రాజ్యం యేలెటప్పుడు. వనిపెం
టకు తూర్పువైపున. మూడు పరుగుల దూరాన వున్న జానులమ
రంగాలపం. అప్పుడు వుదయగిరి. చావడికి చేర్చి యుండి కోటరాజ్య
మందవి గంజికుంట సీమలో చేర్చే దిన్ని. ఆ గ్రామం కందనవోలి సీమ
లో బాంగల మత్తి గ్రామంలో వుండే టికొండరాజు. అనే ఆయన ప్రభుత్వ
ము చేస్తూవుండి. జాతిలో శ్రీవైష్ణవులు. తిరుమలనల తిరుమలయ
కొమారుడునల తాతాచార్యుల వారికి అగ్రహారముగాయిచ్చివుండ
గా వారు కొన్ని దినములు అనుభవించిన తరువాతను. ఆయన కొమా
ళ్లు వెంకటయ్య గారు అప్పయ్య గారు. ఇద్దరున్ను ఆ జానులమరం.
అనే గ్రామం వనిపెంట శ్రీ చెన్నరాయనికి 1120. వరహాలకు విక్రయిం
చి. క్రయశాసనం శిలమీద వెలయించినారు శా॥ శకం॥ 1481.
శుక్ల సంవత్సర శ్రావణ బ 11. తారీఖు అని వున్న శాసనం. సదరవారు దేవ

స్తానం తూర్పు పాలకారం గోడకు సంధించి వున్నది.

సదాశివరాయలు యేలుబడి. సమాప్తి అయిన తరువా
తను. రాజ్యం తురుష్కుల అధీనం అయి. దేశానకు పాలన లేక యెక్క
డెక్కడ మార్గాలు నడవకుండా దాంగలవు పద్రవాలు ప్రబలమైన
ల్లమల మధ్యనుంచి. కంభము యండికోటనుంచి కర్నోలు అవతల.
96 హైదరాబాదుకు. బళ్లారినుంచి. కుంభానికి పోవేటందుకున్న
వాడికె అయిన. యీవూరికి తూర్పుపైపున వున్న యెద్దుల సమాన్త్ర
మున్ను పశ్చిమంపైపున వున్న యిసముకేను మానున్ను. యీ రెండు మార్గా
లున్న దాంగలనుంచి ప్రజలకు నడవశక్యముగాక బాలా వుపద్రవ
ముగా వుండగా. అప్పుడు యీస్తలమందు. యువరత్నైనా కనమకా
పులకుగా నువుంచవలెనని. యోచన చేసి బాజాలు. యాంకరిగాజ్ఞ
లు. పెదనాగప్పనాయుడు. చినానాగప్పనాయుడు. అనేవారుయి
ద్దరికిన్ని. ఆప్పెరెడ్డిపల్లెము ద్వారెడ్డిపల్లెమున్ను గంజికుంటు కింద.
యీకర్లపాలెమున్ను దువ్వూరుతాలూ. కువేలాపురమున్ను యీగ్రా
మములు సరాకు. సం॥కి ఆరునూర్ల వరహాలు. పేషకుషు యిచ్చేలాగు
న్ను విడగిచిన. సంజాతీషువారు. అనుభవిస్తూ వుండగా. యెద్దుల కనమ
మార్గాన వచ్చిన గోనెలసుంకము సర్కారుకు చెల్లేటువున. దానికో
నిమె ప్రకారం [illegible] వారికి యిచ్చేలాగున్న ఫర్మానాలు వ్రాయించి
యిచ్చినారు. కున్న. వారివద్ద ఆఫర్మానాలు. తానీషావారి పేరటువి
రికి వారియించినారు. లోపయినము. వుండెనని స్తలజ్ఞులు చెప్పుదు

న్నారు. ఆ పాళెగాండ్లవాలూను యిప్పుడు యున్నారంటారు.

సదాశివరాయల యేలుబడి. ఆఖరు అయిన తరువాత
చిట్టివేలిరాజులు మట్లవారు కాంతరాజు అనంతరాజుగార్లు యీ
స్థలం వనిపెంట గ్రామం అప్పిరెడ్డిపల్లె ముష్టిరెడ్డిపల్లె అర్రెడ్డిపల్లె యీ
97 మూడు పల్లెలు గాక తెల్లిపాళ్యం యిందు కింద పల్లెలు సహా మట్లవారి
యేలుబడిని శా॥ శకం॥ ౧౫౬౦ అగు బహుధాన్య సంవత్సరం వరకు
జరిగినది. తరువాత గోలకొండ తరఫు అయి మొగలాయి పాదుషా(వు)
ప్రభుత్వము కిందను. శా॥ శకం ౧౬౩౦ వికృతి సంవత్సరము వరకు జ
రిగినది.

తరువాతను యీ గ్రామం యిందు కింద పల్లెలు సహా॥
ను ఆర్కాటు నవాబులు. అయినందున బత్తువాఖానుడు. తమ్ముడుగో
[illegible] కి ఆర్కాటు నవాబులు జాగీరు యిచ్చినం
దున. చినకృష్ణప్పగారి అన్న పెదకృష్ణప్పగారు వచ్చి యీ గ్రామం
శా॥ శకం॥ ౧౬౩౮ దుర్ముఖి సంవత్సరం వరకు జాగీరు అనుభ
వించిరి. అంతట నవాబు. అబ్దుల్ నబీఖానుడు. వారి వారు యీ గ్రామము
కడప సీమను జాగీరి అయిన తరువాతను. అబ్దుల్ నబీఖానుడువారు
యీ గ్రామము తమ స్వాధీనము చేసి. తన కొడుకు ఫౌ సేను మి
యాకు. శా॥ శకం॥ కు జాగీరు యిచ్చినాడు. గనుక కవ్రశేను మియ్యా
శా॥ శకం॥ ౧౬౫౦ కీలక సంవత్సరం వరకు. జాగీరు అనుభవించి
కాలం అయిపోయెను. తరువాతను. శా॥ శకం॥ ౧౬౭౧ అగు

శుక్లసంవత్సరంవరకు. వృసేనుమియ్యాన్ భార్య బేగం సాహెబులవా
రున్ను జాగీరు అనుభవించిరి. అంతటుచే గంవారు కాలము అయి
నతరువాత నువృసేనుమియ్యా కొమారుడు. అబ్దుల్ నబాబుఖా
నుడుగారలమంలో కి(ప్ర)వేశించి. శా॥ శకం॥ ౧౬౭౩ (ప్ర)జోత్పత్తి సం
వత్సరంవరకు రెండుయేండ్లు అనుభవించెను. తరువాత కడప నవాబు
98 ఖులు మసీదుమియ్యాంవారు. అబ్దుల్ నవాబుసాహెబు నది బజా
గీరు. జప్తేరు చేసి. మళ్లీ వెంకటరామరాజుగారికి యీ గ్రామముంచుకుని
దనది చౌపట్టెలు సహోగామియి జాగారాకు యిచ్చినందున వారికి శా॥
శకం॥ ౧౬౭౮ ధాతుసంవత్సరంవరకు జరిగినది. తరువాత యీ జాగా
జప్తేరుచేసి కడపతరఫున దువ్వూరుపరగణా సవారం సూబా
న్స్ వాండె బాగు అప్పాజీపంతులవారి మార్పత్తు చేసిరి. తరువాత
అనేగుండి యీశ్వరసంవత్సరంవరకు మసీదుమియ్యాం యేలుబడి
లోనున్న తరువాత శా॥ శకం॥ ౧౬౮౩. విషుసం॥ వరకు మొ
సామియ్యా(ప్ర)భుత్వంలోనున్న దువ్వూరుపరగణా కింద నడిచిన
ది. అంతట ఆ మల్లూరు నడి యేలుబడిలో వని వెంట 1. తంగెటూరు
1 యెరువపాళెం 1 లూంబడలదిన్నె 1 మచ్చుపాపు 1 కోలటూరు 1 సరవ
లూరు గ ఈ ఆరునాకరు గ్రామము మున్ను అబ్దుల్ ఖాదరు అనే యిరక
జిమాశీగా. అమానీని వుంచి యేలుకుని 2రు. ఈ ప్రకారం శా॥ శకం॥
౧౬౮౬ తారణసంవత్సరంవరకు. జరిగినది. తరువాత పాశ్వ. సంచు
దలు. శకం ౧౬౯౩ ఖరసంవత్సరంవరకు. మునవరుఖాను మండా గా

రికి.యిజాగాంకుయిచ్చినారు. నందన సంవత్సరం మొదలుకొని యీ
సం॥ ఆఖరు వరకు ఒకిషే(త్ర)ం ఒకరాయనివారికి యీ ఆరునాకగాల
మామున్ను యిజాగాం మొకరరు చేసియిం చియిచ్చినారు. విజయసం
99 వత్సరమందుయిదె ఆరునాకగాలమామున్ను. అలీంఖాను వారు. సిద్దవ
టాలు జమాదారుకుయిజాగాంకుయిచ్చినారు. జయసంవత్సరము
న్మథసంవత్సరమున్ను యీ ఆరునాకగాలమామున్ను దుర్వారు. పరగ
ణాలో కలిపె టంకసాలక్కొ ష్ణాజీపంతులు వారి జుమాల్చేసిరి.
తరువాత దుర్ముఖిసంవత్సరమందు. సదరహు ఆరునాకగాలమామున్ను
ఖైరాతు చేసి. శా॥ శకం॥ ౧౭౦౦. విళంబి సంవత్సరం వరకు గయీం
సాహేబు జమాల్చేసి అమానిగాయేలుతున్నారు. శా॥ శకం॥ ౧౭౦౧.
వికారిసంవత్సర చైత్ర శు ౧ నాడు. అలీంఖాను తమ్ముని కొడుకు
వుసేను మియ్యాఖానున్ను మరి ఒక తమ్ముడు. కరీం మియ్యాఖానున్నుయిద్దరున్ను మి
ట్టభూమన పల్లె వద్ద బహాదూరు పెదనబాంబు తుపాకులు దారిరి.
తరువాత బహాదూరు. సిద్దవటముకు పోయెను. అలీంఖాను ఢిల్లీ పట్టు
కొని. శ్రీరంగపట్నం తీసుకొనిపోయెను తరువాత సుబాబహాదూ
రువారు. ఆక్రమించి. మీరుసాహేబు స్వాధీనము చేయగా. శా॥
శకం॥ ౧౭౦౩ ప్లవసంవత్సరం వరకు పాతకోట అమాని దేయిగాల
మందు ఖర్వారు పరగణా లోకూడం. వ్యవహారం చేసినాడు. శుభకృ
తు సంవత్సరం మొదలు. టిప్పుసుల్తాను యేలుబడిని మియ్యాగని
బోగనా॥ శకం॥ ౧౭౦౮ పరాభవ సంవత్సరం వరకు వ్యవహారించె.

నాడు ప్లవంగ సం॥ మొదలు శా॥ శకం ౧౭౧౦ కీలక సంవత్సరం
వరకు వ్రతెనల్లి ఖానుడు వ్యవహారం చేసినాడు. సౌమ్య సం॥ లగా॥ శా॥
100. శకం ౧౭౧౨ సాధారణ ~~సాధారణ~~ సంవత్సరం మార్గశిర శు ౧౫
లు వరకు టిప్పుసుల్తాను యేలుబడిన ఉమాం మోదీఖాను నందె
లమ్మపేట లకు కిడోలు యొగాత్రము వ్యవహారం చేసినాడు.

సాధారణ సం॥ మార్గశిర బ॥ ౧ లగాయతు మొగ
లాయి వాంధి యేలుబడిని శకం ౧౭౧౪ పరీధావి సం॥ వరకు సై
దలావర్తీను ఖాను అనువారు వ్యవహారం చేసిరి.

ప్రమాదీచ లగా॥ శకం ౧౭౧౬ ఆనంద సం॥ వర
కు దిలావర్దౌలా ప్రభుత్వం చేసినాడు.

రాక్షస సం॥ లగాయతు శకం ౧౭౧౮ నల సంవత్స
రం వరకు అరబు అమీను ఖాన్ వారు ప్రభుత్వం చేసినాడు. పింగళ
సం॥ మొదలుకొని శకము ౧౭౨౦ కాళయుక్తి సంవత్సరం వరకు
బనగానిపల్లె అసదల్లీఖాను పురుషు ముజు ఫర్కులుకు వారు ప్రభు
త్వం చేసినారు. ఆ పై॥ శకం ౧౭౨౧ సిద్ధార్థి సంవత్సరం రంజా
చం ... లు బహదూరు వారు ప్రభుత్వం చేసిరి. తదు॥ శా॥
౧౭౨౨ రౌద్రి సం॥ లగాయతు శా॥ శకం ౧౭౩౨ ప్రమోదూత
సం॥ వరకు కుంపిణీ యింగిరేజు బహదూరు వారి యేలుబడిలో
జరుగుతూ వున్నది

వనిపెంట చెన్నరాయ స్వామికి నడిచే యీనాముల

ము॥ కిందపల్లెలు. మిట్టబూమనపల్లె ౧ పప్పనపల్లె ౧. యీ రెండు గ్రామా
ములు ౨ కి లాతిరుమలరాయ వెంకటాచారయ్యలు. అప్పయ్యగారు గారున్ను ఖరీదు
౧ సు తిరుమలయ్య వినాయకులు అగ్రహారం. గ్రామం చెన్నయ్య మూడు గ్రా
మములున్ను రాజులు యేలుబడి పర్యంతము ల్లోగ స్వామి కిన్ని నడిచి
నది. మ్లెచ్ఛుల ప్రభుత్వం అయిన తరువాత అమానీ చేసి స
రాకారు దాఖలు చేసుకున్నారు. గనుక యిప్పుడు నడవడమున్నాదు.

ఈ గ్రామం కిందనడిచే పల్లె మధ్య కట్టిన దిమిట్టబూ
మనపల్లె లోకొనవాపురం అనే పల్లె లోను పెదకుంటి కాపులు. బుద్ది
అనే వాడి తండ్రి. పోతిరెడ్డి అనే వాడు నూట యిరువై సంవత్సరాల
బ్రతికి యిప్పటికిన్ని సజీవుడై వున్నాడు. వుండే యీ ముదుసలి
వృద్ధుడైనాడు. అయిదు తరాల కిందటి వాడి పెంపు సంబారం చేస్తా
పుండే వాడని గ్రామస్థులు చెప్పినారు.

ఈ గ్రామానికి అష్టదిక్కుల యందున్ను వున్న గ్రామాలు.

౧ తూర్పున ఆమడదూరమున గోకుల గ్రామం ఉండంగా రాజుల
పల్లె బల్లాపురం ౧౦ సం. పూర్వము నాడు.

౧ ఆగ్నేయం రెండు పరుసుల దూరమున సందెలపల్లె పేటలా
లూరికె దుర్గం యిరుగడ

౧ దక్షిణ భాగమందు రెండు పరుసుల దూరమున పెరవిపా
డు. పూర్వం సంబేలు వారి సంస్థానం. యిప్పుడు తాలూకె దుర్గ
రు. యిరుగడ

నైఋతియందు రెండు పరుసుల దూరమున మయదరూం పూర్వం. మద్దెలవారి సంస్థానం. యిప్పుడు తాలూకె దుఫ్వారు. యిలాకె కడప.

పశ్చిమంపై పున రెండు పరుసుల దూరాన మ.. చింతకుంట తాలూకె దుఫ్వారు యిలాకె కడప.

102\. వాయువ్యభాగాన పరుసదూరమున గంజికుంట అనే గ్రామం. తాలూకె దుఫ్వారు యిలాకె కడప.

కుబేర దిక్కు తిప్పిరెడ్డిపల్లె ముద్దిరెడ్డిపల్లె రెండు పరుసుల దూరమున పాళెం పూర్వము. నయిప్పుడు తాలూకెదు ఫ్వారు. యిలాకె కడప.

ఈశాన్యమందు ఆమడదూరమున అంచవరం పూర్వం. వీర్లయని వారి సంస్థానం యిప్పుడు. తయు పోరుమామిళ్ల యిలాకె కడప.

ఈగ్రామం యొక్క భూమియందు పైరులు అయ్యే ధాన్యాదులు

పచ్చజొన్నలు	పెసలు	ధనియాలు
సజ్జలు	అనుములు	నీరువుల్లి
రాగులు	అలచందలు	తెల్లవుల్లి
ఆరికెలు	ఆముదాలు	ఆకుతోటలు
కొఱ్ఱలు	పొగాకు	బావులఆసరాను
వులవలు	పసుపు	నోరిచౌలు
కందులు	జొలకజ్జి	[illegible]

103 ఈ గ్రామానకు పూర్వమున మర్రివారు కట్టించిన కోట నేల
లో సమం అయి పోయినది. మధ్యను గ్రామానికి పశ్చిమాన యీ
గ్రామ నివాసి [illegible] అనే వాడు కోట కట్టించినాడు. అది యిప్పు
డు దురస్తుగా వున్నది.

ఈ గ్రామములో వున్న దేవాలయములు.

౧. [illegible] చెన్నకేశవస్వామి దేవాలయం [illegible]
[illegible].

౧ [illegible] దేవాలయం.

౧ గ్రామం నడుమ ఆంజనేయులు దేవాలయము.

౧ గ్రామంలో వీరభద్రుని దేవాలయం.

౧ [illegible] పేటలో [illegible] కొండే [illegible] వారు మంటపం

[illegible] ఈ గ్రామానికి వున్న కొండలు [illegible]
[illegible].

౧ [illegible] కొండ [illegible]
[illegible].

౧ [illegible] కొండ అంతా యీ గ్రామం
లోనిది.

౧ [illegible] కొండ అంతా యీ గ్రామంలోనిది.

౧ పరమటి పాడి తిప్ప అనే కొండ వున్నది

104

కైఫియ్యతు. ఆపిరెడ్డిపల్లె. పాళెంకరణం. శంకరప్పవార
యించినది.

వీరసదాశివదేవమహారాయలు. ఏలుబడిస
మాప్తిఅయినతరువాతను. కర్నాటకదేశములో పరిపాలనచే
సేప్రభుత్వంవున్నందున ముత్యాల. పాడుసంస్థానీకులున్న మరి
యింకాబోయులు కొందరు ప్రబలమై దుష్టావరు. సీమలూటీలును
వగైరా గ్రామములు దోచుకొని. అదావుడి చేస్తూవున్నందున.
జాతిలో యాకరిగొల్లలు. వీర్లనివితలపతినాయనికి నీవు
పాళెంకట్టుకొనేటందుకు. జాగాయిస్తున్నాము. ఆపాళెంకింద
వేమము. భూమివీంబినపొలం. ఫలపరబిఅనుభవిస్తూ. పాళెగాం
డ్లయెుకట్టుకొనివున్న దొంగల అదావుడిన్ని తొలగుండా యెద్దుడుగు
ఖునేవుకనమలు. కాస్తూవుండమని చెప్పి. గంజిగుంటపొలంలో
కొంతపొలం అడివిసమాహారికి యిచ్చినందున అడివినరికి. యీకర్ల
పాళెం అనిపాళెంకట్టి. ముప్పైనలభై మందిలో వుండి మరిన్ని బద్దెయు
పల్లె. అరూపకమైయుండగా. అదిన్ని ఆరుగాకట్టుకొని. బాకెర్లపాడు
అనేపల్లెకట్టుకొని ఆపల్లెలు అనుభవిస్తూ. సర్కారు గ్రామములు
కాపాడుతూవుండి అంతటుబట్టువారు విరాజుల. దుష్టావరు చెన్నూ
రు. పారుపామిళ్ల. బద్దెవోలు వగైరా. సీమఅంతా కట్టుకున్నప్పుడు

విరులపతి నాయుని. కొమాళ్లు పెదనాగప్ప చిననాగప్పనాయు
డు. గార్లు యిద్దరు యిన్నారు మున్నూరు. పర్యంతము మందినివూర్ల
కు తాము వున్న పాళెగాండ్లు అయి మొగలాయి సరాకారు. ఋజువు అ
యి బాలా దినాల నుంచి. శీమ కాపాడి కష్టపడ్డామని. చెప్పుకొని వసు
ద్ధిరెడ్డిపల్లె. తిప్పిరెడ్డిపల్లె. అత్రెడ్డిపల్లె కం పర్లమరం. యీనాల్లు గా(రు)
మూలున్న. సం॥ 1కి. 7 ౬౦ వరహాలు సరాకారుకు యిచ్చి తల్లి తమ్ము
తోరు అనుభవించుకొనేలాగున్ను. యిదిగాక యెద్దడుగు యినుము
కనము లను. వర్తకులు. సరాకారుకు యిచ్చే సుంకములు నిమె(తు)
105 కారం. వీరు అనుభవించేలాగున్ను. తమ పేరిటుకి మొగలాయి. సరాకా
రు తట్టు నుంచి. ఫర్మానాలు పుట్టించుకున్నారు. వున్న అవివారి వద్ద
కు మూరనాతసింహనాయని పర్యంతమున్ను. ఫుండి. గని పల్లి జిల్లాలు
చెప్పుతూ వచ్చారు.

వీర్లయని పెదనాగప్ప నాయుడు చిన నాగప్ప నాయు
డు యిద్దరున్ను వారి ఫర్మానాలు. తీసుకొని అనేక బహుమాన
ములు అందుచ్చి భయులు యెద్దడుగు యినుప కొనుకూలవారి కా
పె ఉండుకు నిర్ణయించుకొని. వచ్చిము ద్విరెడ్డిపల్లెలు ఫుమేశించి కొ
న్ని దినములు అన్నదమ్ములు. యిద్దరు సమరస గానే ఫుండిము ద్విరె
డ్డిపల్లె 1 తిప్పిరెడ్డిపల్లె 1 అత్రెడ్డిపల్లె 1 కం పర్లమరం 1. యీనాల్లు
గారు మాలున్న ఫర్మానా ప్రకారం కనమ కావలిన్ని అనుభవిస్తూ వారు
వారు రూఢి చేసుకున్న పల్లెలు. వెంకటరెడ్డిపల్లె 1 వల్లపరెడ్డిపల్లె 1

* బుడ్డాయపల్లె ౧. చినయెల్లిపాడు ౧ బాకెర్లపాడు ౧ పుల్లాయపల్లె ౧ యీ గ్రా(4) మాలు రూఢి చేసుకొని. కొన్నిదినములలు సఖ్యేగానే అనుభవించిన తరువాత. ఉభయులు పంచుకున్న వివరం

పెదనాగప్పనాయునికి	చినానాగప్పనాయునికి
౧ ముద్దిరెడ్డిపల్లె.	౧ తిప్పిరెడ్డిపల్లె
౧ అత్రెడ్డిపల్లె	౧ నల్లపరెడ్డిపల్లె
౧ పుల్లాయపల్లె	౧ బుడ్డాయపల్లె
౧ కంచర్లమఠం	౧ చినయెల్లిపాడు
	౧ బాకెర్లపాడు.
	౧ వెంకటరెడ్డిపల్లె.

ఈప్రకారం పంచుకున్న తరువాత. ము తిప్పిరెడ్డిపల్లెవారు చినానాగప్పనాయుడు. కొన్నినాళ్లు యేలి స్వర్గస్థుడైనది. యితనియేలుబడి శా॥ ౧౫౧౪. నందన. సం॥ లగా॥ శకం. ౧౭౩౪ అంగీరస.
106 సంవత్సరము వరకు వెనుకను యీతని కొమారుడు. తిరుపతినాయుడు. శా॥ శకం॥ ౧౫౮౪. శుభకృతు. సం॥ వరకు. దొరతనం చేసినాడు.

ఈయన నాడు పుల్లలచెరువు సంస్థానం జమీవారు వచ్చి. దుర్భాతిసీమలలో గలమములు దోచుకొని ష్ఠపోయూ వ్రాడగా యీ తిరుపతినాయుడు మన్నపెదనాగప్పనాయుడు. వరదప్పనాయుడు. వీరి పరిజనంలలో పోయి. అడ్డగించి దొంగ పుతి జీవించి. అకట దకార్యములలో నాయలు పడినందున తిరుపతినాయునికి నీలాపురం వరదప్పనాయ

నికి యీ కర్లపాళెం గ్రామము మమున్నయి చ్చినారు. విఠలనాయనితరు-
వాత యీతనికొమారుడు. వరదప్పనాయుడు. శకం ౧౬౧౯
అగ్రిముఖ సంవత్సరం వరకు యేలినాడు. ఈతనికొమార్లు చినవెం-
కటాద్రినాయుడు. ఓబళపతినాయుడు. యిద్దరూ అందు చినవెంక-
టాద్రినాయుడు. శకం ౧౬౭౦ అగునేటి ప్లవంగ సంవత్సరం. వరకు దొ-
రతనం చేసినాడు. ఈయనకొమార్లు పెదనారసింహనాయుడు. చిన
నారసింహనాయుడు. బాలనారసింహనాయుడు. ముగ్గురు అందు పె-
దనారసింహనాయుడు. దార బాలనారసింహనాయుడు దత్తా
యీ అయి. మందిని బాలాచ్చిమూర్చుకొని. దేశం అంతా దర్శించిదు
ర్గ్వారితాలూకా గ్రామాలు. అన్నిటానున్న కావలిని ద్దయించు
కొని బాకెర్లపాడు గ్రామానను. బందోబస్తుగా కోట కట్టించినా-
రు. ఈ బాలనారసింహనాయనిపై పత్తూరి సంస్థానీకుల తాలూకు
వంతరవారికి వడిచే. మానవారిపల్లె గ్రామం. దోచుకవచ్చినాడు.
అమలు. లగాయతు. సర్కారు పేషుషు చెల్లిస్తూవచ్చినాడి ర.
107 ఈ ప్రకారం దేశం అంతా దోచుకుంటూ పెదనారసిం-
హనాయుడు. శా॥ శకం॥ ౧౬౮౦ ప్రమాది సంవత్సరం. వరకు
ప్రభుత్వము చేసినాడు. ఆ॥ యీయనకొమారుడు. కొమారున
నారసింహనాయుడు. ఈయన దొరతనం చేస్తూవుండగా. ఓబళ
పతినాయనికొమారుడు. రఘునాధనాయుడు. పాళ్లెగ్రామం
వెళ్లగొట్టి. ప్రజలను కుట్రచేసి. తాను దొరతనం కట్టుకొని. [illegible]

లోని గాలివములు అన్నీ దోచి బిదార్లు కొట్టించి. వర్తకులను. దోచియూ
ప్రకారం వీరకాటుకం చేసి. శా॥ శకం. ౧౬౫౨ అనువిక్రుతి. సం॥ రము
వరకు దొరతనం చేసినాడు. కొమారనారసింహనాయుడు. కడప
నబాబు. అలింఖానువద్దకు ఫిర్యాదుకు పోగా. వాళ్లు అనేకపన్నై
దు చేసినారు. అనేకడనే చనిపోయినాడు. ఇతనికి సంతతిలేదు. రంగనా
దనాయునికి సంతతిలేదు: ఇతని భార్యలు. చినరంగమ్మ పెద
రంగమ్మగారు యిద్దరు. పెన్నితనిపోయిన వెనుక పెదసింగప్పనాయ
నికి సంతతి వరదప్పనాయనికొమారుడైన. చిననారసింహనా
యుడు జ్యేష్ఠపుత్రు నిష్టయంచేసి. అతనికి శిబ్రాంత్యంగొట్టి యిచ్చిరాజ్యా
వను. అతనికి అప్పగించి. తాముప్ర భయులు. అనుగమనం చేసిరి.

తదు. చిన్ననారసింహనాయుడు దొరతనం చేస్తూవుం
డగా విక్రుతిసంవత్సరమందు నేముల్లవెంకటరమరాజు. దివాను
ముసతినాయుడు. సిబ్బంది లోని అలింఖానుని ఫౌజుకూడా వెంట
పట్టుకువచ్చి. బాకెర్లపాడు. గాలివం కోటమీద రెండు నెలలు లడా
యీ చేసి కోటదాడా చేసుకొనిరి. యీప్రకారం వుండి ఖరసంవత్స
108 రమందు. ఆషాఢ శు ౭ లు నాడు బాకెర్లపాటి కోటలోని నువ్వుల్లమ
ట్లువారి తాలు. మంగన్న అనే సరదారుడు రాజువారి ఫౌజులో వచ్చిరి
తిప్పిరెడ్డి. పల్లె మీదల దాయి చేయగా యీనారసింహనాయని అన్న
పెదనారసింహనాయుడు. యితను ముప్పైమంది జనం లోకోటుబ
యులు వెళ్లి నమట్లువారి ఫౌజును విరగపొడిచినారు. అప్పుడు [illegible]

రసింహనాయుడు. గాయాలతో చనిపోయినాడు. అంతటిరాజు
వారి తేజు. తరిగిపోయినది. తరువాత బలవద్విరోధంవల్ల నిభాయిం
చలేక చిననారసింహనాయుడు. ఆపిరెడ్డిపల్లె కోటు వదిలి మురారి
రాయుని యిలాఖాలో వున్న పొద్దుటూరు. కు(ప్ర)వేశించినాడు. అ
క్కడనుంచి దిన సంవత్సరం వరకు వుండి ఆక్కడనుంచి కనవాపిలా
లూకు బాంగలము (త్రి)కి(ప్ర)వేశించి. శకం. ౧౭౦౨ శార్వరి. సం॥
వరకు అక్కడనే చచ్చిపోయెను. వాడి దేశం మట్లిరాజు వారు. అ
ప్పయరాజు గారు. వొలుకు శార్వరి. సం॥ ముందు దేశం. అంతా
బహాదూరు వారు. కట్టుకొనినప్పుడు రాజు గారి. దాణావద్ది. సిం హ
బహాదూరు వారు. మీరు సాహేబు గారు వసీకర్ని. కొండలరాయు
పనే ఆయనను ఆపిరెడ్డిపల్లెలో వుంచివుండగా. ప్లవ సంవత్సరమార్గ
శిర. బ ౩౦ నాడు. బాంగలము(త్రి)లో వున్న నారసింహనాయునికి
సంతు లేదు. గనుక. అతని భార్య(x) పెంచుకున్న పెదనారసింహనా
యునికొడుకు అయిన బాల నరసింహనాయుడు. మ్మ ముద్దిరెడ్డిపల్లె
బాలవెంకటాద్రి నాయుడు నాయునివద్దనే వున్నాడు. ఆయి
109 దొరకలేసి. షాజును వుండి తనిరూర్చుకొనివచ్చి అప్పిరెడ్డిపల్లె కోటలో
దలదాయి చేసి కోటలో వున్న కొండలరాయునికి దాన(ప)త్రాలు
రూకములు గాన విష్కకలు అగపర్చి కొండలరాయుని కోటను
యిటికి రప్పించి తలకొట్టెను. ఆ రాజునకు మద్రాసు వరకు బహా
దూరు వారి బస అక్కడ చేసి వారసును చేరుట వరకు వున్న

ము మన్నూరు సర్కారుల లోకి వచ్చి తారసించినందున. వీరు. ఇబ్రాహీం
చతౌకపాయి నారసింహనాయుడు బాల వెంకటాద్రి నాయుడు.
యిద్దరు నల్లమల చౌరికాంటకాయిత్వం చేసి శకం ౧౭౦౯ లో భక్తులు
సం॥ మార్గశిర వారా సంవత్సరం అవలన్న్లి. గా తుప్పల్లు వచ్చి గ్రామాలు
దోచుకుంటూ మనుషుల్ని తలలు కొట్టుతూ ఉయ్యాల(పు) కారణంచే
సూర్యనుండగా మీరార్జా గనీ చేగు అనే సరదారుడు. బహాదూరువా
రి తరఫున దుష్టారి వర్గ నాశనవ్యాపారం చేస్తూ వుండి. అప్పుడు
కడప సుబా సుబేదారి చేస్తూ వున్న టిప్పు సాలూం తమ్ముడైన
ఖాను. బహాదూరు వారికి. హుకుమనవి చేసి వీరికి కౌలు పుట్టించి నారసిం
హనాయుణ్ని తిప్పిరెడ్డి పల్లెలోనున్న నిలిపెను. ఆప్రకారమే సర్కారు
ప్రభయులు చౌరిమున్నూరు వరవాలున్ను. పై షరహు యిస్తూ, శకం౧౭
౧౭౧౦. సాధారణ సం॥ మార్గశిర మాసం వరకు ముల్కి లోపు
దేశం యిట్లా వున్నుడు. చకర గాని దుర్గా కిం ఆరి. వరుస తనుము గ
లా యి ప్రభు తలము. నాగానో వం దినిసూంచుకొని. ముల్లు పట్ట గల
మనుషులు. దోస్తున్న సర్కారు తాలూకు నగరాల్లో వీరు అనే
110 చండెల మళ్ళపై టిప్పురు తప్పంచే స్తూ వుండగా వారిద్దరు తప్పించి పల్లెలోనే
పల్లెలో చంపినారు. అవరంటె తిప్పిరెడ్డి పల్లెనా బాలనారసింహ
నాయణ్ని పెంచుకొన్న హొన్నూరమ్మ. అనేది. యీ హొన్నూర వెళ్ళి తాను
వద్దవగానున్న అరబు అమానుసాహేబు మాటు విశ్వసించి గంజి
కుంట తాతిరెడ్డి అనేవాడు గంజికుంట గ్రామం లోడి అనంతరాజు

చెరువు. తెగిపోయినందుం. గా. కట్టించినాం మనువాడ్లు చంపించివేసి
నది. శిల ంగాంటివర్ష వర్తనములు అమీనుసాహెబు గువెలిసిక
డపసు బాంప్సీవ వాళ్లంచేస్తూవున్న పెదమహమ్మదు సాహెబు. కాదర్లీ
ఖాను. యిద్దరి పోగటు ఫర్మానా వ్రాసి ఫౌజును అంపించినందున. ఆవేళ
కు వెంకన్నా రమ్మాపించుకున్నకింమాయిడైన బాలనారసింహనాయ
నిలూర విరోధపడి పోరువగా మిల్షరూలూను. అంబవరంలోన్ను
ద. గా మహమ్మదుసాహెబు. కాదర్లీఖాను వారిగ బాలనా
రసింహనాయుడ్ని పట్టి జాగ్రత చేసి. స్థలం నీరు సాధనం చేస్తూ
మనిరి. సలవానడిపిస్తూ ఒకనాడు నల. సం॥ నా వరాలు ౩.నా
డు. పేరుసాహెబు తాన్త్యగక. మన్నా ఫీజు నన్న అంపించివున్నా
రమ్మని సలహా చేసి. నమ్మకం. గంతప్పం బి. తోసుకవచ్చియున్నరు.
లు. రాజునగం జిమ్ముంటుపాలెంలో కొం. ర్నావేసినారు.

మరిసెల నాటికి బాలనారసింహనాయుడు. నష్టమే
పోయినాడు. తరువాత బాలనారసింహనాయని తమ్ముడు కొం
వూరనారసింహనాయుడు. స్థలంలో దారతనం చేస్తూ దేశం
111 అంతా దోస్తూ ప్రజలను చంపుతూ. దండుగలు తీస్తూ. శాలివాహన శకం.
౧౭౧౮ నల. సం॥ లగాయతు.. శకం ౧౭౨౨. రౌద్రి సం॥ చైత్ర. శు౧౫
లు. వరకు స్థలంలో దారతనం చేస్తూవుండి. అంతట కెంపినీవా
రి ప్రభుత్వం ఆయన తరువాత కొన్న. దేశం లో కాటుకతనం చే
స్తూవచ్చినందున కంపెనీవారు. యితని జోళ్లకాయుండ గ్రాస

౬ లంపదవి విరోధగతుడై పోయెను. ఇప్పుడు కాలం అయిపోయినాడని ప్ర
జలు చెప్పుతూవున్నారు. మోనప్పరమ్మగారాల నారసింహా
నాయుడు. దొరతనం చేస్తూవున్నప్పుడు. మోనప్పరమ్మ తన పేరనా
కపల్లె కట్టించినది ఆపల్లె ఆమెయొక్క అర్ధాంపకమే పోయినది

కైఫియ్యతు ముద్దిరెడ్డిపల్లె
పాలెము. మజకూరు ములకర్ర
శంకరప్ప వ్రాయించినది.

పెదనాగప్పనాయుడు ముద్దిరెడ్డిపల్లె 1 అత్తిరెడ్డి
పల్లె 1 పుల్లాయపల్లె 1 కంబర్లమఠం 1 యీ గ్రామములు సాలు
శకం ౧౬ ప్రమోదూత సంవత్సరం వరకు దొరతనం చేసి స్వర్గ
స్తుడాయెను. తరువాయి యన కొమారుడు. వరదప్పనాయుడు
శకం ౧౬ ప్లవంగ సంవత్సరం వరకు దొరతనం చేసియుతనియొక్క
ములలో జిల్లి వారు దుర్వధారుస్తీ ములలో గ్రామములు. దొరచేక్కొనిపో
112 తూర్పుగూడగాడదొప్పివిడిపించి కార్పేంటరుగారు యీలు పడినందున గాను
యీలు మాన్యముగా యీ కర్నపాలెం గ్రామం ఇచ్చినారు.
ఆయన. తరు. ఆయనకొమారుడు పెదవెంకటప్పనాయుడు
వరదప్పనాయుడు. యిద్దరు. అందులో పెదవెంకటప్పనాయుడు.

శాలి॥ శకం. ౧౬౭౩. అసువిషు సంవత్సరం వరకు దొరతనం చేసినాడు.
తలయారియునక్కా మారుడు. బాలవెంకటాద్రి నాయుడు. శాలి॥
శకం. ౧౬౭౩. విరోధి సం॥ వరకు. దొరతనం చేసిన తరువాత తండ్రి
పెదరెడ్డిపల్లె దొరతనం చేసే చినవెంకటాద్రి నాయునికి కుమారుడు.
పెదనారసింహ నాయుడు. ముద్దిరెడ్డిపల్లె యీనాదు. లదాయిగొని.
బాలవెంకటాద్రి నాయున్ని పట్టి లోసుకొని పోయెను. వైదుచేసి.
ముద్దిరెడ్డిపల్లె. యిందుకింద చెల్లెగాలవములు సహా శకం ౧౬౯౦.
కాళయుక్తి సం॥ వరకు పోలుకున్నాడు. అప్పుడు బాలవెంకటా
ద్రినాయునికి కుమారుడు. రామానాయుడు చిన్నవాడైనందు
గా. జెస్తావారు లేసుకపోయి. నరసాపురం కోటా వారిపల్లి రె
డ్డిగారి వద్ద అప్పగించగా వారు ఆ చిన్నవాణ్ణి. అభిమానించి
చక్కా పెంచిరి. బాలవెంకటాద్రినాయుడు. వైదుగానే ... చ
నిపోయెను.

అంతట ఆయన నిర్మాణమైన. రామనాయుని
యందరు. అభిమానం చేత నరసాపురపు కోటా చలపతిరెడ్డిగారి
శిఫారసు. గూర్పుకవచ్చి. తిప్పిరెడ్డిపల్లె మాదల దాయి చేసి.
ముద్దిరెడ్డిపల్లె ఇనాము కొనిపెంచగాను. అంతట నెల్లూరు చలప
113 తిరెడ్డి రామానాయుడు జన్మపట్టు వెంకటాపురం గ్రామ. చెప్పి
యుంచిరాజుగారిదిక్కు కొంత శిబంది దొరవారినాయని కి. కుమ్మకు యిప్పిం
చి ఆ శిఫారసుతో కుందరామానాయని ముద్దపల్లెలో ప్రవేశించె

యించిముద్దిరెడ్డిపల్లెపాలెంలో వెంకటరామరాజు పేట అని పేరు
పెట్టించి. కామాక్షిరెడ్డిపల్లె అనే దిగ్రామం కట్టించె. అప్పుడు రావరా
యనికి చెల్లెముద్దిరెడ్డిపల్లె తాలూకు సవాగ్రామములు సగం వం
తు రాజు వారి అధీనం చేసి. సగం వంతు రామానాయుడు అనుభవించే
లాగున్ను నిర్ణయించినారు. తమ్ము వెంకటరామరాజువారి దివానుము
పతినాయుడు. ఆయన పేరట ముపతినాయునిపల్లె అనే గ్రామం కట్టి
చినాడు. గనుక కామాక్షిరెడ్డిపల్లె ముపతినాయునిపల్లె వెంకటరామ
రాజుపేట. యీ మూడు పల్లెలు. మట్లువారి కిందను. శా॥ శకం
౧౨౦౧ వికారి సం॥ పర్యంతము జరిగినది. యీ రామానాయుడు శకం
౧౬౮౪ చిత్రభాను సం॥ వరకు దొరతనం చేసినాడు. తదారభ్యం యీ
యన కొమారుడు. బాలవెంకటాద్రినాయుడు దొరతనం చేస్తూవుం
డగా శకం ౧౬౭౬ జయ సం॥ కార్తీక శు ౧౫ బసాలతు జంగు ఖాం జులో
వచ్చి. వెంకటరామరాజుపేట కోట మట్లువర్తకులను దోచినాడు.
నాటనుంచి పేటు పాడైనది. అప్పుడె అప్పిరెడ్డిపల్లె ముద్దిరెడ్డిపల్లెలో
చుట్టుపట్టి ప్రజవచ్చి. నలసవుండగా. వాండ్లను అందరిని. చుట్టుకొని.
బసాలతు జంగు యీ కొద్ది దినములు వుండగా అంతట మట్లువారి తర
114 ఫున వెంకటరామరాజు. రాజుపేట వగైరా మట్లువారికి నడిచే గ్రామ
ములు వ్యవహారం చేస్తూవున్న ఆరాధ్యుల రామన్న అనే ఆయన యుకా
యుతున బసలతు జంగు వద్దను వచ్చి అయిదు రూపాయలు నజరు
చేసి గ్రామములు నీవు దోచవలసినది ఇత్తా మేమి నీవు ముందుకు తేచి

పోతే నల భై వేల రూపాయలు నేను అంపిస్తానను. ఆ ప్రకారం యిప్పుడు.
మా రాజుగారి పేరిట మాకు కాగితం వ్రాయించి యిస్తె నానపు
దకొండుగురును గిరిషృంచుతాను. తే చిపుం వృథాని చెప్పగా మంచి
దిఅని రామన్న చేత నల భై వేల రూపాయీలకు. సన్నదు వ్రాయించి
పుచ్చుకొని. బాలవెంకటాద్రినాయని. బావమరిదిని. వారివకొల్లు
న్నగిరియిచ్చినంతట. బసాలతుజంగు చేబిపోతుంటుండగా దు
షువారువద్దయీనెల. శాన్ని మారాయుడు. బసాలతుజంగు. దండుతో
చుకునాడు. తల. ఆరాధ్యుల రామన్నవలస ప్రజల చేత నుసవాల్
దండుగలు కట్టి పదివేలవరహాలు. వసూలుచేసి. మల్లి వెంకటాద్రి మరా
జుగారికి. అంపించినాడు. బసాలతుజంగుకు. వంటిగవ్వ అయినా
ముట్టలేదు. బసాలతుజంగు గిరితీసుకపోయె. నపరకొండుగు
రిని గులాం వాసోనను. భానుడనే తన తనతాను. సరదారుని
కి తల ముబాకి కింద వప్పజెప్పినంతట గులాం వాసోనను. భాను
డివద్ద చేరిన వెనుక. కొందరు పారిపోయి వచ్చినారు. తరువాతయె
నిమిది సంవత్సరములు తమకు గులాం వాసోం. భానుడు. తన శరీర
సర్వ స్వం తప్పినప్పుడుగా. అప్పుడు మిగిలిన వార్ని విడిచి వేసినా
డు.

సా॥ శకం ౧౭౨౦ ౨ శార్వరీ సం॥ మందు. బహాదూ
రుఖాజువచ్చి. రాజువారికినడి చేగత్రమములుగానున్న బాలవెంకటా
ద్రినాయని కి నడి చేగతి వములకున్న కూడా వారి వారి ధాబా

లు. విడిపించి బహాదూరు తరఫున మీరుసాహేబు వచ్చి. థాణాలు
వేసుకొనెను. తమ. ఆప్పిరెడ్డిపల్లె ఖిల్లాలో కొండలరాయుణ్ణి
ప్రవేశించెను. అతను వ్యవహారం చేస్తూ వుండెను. ప్లవ. సం॥ మార్గ
శిర బ ౩౦ నాడు. బాలవెంకటాద్రినాయుడు. ఆప్పిరెడ్డిపల్లె. బాల
నారసింహనాయుడు. యిద్దరు కొండలనాయుణ్ణి బంపిరి. అంత
ట బహాదూరువారలుంకు. పేజు వచ్చినందున వుభయులు ఆగు
గా స్థలం విడిచి పల్లవులలో చేరి. దేశం యావత్తూ అందిన గ్రా
మములు యావత్తు దోస్తూ వుండిరి. అంతట టిప్పు సుల్తాను బడిలో
శకం ౧౭౦౫. దాభద్రు ఆ. సం॥ మార్గశిర మాసములో మీర్జా
గనీ శేగ సరదారుడు. కొలువు పుట్టించి కమ్మదీను ఖాన్ వీరి. చెప్పి బా
లవెంకటాద్రినాయుణ్ణి స్వస్థలములోకి తెచ్చి ప్రవేశం చేయించి
నాడు. అది మొదలుకొని. పూర్వం ముగ్ధ కాలం. పేష్కష్ పరంపరలు.
చెల్లిస్తూ ~~పరంపరలు~~. శకం. ౧౭౧౨ సాధారణ సం॥ మార్గశి
ర శు ౧౫ లు పర్యంతం సరంపరలు. రు జ్గును అయి వుండిరి. అంత
ట దేశం మొగలాయి వారికి. అయినతరువాత వారికి పేష్క
షు యిస్తూ కోదూరు నారసింహనాయుణ్ణి వదె దేశం దోచటం
లేదు ప్రజలరాజ్యగాయెవ వుయినా తనకు కావాలి అనిల
116 డిగి తీసుకుంటూ శాలి. శకం. ౧౭౨౨. రౌద్రి. సం॥ వరకు స్థలం
లో వుండి మళ్లి వారికి నడిచె వయిందు గాని మమూలు నన్ని బహాదూ
రుకు దేశ యియిన నాడు నుంచి రాజువారికి నడవడం లేదు. యి

తని ప్రభుత్వం లో యి తనికిందనడిచెవి.

ఈ ప్రకారం రౌద్రి. సం॥ చైత్ర. శు ౧౫ లు. వరకు తిప్పిరెడ్డి పల్లె. కొమార రామ నరసింహనాయనికి కంపెనీ యింగ్రీజు బహాదూరు. వారు యితరాజు ఖర్నాయించి అతజ్ఞపట్టి గలందులకు శాంబు వచ్చిన వృుడు. కొందరు ప్రజలు. అయిన నిర్ధపటం. హొన్నప్ప. వకీలు. వీదువాని వెంకటరాముడు. యిద్దరి దుర్బోధలువిని. స్థలంవిడిచి పరారి అయిపోయినందున. రామూర్తి తాలూకా పట్టుకొని తెచ్చి తుంపి వీవారు. గుత్త యిచ్చినారు తదారభ్యం. శాలి. శకం॥ ౧౨౩౦ ప్రమోదూత సం॥ శ్రావణశు. ౧౧ లు. వరకు గుత్తయిచ్చి వున్నారు.

వాడికి మునుపు నడిచె. గ్రామములు. కుంపిణీ వారి యిలాబడిలో జరుగుతూ వున్నది.

కడపయిలాకా తూర్పురు తాలూకు నందెలమ్మపేటు సముతు లోకి చెల్లే జాన్సులమరంగాలిమ [illegible]. మందవివాచు పల్లివారని. వర్తు గొల్లకావలి నాయులు. యొకర్ల కైఫియతు.

శ్రీ మన్మహారాజాధిరాజ. రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ దేవరాయ. మహారాయలు. విజయనగర పట్టణమందు. సింహాసనస్థులై రాజ్యపరిపాలన. చేస్తూ వుండగా. స్వస్తి శ్రీ

117 మన్మహామండలేశ్వర. సంజేట పిన్నయ. దేవమహారాయలుంగారు. పెరనిపాటును. రాజ్యం చేస్తున్నందు గామశాలివాహన శకవరు

షములు. ౧౩౮౦. అగు బహుధాన్య సంవత్సరమందు. జాతిలో
వట్టిగొల్లలు. మాంచుపల్లెవాండ్లు అనేనాయులుకు. పెరసిపా
టుకు చెల్లేటి జామిలమరం. అనే గ్రామంలో. మాన్యములు
యిచ్చివుంచిరి. ఆ మాన్యములు. వాండ్లు. అనుభవిస్తూ సంబేటు
వారి దర్బారులో. నౌకరీ చేస్తూ వుండిరి. శాలి శకం. ౧౪౨౦ రు
ధిరోద్గారి సంవత్సరమందు సంబేటువారి సంస్థానము. నశ్యమయి
నతరువాతను. వీరుస్థలం వదలి లేచి పోయిరి. మరికొన్ని ది
నములు జరిగిన పిమ్మట శాలి శకం ౧౫౬౪ చి(త్ర)భానుసం
వత్సరములో. పూర్వమందు. సంబేటువారి సంస్థానం వున్నప్పు
డు. పెద్దిపాటి తప్పు జామిలమరం గ్రామంలో వుండే పట్రుగొల్ల
నాయకులు. తాలూకు ఆసంతతి వాండ్లె. బసివినాయుడు మ
నివినాయుడు. యిద్దరు స్థలంలో చేరివుండిరి. గనుక అప్పుడు.
సంబేటి వస్త్రపేట సముదాయములు లక్ష్మీ అయిన నరసప్పనాయనుపేట.
కేసుబాయిందు కింద. చెల్లె. పల్లెలు సహా. రూఢపు చెయ్యమని. యురాని
జ్ఞాం కింద. సీమప్రభుత్వం. చెప్పేవారు. మాకుం పరాయించినారు.
గనుక ఆప్రకారమే నరసప్పనాయని సందెలమ్మపేట కసుబాగాపే
టకట్టించి. పల్లెలున్ను బసివేయించినాడు. అప్పుడు యిట్టుప
118 ట్టున పాళెగాండ్లు. దొంగలు బాలాంతరిసివుండిరి. గనుక పేటకు.
కోటలు యిచ్చి. కొత్తగా బసివేసివున్నందున. పాళెగాండ్లవుప
ద్రవముచేత. పేటవిడిచి సలజనులు. చెదిరిపోయె వాలగా రూఢు

కాపేరదు. అని. విచారించి. సదరవాపు ప్రగొల్ల నాయలునున స
రాజులు గురుజుళ్ళ చేసి వారికి. ప్రార్ధింపంచేటు. వారినాడువూం
న్నెములు. నడిచే బెంగ్రవరం. గ్రామములోను. కాదారంభవము
భూమి. భోజవరి. ౧ భూమి మాన్యం ఇచ్చి ఆస్తలం. వాసుదేవ
ర్దచేసి. ఫలపర్చుకొని. అనుభవిస్తూ ౧౫. మంది జనములో పోటు
కాపాడు తూన్న. గ్రామం లోను నమున్న. పెటుబడి మాన్యాన. వర్తకసరికి
రుసుము నిర్ణయించేసి. ఇచ్చిన ప్రకారం వారు. అనుభవిస్తూ
పేటులో దొంగలువల్ల. అపహరింపబడిన సొమ్ములు. సగం వంతు.
కెరడి అచ్చేలాగున. నిర్ణయంచేసి ఇచ్చిరి. గనుక. ఆప్రకారం. ముస
లినాయుడు పెరుగు దలకొని. ఆ తని కొమారుడు. యర్రప్పనా
యుడు అతని కొమారుడు. గంగినాయుడు. ఆతని కొమా
రుడు. చిన్నప్పనాయుడు. పర్యంతము న్ను. అవ్వేలులో నిర్ణయం
చేసిన ప్రకారము. నడిచినది. చిన్నప్పనాయని దినములలోన
కడపన బాబుల మెలుబడిలో చిన్నప్పనాయుడు. అనుభ
విస్తూవున్న మాన్యానకు. ౧౧౫౫ వరవాలు సరాసరుల ఇచ్చే
లాగున. వొప్పించుకొని. అదే వసతిలో పదిహేను. మందికి ఇవా
పాచేసి. ౩౦. మందిలో నౌకరీ చేసేలాగున్ను ముచ్చుట. ఆనాయు
119 లు. అప్పుతూవున్న కరణ లవాజు. మామూలు చేసినారు. ఆదా
రభ్యం. చిన్నప్పనాయనికొమారుడు. బుచ్చినాయుడు జీవిన్ని. పెద
బుచ్చినాయని కొమారుడు. సంజీవనాయుడు జీవిన్ని శాశ్వతాన

శకవర్షములు ౧౭౨౨ రౌద్రిసంవత్సరము వరకు. జరిగినది.
తా౹౹. కంపెనీయింగిరీజు. బహాదూరు. వారి సీమ స్వాధీనము
చేసుకున్న తరువాత నున్న దుందుభి సంవత్సరము పర్యంతమున్ను
జరిగినది. అంతటు కంపెనీవారు. సుంకం మాఫ చేయించినం తటు
సదరహూ నాయులకు పూర్వాన జీవే. రుసుములు నిలిచిన
ది. తరువాత తరువాత పైమాఫీ చేసినప్పుడు. తదంప్రకారం
అయిన వరహాలకు నిమేరాల్చ చేసి. ఆ గ్రామం సదరహు. బుచ్చి
నాయుడు సంజీవి నాయుడు. అనేయిద్దరి జమాన్ చేసినందు
న. తదారభ్యం నిర్ణయించిన ప్రకారం సరాసరి ఫైకం. చెల్లిస్తూ
వాండ్లును పాలెమీ వున్నమట్టుకు. అందులకుం జామీను. అనుభ
విస్తూ వున్నారు. శా౹౹ శకం౹౹ ౧౭౩౨ ప్రమోదూత సంవత్సర.
శాలివాహన శక ౧౭౩౨లు. వరకు అనుభవిస్తూ వున్నారు.

వాండ్లయిప్పుడున్ను కెరడి అచ్చుబడి అచ్చవంతెరు.

1 కైఫియతు. పెరనిపాడు. నందెలమ్మపేట. తాలూకె దువ్వూరు. యిలాకె కడప.

23 కైఫియతు పెరనిపాడు. నందెలమ్మపేట. తాలూకె దువ్వూరు. యిలాకె కడప. సదరహు నందెలమ్మ
పేటకు లగ్గాయిలు. పాపయన్నకేశవం బ్రూట్లు వాలె యుంచునది.

మేరోర్దక్షిణదిగ్భాగే. అభినవ జంబూ
ద్వీపమునను. దక్షిణ వారాణశీసామ్యప్రమందు. కర్నాటక దేశ
మందు. లవల్లమల అనే పేరుగలిగిన. ప్రసిద్ధపర్వతమునయం
దుశ్రీ అహోబల. వీరనారసింహా. దేవునిస్థలానకు. ఆగ్నె
యభాగమున. యోజనత్రయపరిమితస్థలమునను. నల్లమ
లమధ్యను. ఒక దివ్వె. దేవయాంతము కద్దు. అందులవృదకేమును.

అతిమధురములున్ను బహునిర్మలమున్ను అయినవి. సర్వదా అం
దుకపితెలు. నీరు వర్షాకాలమందున్ను యీశీతలదినముల
యందున్ను వేసంగియందున్ను అరకపితెనీరున్ను ప్రవహిస్తూవుం
టున్నవి. ఆనీరు యీబుగ్గకు పశ్చిమభాగమందు. అరపరు
సదూరాన వున్న వుప్పులగుంట. పల్లె అనేపల్లెయొక్క పొలంలో
కొంత మాగాణిపొలాలకున్ను ఆరుతడులకున్ను వుపయో
గం అవుతున్నది. యీబుగ్గకు పూర్వభాగానకు. సామీప్య
124 మందున వున్న చెరువు. వర్షము చేత నిండినదు అయితే
చెరువునీరు పైన చెప్పిన. బుగ్గవాగు నుంచి. బుగ్గనీరున కలిసివచ్చి
నందెలమ్మపేటకు తూర్పువైపున. వుత్తరభాగము నుంచి. దక్షి
ణముగా ప్రవహించిన వలగలాంనది. అనేయేరు. కలిగిన కొండగడ్డ
మార్గాన వచ్చిన నీరు. నందెలమ్మపేట సమీపములో. పెదశెట్టిప
ల్లె. యీపేటకున్ను వరదయపల్లె. యివిగాక అన్నలూరిసముద్ర
లో సోమయాజులపల్లె యెరువజంగంపల్లె. మొదలైనకొన్ని
పల్లెలకు సస్యములకు వుపయోగం అవుతున్నది. యీవంక
అనేకొండగడ్డ పుప్పలిగిరి. వద్ద పినాకినినదిలో సంగమం అవు
తున్నది.

పైన చెప్పిన దేవస్థానమునకు సామీప్యమంద
శిస్థలము. స్వాయంభువ, స్వారోచిష, వుత్తమ, తామస
రైవత. చాక్షుష, వైవస్వత. మనువు. యొక్క యిరవైయెనిమిదో

మహాయుగమందు. కృతయుగములో అనేకమునిగణానకు
వునికిపట్టు అయివుండెను. అప్పుడు జరిగినవి ఋషులచే అనియుం
స్థలములు చెప్పుకొనే ప్రకరణము. యేమంటే యిప్పుడుపైన
చెప్పిన. దేవఘూంతమునకు. పశ్చిమభాగమందు. ఒకచిన్నరహరుగు
దూరమున. మొకాటంద అనే. పేరుగలిగి కొన్ని వున్నతమైన చిన్ని
కొన్ని కొద్ది చిన్ని. ఒకటికి ఒకటి చియ్యమైయుం చిన్ని. అందుకు
సామాన్యముగా కొన్ని సన్నకొండలున్నవున్నవి. వీటివల్ల అల్లాంత
ము. యేమంటే కృతయుగములో సమస్త ధర్మములు. చక్కగా
జరుగుతూవుండడంవల్లను. కాలము తీర్చి పరుషంకలిగివుండేది
125 గనుక. భూమియందు పసస్యాదులు విశేషముగా. ఫలించేవిన్ని. అప్పు
డు ఒక. కాపుకాడుకు కృషిచేస్తూవుండి. దున్నచేను పండించి. చేను
కోసి వెన్ను నూర్చి. ధాన్యము రాసిగా వికి యెత్తుతూ. కొంతయె
గిరిన. ధాన్యం చౌటూచేసి. ఆగాడి ఒకవైపున. చౌటూచేసి. తంకిన
గిగిన గగ్గి అనేది ఒకవైపున వేరుచేసి యీప్రకారముగా మహా
పుణ్యులు. ఆదాచేసుకుంటూవుండగా యిందుకు పూర్వభా
గాన. దేవఘూంతం దరి చినల్లమల అనే. పర్వతప్రదేశమందలి
మునిగణాలలో. ఒకమహాపురుషుడు. యువతలకాపుకిం
డుకు మహాపుణ్యులు. ఆదాచేస్తూవున్న స్థలానకు వచ్చెదేహా
అనియాచించగా. ఆ కాపుకాడుకు. తనదురదృష్టవశాత్తు
ధర్మగుణం లేకనాస్తి అనివందున. ఆమహాపురుషుడు. బా

లా చిత్తవిక్షేపమును పొందితినదు. వృద్ధికి. అనేక బాలాంనా
చ్చుకొని పోయెను. అదికారణము వల్లను. జొన్నలరాసి అనే మూ
డు శృంగాలుగా యేర్పాటు అయి. ఒకటికి ఒకటికి కలిసిన్న
న్ని పెద్దకొండలపేరు. ముకొటంద అనిప్రజలు. చెప్పుకుంటు
న్నారు. మరిఒకటి ముకొటండకు పశ్చిమమున. పన్నతిప్ప. అందు
మీంద యిటు తరాబాత. తిరువెంకటనాథుని. దేవస్థానము కట్టిం
చినారు. గనుక అది తిరుమలనాథునిశ్రీ. తిప్ప అని. చెప్పుకుంటున్నా
రు. అదే పూర్వమున్నయిసుక తిప్ప అనే పేరుగా వాడుకొన్నారా
రటు. అందుకు పశ్చిమభాగానను. మరిఒక కొండవున్నది దాని
పేరు గగ్గెతిప్ప అని చెప్పుకుంటున్నారు.

126 ఈ చెప్పిన స్థలమెయుందు. మహారణ్యము. బలిసిన్నా
డగా. వైవస్వతమనువు. యెుతటయెనిమిదో మహాయుగమందు. కలియు
గము ఆరకొన్ని నాళ్లు జరిగినపిమ్మట. సుయూంయరణ్య మధ్యమందు
పైన చెప్పినయిసుక తిప్ప. అనే పన్నకుండకు వుత్తరభాగాన. సామిం
మందు. జాతిలక రాణా గొల్లలు పెరయ్య-లకయ్య. అనేవాండ్లు.
యిద్దరున్ను. యీస్థలాన గొర్రెలమందల్ని యుకొని పట్టుపట్టి అదీ
విని తిప్పమేపుకొంటూయుఁప్రకారముగా వుండిరి.

ఆలాగే మరికొందరుగొల్లలు. ఆస్థలానకు చేరి
నందున. అదిఒక గొల్లపల్లె అయి. అప్పటి స్థిరముగా వుండెను.
ఆపల్లె కొన్నాళ్లు రూంపుగా వుండి. తరువాత ప్రజలుమున్నా

పేదలు చాలా అవుతూవచ్చినందున. ఆగొల్లవాండ్లు పల్లె అరణ్యం
పతంచేసి. వేరేస్థలమందు. నివాసముగావుండి. అరణ్యపతమైన పల్లె
సాహిణం ప్రాయుకు. గొఱ్ఱెలు మాత్రం తోలుకొనివచ్చి. మేపుకొని
పోటుకొంటూవుండేవారు. గనుకను ఆ తూర్పు రూఢియున. పల్లెరూపు అయివుం
డి. తరువాత అరణ్యపతమైనస్థలం పెరనిపాడు. అని ఆగొల్లలున్న
మరిన్ని అరణ్యామదు సంచరిస్తూవుండే. కిరాతకులున్న సరుస్వా
డుకొనేవారు. పెరనిపాడు అనే స్థలానను. దక్షిణంవైపున ఒక. ఊ
గ్గవున్నది. వర్షకాలంలో. పుంరాజుకకపి తెనీరువున్నప్రవహిస్తూ
వుంటున్నది. ఆనీరుయిప్పుడు. ఆసాహిణం ప్రాయమందు. వుండేమాగా
లోకిమాత్రంవుపయోగం అవుతున్నది.

127. పెరనిపాడు అనే స్థలమందు. అరణ్యముబనిసివుండగాము
నుపు ఆపల్లెలో. వుండేటిగొల్లలు. చుట్టుపట్టుస్థలాలలువుంటే. అక్క
డనుంచిగొల్లలు. తమగొఱ్ఱెలనుతోలుకొని. వచ్చి అరణ్యమందు. మేం
పుకుంటూవుండేవారు. ఆలాగుననేకొన్ని దినములు. జరిగిపోయినత
రువాత. పూర్వముచెప్పిన. పేరాయ. అనే. సంతతివాండ్లు. పేరయ.
లోకయ. అనేవాండ్లు ఇద్దరు అన్నదమ్ములు. గొఱ్ఱెలనుతో
లుకొనివచ్చి. అడివిని మేపుతూవుండిరి. అప్పుడువిద్యానగరరా
జధాని. రత్నసింహాసనాధీశ్వరుడైన. శ్రీమన్మహారాజాధిరా
జ. రాజపరమేశ్వర. శ్రీవీరప్రతాప. శ్రీ దేవరాయమహారాయల
వారు. రాజ్యపరిపాలన చేస్తూవుండగా. తూర్పుదేశము సాం

చిసూర్య వంశపు రాజులు. అని చెప్పుకొంటున్నారు. కొందరు చం
ద్రవంశపు రాజులు. అని కొందరు చెప్పుకొంటున్నారు. వారి శాస
నములు. రెండు కనుపించినవి. అందులో వారు సూర్య చంద్ర వంశము
లలో యే వంశం అయినది న్ని వ్రాయలేదు. సం చేటు పిన్నయదేవమ
హారాజు. ఈయన తల్లి తిప్పలదేవి. ఆయన తండ్రి సోమరాజు.
ఆ పినవయదేవమహారాజులు. అనే ఆయన. బెజవాడ తాట్లుకు.
బంధువుల యింటి వద్ద కేన్నకవున్న వర్తమానము. తెలిసి. ఆ చిన్న
దాన్ని తన కుమారుడికి. వివాహాముకు. అనుకూలము. చేసుకొన
రెననో. అపేక్ష చేతను. తగినట్టు కొంతమందిలో. పోతూవుండగా. వెల్ల
మలసామి పులుదు. వాండ్లన పోతూవుండగా. రాజును యెమి
128 ఆయనలో కూడా వచ్చిన మందికి. యెమి బాలుదాహమ్మె వందున.
మార్గములో నీళ్ళు కేనబడక. వున్న సమయములో. అడవిలో పెర
యలూకయు. అనే గొల్లవాండ్లు యిద్దరూ అడివిలో. మేపుతూ
వున్నగా బైలమందవద్దనుంచి. ఒక శునకంపైన చెప్పిన పెరసిపాడు
అనేపలానకు.. దప్పిజాంతె వునవున్న. వీరు బుగ్గవద్దకుపోయి. వుదకపా
నముచేసి. వేసవి దినములు గనుక. నిండా వెంట్రూలువున్నందున. బురద
లోబడి ఆ శునకము. పోల్లి. ఆ బురదతడికి తడిసిన శరీరములో ఆ
గొల్లవాండ్లయింటికి పోతూవుండగా. ఆ సుకరము చూచియీం
దరిన నీళ్ళు వున్నవని తెలుసుకొని. మందిలో కూడా ఆ రాజు. పెరయ్య
లూకయు గారలు. ఉభయులు గా బైలు మేపుతూ వున్నస్థలాన

కువచ్చి. బాలా దావాంగాని. వున్నవారము. వాంకు. వుదకం అగపడ్డ
వలసినదిని. అడుగగా అప్పుడు. పెరనిపెంటుకు దక్షిణంగా వున్న.
వున్నబుగ్గ అగపడ్డగా. ఆ జనం అంతామన్ను. దావాం తీర్చుకొని అ
కట దజెకవటవృక్షము వుండగా. ఆ చెట్టువేడనుకూర్చుండి. ఆగాళ్ల
వాండ్లు. ఉభయులు తమకు. వుదకం చూపించినందున. దావాం
తీరిదేవాంము. పొన్నమునవొందినది. గనుక ఆగాళ్లలున్న వృక్షాలు
ఆని. తమవద్దనుపిలిచి. కూర్చుండనిచ్చి. తాంబూలము యిచ్చి మాట్లా
డుతూవుండగా. ఆ వటవృక్షంపైన పడి. కంటెలు అనే పక్షులు. మూడువా
క్యాలు పలికినవి. యేమనంటే. యీరాజు యేచిన్నదానికి నిమిత్తమై పోతూ
తూవుండెనో. ఆ చిన్నది యీడు వరకు మూడు వాసరాలు గడ్చినవి.
అయివున్నది. యీరాజు ఆ సంగతి తెలియక. యెందుకు పోతున్నా
డని. వాక్యం 1 యీరాజువల్ల యీ భూమంది. కొన్ని నాళ్లు. పాలింప.
బడవలసిన హేతు వున్నది. యీయనమందుకు. యెట్లాగా పోవును.
అని వాక్యం 2. యీ స్థలమందు నిక్షేపం వున్నది. అది యీరాజుకు
సంప్రాప్తించవలసిన. కారణము వున్నది. అది యెందునిమిత్తమై విడి
చిపోవును అని వాక్యం 3 ఈ మూడు వాక్యాలు పలికినది. ఆ వా
క్యార్థములు రాజుకు తెలియనందున ఘంటికే వుండెను. ఆగా
ళ్ళ వాండ్లకున్ను ఉభయులకు తెలిసి వున్నందున అన్యోన్యము. జూ
పములాతననము చెప్పుకొని హాస్యములు చేసిరి. అప్పుడు రాజు ఆ
ఉభయులు చూచి అయ్యలు. యిప్పుడు. వృక్షంపైన పక్షి పలికి

న పిలిందలు. అన్యోన్యము భావలేక తనవసుచేసుకొన్న కారణము
యేమి అని అడుగగా. వారు ప్లయాయర్థమున్ను. రాజుకు లేటుప
ర్చ దానకు సంకోచించి యుండగా. అవశ్యం ఆయర్థము మా
కు తెలిసినట్లుగా లేచినది కాబట్టి దీన్ని మీరు మాకు చెప్పవ
లసినది. యిందునుంచి. మాకు కేమి. ఒక వుపద్రవం చేయవలసిన
దిలేదని. నమ్మకము యిచ్చినందున. యాయర్థమును రాజుకు లేటు
పరచిన వారైరి. అప్పుడు ఆ రాజు బాలా ఆశ్చర్యమును బొంది.
యేమి అకటా దేవ్యండి. తమకు యిచ్చేస్త్రైన వారిని. బంధు
వులున్న స్త్రీలను అంపించి. చిన్నదాన్ని సరించి పక్షపు తికిప
వారెవ్వరు. యధార్థమో లేక. అబద్ధమో. యేవిధం చేసిన యినా
వర్తమానము తెలిసి. రావలసినదని. అంపించగా వారు. ఆ గ్రామా
నకు పోయి. గ్రామములో తాము వచ్చిన నిమిత్తము. అన్యులకు
తెలియకుండా. ప్రచ్ఛన్నముగా వుండి. ఆ చిన్నదాని పుట్టినింటి
130 నగరువు బట్టలు చలవలు చేసే రజకులకు పది రూపాయలు య
చ్చి. దాను వుంచిన దాన్ని రా. ఆ చిన్నది అదివరకు. గర్భిణి అయివున్నదం
గతి. యధార్థముగా తెలిసికొని. వారు తిరుగా వచ్చి రాజుతో
ఆ వర్తమానం తెలియచేయగా. వారితో బాంధవ్యం చేయవలె
ననే అభిప్రాయం విడిచి యూ స్త్రీలమందు నిక్షేపం వున్నదని చె
ప్పెను గదా. అదిన్ని శోధించవలసినదని ఆ స్థలం శోధించి. చూచి
నంతట నిక్షేపం దొరికినది. ఆ నిక్షేపం దొరికిన పిమ్మట. మనవల్లనుయా

స్థలం పాలన చేయబడవలసిన కారణం వున్నది. అని పనికను. గదాయీ
స్థలమందు. కోట కట్టించనై ఆరంభము చేస్తే సానుకూలము అవు
తున్నదా? విఘ్నమై అవుతున్నదా? తెలియవలసినది అని. పైరయలు
కయు అనే గొల్లలు ఉండు భయములను పిలిచి కోట కట్టు గలందులకు
మొన్న స్థలం బాగా వుంటున్నది అని అ జగినం ఆడపెరని పొదు అని. చెప్పు
కోబడిన స్థలం. అగపడ్డినారు. ఆ స్థలమందే కోట మూడు ప్రాకారము
లతో నున్న గాను మనమున్న కట్టించి. కోటలో శ్రీ వీరభద్ర శ్రీ ఆంజనేయ.
యీశ్వర దేవస్థానములు. మూడున్ను కట్టించిరి. అప్పుడు ఆ పిన్నయ
దేవ మహారాజులవారి వద్దనే నుడుము కుందనైట్టి. అనే ఆయనకాయూం
దుడు. హొగ్గపన్న గారు దళవాయి గా వుండెను. ఆ హొగ్గపన్న అనే ఆయన.
గ్రామాన పేట కట్టించి. గగ్గలిప్ప అనే కొండకు. పశ్చిమ భాగాన ఆట
భైరవదేవుణ్ణి నిలిపి యిసుకు అప్ప అనే మిట్ట వద్దను పండుము భూమిని.
మాయి జి చెట్లు జువ్వీలు. బింతలు. మఱ్ఱులు. ము వి మొదలైన వృక్షాలతో
131 టవేయించి భావి కట్టించి. పిన్నయ్యన గరిని కోట పెట్టించి. ఆటు భైరవదే
వరకు. ముత్యాల చెను ధార బోసి యిచ్చి పూజ చేసే తపస్సుడికి పెండ్లి
చేసెను. అందుకు బుజువు యిప్పుడు. పరనిపొదు గొమనే అగ్రనరు
దక్షిణాన గగ్గలిప్ప అనే కొండకు పశ్చిమ భాగాన్ను ఆటు భైరవదే
వుని దేవస్థానం. శిలమై పోయినది. ఆ స్థలమందు నిలివెడు పొడుగై
నరాయి మీద శాసనం వున్నది.

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబుల
1324 అగునేటి కీలక సంవత్సర శ్రావణ శు 1వలు శ్రీ మన్మహారాజా
ధిరాజ. రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ దేవరాయ మహారాయ
లు. చతుస్సముద్రాధీశ్వరులై విజయనగరమందు సుస్థిరముగ సింహ
సనారూఢులై రాజ్యం చేస్తూ వుండగాను. శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర
అత్యంబరగండ సంచెట పిన్నయదేవమహారాజులు. పెరనిపాడు రా
జ్యం చేయుచున్నుండగాను. పిన్నయనగరికి కాల్చిపెట్టించి. ముకుంద
శెట్టి కొడుకు హొన్నశెట్టిగారు. సమస్తరాజ్య కర్తలై గద్దె అప్ప
పడమటను. పందుమూల్గరాడు మామిడిచెట్లు జువ్వులు. చింతలు మజ్జి
లు. యిమ్మె దత్తైన లాటుగావనం పెట్టి భావి త్రవ్వించి. ఆటుబైరవదేవ
రతుము త్మాచమ ద్వార బోసి ఆ పూజ చేసే తమ్ముడికి పెండ్లి చేసెను.

పిన్నయగారి తల్లి అప్పలదేవికిన్ని సామయ్యగారున్ను
పుణ్యంగాను. అన్నగారుని ఇచ్చిన ధర్మశాసనం. అని వ్రాసి వున్నది.

దీనికి వుత్తరం వైపు శాసనం.

శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివా
హన శకవరుషంబులు 1324 అగునేటి కీలక సంవత్సర శ్రావణ
132 శు 1వలు శ్రీ మన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప
దేవరాయ మహారాయులు. చతుస్సముద్రాధీశ్వరులై విజయన
గరమందు. సింహాసనారూఢులై రాజ్యం చేయుచుండగాను. శ్రీ మ
న్మహామండలేశ్వర అంత్యాంబరగండ సంచెట పిన్నయదేవమహారాజులు

పెరనిపాటును రాజ్యం చేయుచుండగాను. పిన్నయనగ ఒక కోట పెట్టి వచుకుంద సెట్టికొండును. హెగ్గడన్నగారు. సమస్తమైన రాజ్యానకు. కర్త వైయుండి. శగ్గె ఆప్పపడమలును ఆట భైరవదేవర నిలిపి. భూమి తవ్వించి. లోటులోను ద్రానవనం పెట్టాను. పిన్నయ కొమారుడు. శివరాజుగారికి. పుణ్యంగాను. హెగ్గడన్నగారు. నిలిపిన శాసనం. అని వ్రాసి వున్నది.

ఈ ప్రకారము కోట పేట లోకము దాగ్రామము కట్టించిన తరువాత పెరయ ఒకయగార్లను. వృభయులను రాజులను పిలిపించి. మీకు యేమి కావలెనో అడుగుమన్నంతటువారు తమకు మరోమీ అక్కరలేదు. న్ను రాజు కట్టించిన గ్రామానకు తన పేరిటు పెరనిపాడు అనే పేరు వుంచితే బాలునని. అడిగినాదుగను గ్రామానకు పెరనిపాడు. అని పేరు నిర్ణయించి. ఒకయ్య అనేవాని. పేరిటును. పెర్నిపాటి గ్రామానకు. ఆగ్నేయమూలగా. పరుగు దూరాన అడివి నరికించి ఒకయపల్లె అనే పల్లె కట్టించినారు. తరువాత పెరనిపాటి పోలం లో నేగడ్డం వాని పల్లె అనే పల్లె కట్టించినారు. తూర్పు
133 రెండు పరుగుల దూరాన జైనుల మరం అనే గ్రామం కట్టించిరి. ఇదిగాకను యీ పెరనిపాటి నిశ్ను గ్రామానకు తూర్పున పరుగున్నర దూరమునదూరమున. బుగ్గకాలువ దగ్గర కాలువ పల్లె అనే పేరుగా గ్రామం నిర్మాణం చేయించినారు. ఆ కాలువపల్లెలో. అప్పుడు విస్తరించి. గొల్లలు వుండేవారని స్థలజ్ఞులు చెప్పుకుంటునారు. అప్పుడు పిన్నయ

దేవమవర్మరాజులు గారి రాజధాని అయిన. పెరనిపాంటెపేటున్నజై
నులున్నకొందరు వుండేవారు. అప్పుడు పిన్నయదేవమవర్మరాజులు.
పెరనిపాంటె నేసుబాం. ౧ గద్దంవాని పల్లె ౧ జామలమరం ౧ కాలువప
ల్లె ౧. యీ గ్రామములు యేలుతుంటూ. యివిగాక యుప్పాయపెన్నా
య వద్దెరా సీమలు తుకావరికెట్లమలు. నిర్ణయించుకొని కోటకు పైన
చెప్పిన. నానబాలవాండ్లు. అనే యింటి పేరుగలిగిన పెరయన్న లింకయ
అనే వాండ్లున్నూ నాయకతనం నిర్ణయించి. వాండ్లకు తగిన బహుమా
నములు. చేసి తమయొద్ద వచ్చిన. సురపుయన్న అనే ఆయన. జాతీయ ప్ర
థమ నాంబరు బత్తిపాటిసాలు. ఆయనకు. సముతు కులకర్ణికం నిర్ణయించి
యిచ్చినారని. స్థలజ్ఞులు. చెప్పుతుంటునారు. తరువాత కొన్ని దినము
లకు. అదివినరికించి. గ్రామములు రూఫు చేసి కట్టించ గానోగ జిపెర
నిపాడు. సముతులోకి చెల్లి వచ్చిన గ్రామములు.

౧ యల్లంపల్లె
౧ నానబాలపల్లె
౧ గోపిరెడ్డిపల్లె
౧ రాయపల్లె
౧ తిమ్మన్నపల్లె
౧ సెట్టివారిపల్లె
౧ కోనాపింగయపల్లె
౧ పెదసెట్టిపల్లె
౧ లక్ష్మీపల్లె
౧ తిరువెంగళాపురం
౧ వరదాయపల్లె
౧ తువ్వపల్లె
౧ పుప్పుగుంటపల్లె
౧ యర్రపల్లె
౧ గంగాయపల్లె
౧ జూడన్నపల్లె
౧ మునిలన్నపల్లె
౧ నడింపల్లె
౧ పెరూరిసురవప్పపల్లె

134 ఈ పల్లె లో యిప్పుడు నాబూదు. అయివున్నది.

ముసిలి అన్నపల్లె ౧. కాలువపల్లె ౧. యీ కాలువపల్లె యిటు తరువాత నాబూదు అయిన తరువాత నుకట్టినది. నడింపల్లె. అది న్నినాబూదు ౧ పెయారి సర్వప్పపల్లె ౧ యివిగాక తతిమ్మా గ్రామములు. యిప్పుడు బస్తీలుగా కొన్నిన్ని. కొన్ని పల్లెలు రెండు మూండే సి యుండ్లున్నవున్నవి.

పిన్నయ దేవమహారాజున్ను యీయన కొమారుడు శ్రీవరాజులున్ను శాలివాహన శకం ౧౪౬౫ రుధిరోద్గారి సంవత్సరము పర్యంతమున్ను పెర్నిపాటిసముతు. బరసంస్తానముగా. యేలినారు. వారి యేలుబడిలోను. పెరనిపాడు వద్దయిసుకతిప్ప అనే. సన్నకొండపైన తిరువెంకటనాథుని. దేవాలయము కట్టించి విగ్రహప్రతిష్ట చేయించినారు. ఇదిగాక యిందుకు పూర్వభాగమందు. రెండు పరుగుల దూరమున వున్న బుగ్గ వద్దను. పూర్వము ఋషిప్రతిష్ట అయిన యీశ్వర లింగము వుండగా. అక్కడ దేవాలయం కట్టించినారు.

మాచుపల్లె వారనే యింటిపేరైన. పట్రుగొల్లలును. పెరనిపాటి పట్నమున్ను. పెటూకాపుని మిత్తమై. వాండ్లకు గ్రామములలో కావలసిన మాన్యాలు. నిర్ణయించి యిచ్చి. వాండ్లను కాలువపల్లె అనే పల్లెలో వుంచివుండగా వాండ్లు. అక్కడ వుండి పెర్నిపాటి పట్నంకావలికాసేవారు అని స్తలజ్ఞులు చెప్పుచుంటున్నారు. వాండ్ల తాలూకు కొందరు యిప్పుడు తువ్వపల్లె అనే గ్రామంలో వున్నారు. ఇదేప్ర

123

కారం. పిన్నయదేవమహారాజులు యీస్థలానకు పూర్వభాగమం
దువున్న జానులమరం అనే గ్రామములో నున్న జాతిలో పట్రుగొల్లలు.
135 మాంచుపల్లెవారు. అనేవారి వానికిన్ని. కావలి మాన్యములు. నిర్ణయిం
చియిచ్చినారు. న్నవాళ్లు ఆకావలి అనుభవిస్తూ పట్టుంకొనేవారు
అనిస్థలజ్ఞులు చెప్పుతుంటున్నారు. వాండ్లతాలూకువాండ్లు యి
ప్పుడు. బుచ్చినాయడనేవాడు. సంజీవుడనేవాడు. యిద్దరున్ను జాను
లమరంలో వున్నారు.

పిన్నయదేవమహారాజులువారి కొమారుడు శివరాజు
గారు. ప్రభుత్వము చేస్తూవున్న దినములలోను సరిసమానులైన
వారిని లక్ష్యము తోటిలోకక అందిన మట్టుకు. చుట్టుపట్టునవున్న సీమ
లలోను. కావలిపై కెవసూలు. చేసుకుంటాము. అనుభవించుకుంటూ
వుండగాను. శాలి. శకము. 1423 రుధిరోద్గారి సంవత్సరమందు. విజ
యనగరమందు. సింహాసనస్థుడై రాజ్యం చేస్తూవుండిన. సాళువనరసిం
హరాయమహారాయలు. అనికొందరు. చెప్పుతున్నారు. గోలకొం
డ పైపునుంచి తురుష్కులు. అని కొందరు చెప్పుతున్నారు. గోలకొం
డ తైపునుంచి. నాని భావం వల్ల. విచారించగా. ఇదివరకు యీసీమయం
దు. వెళ్లిచ్చుల ప్రబలం లేదు. గనుక. సాళువనరసింహరాయలవారేవ్రు
యుద్ధం చురని. తోంచినది. వారు సంచేటు వారి వర్తమానములు విని.
సహించక దండు తరలివచ్చి పెళ్లిసాంటి కసుబాకు దక్షిణభాగమం
దు. విడిద్దుండి. కోటుమీదికి సంఝున డిపినారు. ఆ మొహాల్లా

ను కోటలో. బురుజుల మీదనుంచి ఫిరంగులు. మొకాబిలాచే
సినందున. వెలపటవున్నసైన్యము. గగ్గలిప్పలాటయిన పోయివుండి.
ఆదినము రాత్రి. ఆ గగ్గలిప్ప అనేకొండకు వుత్తరభాగమున ఒకపక్క
36 సు. కోటబురుజులకంటె. వున్నతముగా వుండె. అంత పొడువున. తెల్ల
వారొకవేళకు. సారువ కట్టించి. తెల్లవారేటప్పటికి. అందుమీదమొ
హర్చులు. ఖాయంచేసి. గుండ్లు కోటపైకినడిపించందున. కోటబురు
జుల మీద ఫిరంగులు నిలిచినవి. కావు. పైననుంచి. వచ్చిన గుం
డ్లు. కోటప్రాకారములు. మూడున్నబాటిన గురుమువాళ్లలోవ
చ్చి పడుతూ వచ్చినందున నగర్లు మువాళ్లు. నెలసదనుగాకూలినవి.
కోటకొమ్మలు బురుజులు. తమామునకూలిపడినవి. అంతటకో
టలోవున్న షౌజులోకొంతమంది తప్పించుకపరారి అయిపో
యినారు. మిగిలినవారు యావత్తూ. జనం రాజుల మొదలు శిశుబా
లవృద్ధులైన అశేషజనం. లోనున్న. కోటలో దైవగతిని పొందిరి.
తరువాత శాలి. శకం. ౧౬౨౦ ప్రభవసంవత్సరం వరకు. నరసిం
హరాయ. మహారాయులువారి. యెబడిలోను. ~~జరిగినవి~~. పెన్నపా
టిగాలమానకు జరిగినది.   చ్చిటరాజుల యేలుబడిలోను.
పెన్నపాటి గాలిమాణమకు దక్షిణం తైపున వున్న బుగ్గనుంచి నీరుప్ర
ప్రవహించే వాగు అనేకాలు వదలిన గగ్గలిప్పపరాపరని. ఒకే మడు
గువున్నది. అకటడమును పుసంస్థానీకుల. మొకటు స్త్రాలుంచీరు
తానేవి. అనిస్థలజ్ఞులు. చెప్పుకుంటునార్లు. ఆ మడుగు పేరు

యిప్పుడున్న సజ్జాల మడుగు అని చెప్పుకుంటూవున్నారు.
ఇదిగాక గగ్గె అప్పకు దక్షిణ భాగాన. గరిడీ చేసే స్తలం. అని
137 చెప్పుతూవున్నారు. అదియిప్పుడు. వలయముగా మిట్టగా కట్టం
పెట్టినవున్నది. కిందను పూర్వమున. చేసిన గచ్చు పెల్లలు వున్నవి.
అని స్తలజ్ఞులు వాడుకుంటునారు. పైన యిప్పుడు చాలాం. యెత్తరు
వున వున్న కప్పి వున్నది. అది యిప్పుడు గరిడీ మిట్ట అని. ప్రజలు చెప్పు
కుంటునారు. ఇదిగాక మూడు పాలకోరములయిన. కోట గోడలున్ను
బురుజులున్ను. జోజో సహా. దేవిడీ ఆనవాలు. నిలివె జెస్సి. నిలివెడు వర
యెత్తువైన దిబ్బలుగా. అగపడుతూవున్నవి. కోటలోపను. ఆలయ
ములు రెండు. వీరభద్ర విగ్రహం. కలది ఒకటిన్ని. శ్రీ ఆంజనేయ
స్వామి. శిలా విగ్రహం. ఒకటికిన్ని యీశ్వర లింగము. రెండు దేవా
లయం ఒకటికిన్ని. కోట వెలుపట. పూరువుండే. స్తలమందు. గాలమ్మ శక్తి
దేవాలయం. విగ్రహములో. ఒకటికిన్ని వున్నవి. యిప్పుడు. కోట
మధ్యరంగమయిన స్తలమందు. అమ్మనపల్లె అనే. గాలమ్మ వుస్తలు. జొన్న
చేను. పైరు చేస్తూవున్నారు. శ్రీ కృష్ణదేవరాయ మహారాయలు
వారు. రాజ్యభారం చేసేటప్పుడు. పెరనిపాడు గాలమ్మ మమున్న యీ
పూర్వ ప్రాంతం లోపం చేటు రాజుల యేలుబడిలోను. కట్టించిన గద్దె
ము. దానిపల్లె యీరెండున్ను యిసుక అప్పలైన సంబెటరాజులు
కట్టించిన శ్రీ ఆరు వెంకటేటనాథ దేవునికి. వుత్సవకైంకర్యాలకుగా
ను యిచ్చినారు. ఇందుకు బుజువు. ఆరు వెంకటనాథుని దేవాలయం

వున్న కొండకు పశ్చిమ భాగమందు. వనములో శిలాశాసనచక్రం
విక్రమ సంవత్సర వైశాఖ. శు ౧౨లు. శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ. కృష్ణరాయ
138 దేవమహారాయలు. శ్రీ వెంకటనాధునికి. సమర్పించిన పెర్నిపా
టి గ్రామ శిలాశాసనచక్రం.

ఇదిగాక పెర్నిపాడు. పొలంలో పూర్వమున సంచేటురా
జులు కట్టించిన గడ్డంవాని పల్లెగ్రామం వెలపట హనుమంత
రాయని విగ్రహం. అరుగు దగ్గర వున్న శాసనము.

సర్వధారి సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౧లు. శ్రీ వీరప్ర
తాప శ్రీ కృష్ణరాయ. దేవమహారాయలు. తిరువెంకటనాధదే
వునికి సమర్పించిన పెర్నిపాటి పొలంలో నిగడ్డం. వానిపల్లె. శిలాశా
సనచక్రం. — — అనియీ ప్రకారము. వ్రాసివు
న్నది. సంచేటురాజులు. సంచేటురాజుల. సంస్థానము. గర్భిఅయి
నతరువాతను. ఆ సంస్థానం కింద కావలి అనుభవిస్తూ వుండేటి
జానులమరం. లోవుండే పట్రుగొల్ల నాయకులు. స్థలంవిడి
చిపోయినారు. పూర్వమున కాలువపల్లెలో వుండే హనుమపల్లె
వారు. అనేయింటికి పేరుగలిగిన కావలిగాళ్లు. అయినపట్రుగొ
ల్లలున్న. స్థలం విడిచిపోయి వుండిరి. పెరనిపాటికొండూనాయకులైన
వారు కొందరు పెరనిపాటికి పశ్చిమం వైపున వున్న నావబాల
న పల్లెలో చేరిరి. సమతుకులకు రక్షనం. చేసూ వుండేటి బాల
వాళ్ళఇబుడు. గరుప్పయ్య అనేవాడు. రాజులలో కూడా పెరని

పోటిలో దైవీకమై పోయినాడు. గనుక అతని కొమారుడైన
జంగమయ్య అనేవాడు చిన్నవాడై వుండగా సానబాలవారనే
పెరనిపాటి కోటనాయకులు. ఆ చిన్నవాణ్ణి తమ అధీనము
గా వుంచుకొని సంరక్షణ చేసి. ముందరికి తెచ్చిరి. అతను పెద్ద
139 వాడైన తరువాత. పెరనిపాటి సముతు పల్లెలకు ఇన్నిటికిన్ని కు
లకరణీకపు దఖలు. దారుడై. మిరాసివృత్తి సాస్త్యములు
అనుభవిస్తూ వుండెను. యీ గురవప్పయ్య కొమారుడు జం
గమయ్య అనే ఆయన. సముతు గ్రామములను విశేషించి
పాలెంఖిస్తు చేయించి. ఆజాదు చేయించినాడు.

. కృష్ణదేవమహారాయులు. రాజ్యం యేలే
టప్పుడు. పెరనిపాడు గ్రామానికి. పూర్వభాగమందు. రెండుప
రుగుల దూరమున. తువ్వపల్లె బ్రాహ్మణా అగ్రహారం చేసి. అం
దు పన్నెండు వృత్తుల యేర్పరించి. దారాదత్తము చేసి. యిచ్చినారు.
ఆ అయ్యవారప్ప అనే. ఆయన అగ్రహారయజమానుడు. తువ్వపల్లె
కు తూర్పువైపున జజ్జయి గుండు. నడిచేటంత. దూరమున్న. ఒకే గొ
ప్ప చెరువు. తవ్వించినాడు. యిరవై సంవత్సరములు. అగ్రహారము
చకరగా. బ్రాహ్మణులకు. అనుభవం అవుతూ. వుండెను వున్న
తరువాతను గ్రామం. ముకరువృత్తికి కొత్త ప్రజలనాశనము.
న పొందెను. హతశేషులు. విదేశగతులై పోయిరి. తరువాతను,
శ్రీకృష్ణదేవమహారాయలవారి యేలుబడి శా|| శకం. ౧౪౩౨ ౨. విక్రమ

సంవత్సరము వరకు. ఆ మీదట అయిన తరువాత. వీరసదాశివదే
వమహారాయలు. రాజ్యభారం చేసే టప్పుడు. పెరనిపాడు సీమ
వారియేలుబడులో. జరుగుచూ వుండగా. చాంగలమర్రి కొండరాజు.
గారు. ప్రభుత్వము చేస్తూ వుండి పూర్వము. సంచౌటరాజులవా
డు. మాచుపల్లె వారనే. పత్రు గొల్లలు. నడుస్తూ వుండే. జాగల
మరం. గాలమం తిరుమల. నలతిరుమలయ్య. కొమారుడున
1400ల తాంబాలాచార్యులవారు. అగ్రహారముగా. యిచ్చినారు గనుకవా
రు కొన్ని దినములు. అనుభవించిన తరువాతను ఆయన కొమాళ్లు వెం
కటయ్య అప్పయ్య గారు యిద్దరున్ను. చదరువు గాలమం. యిక్కడి
కి రెండున్నర పరుగుల దూరము నవున్న వని పెంటగాలమమును
దవి. శ్రీ చెన్నకేశవర దేవునికి. సర్వమాన్యం వరవాలు విక్రయించి. శాలి
వాహన శకం ౧౪౭౧ అగునేటి శుక్లసంవత్సర మాఘ వద్య ౧౧ లు రాజున
క్రయపత్ర శిలాశాసనము. వ్రాయించివేసినారు. ఆశాసనము. వినిపిం
టచెన్నరాయని దేవస్థానమందు. పూర్వ ప్రాకారము గోడకుసంధిం
చియున్నది.

ఆ గాలమము. చెన్నరాయ స్వామికి. రాజుల యేలుబడి
సమాప్తి అయ్యే పర్యంతమున్ను. జరిగినది. తరువాత. మ్లేచ్ఛులప్రభు
త్వము. కాగా. నేది వారంతం. దాఖలు. చేసుకుని ఉన్నారు. సదాశివరా
యలయేలుబడి. అయిపోయిన తరువాత తురుక రాజ్యం అధీన
మై దేశమును పాలనలేక. అరాచకమైనందున. పాళెగాండ్లు ప్రభు

వం చేత ప్రజలు నిభాయించలేక స్థలాలు విడిచి. విదేశ గత్తులై
పోతూ వచ్చినందున. పేరని పాడు గ్రామమంత మూమేము. నాబూదు
అయి పోయినది. ఇందుకింద చెల్లి తూర్పుండే. పైన చెప్పిన పల్లె
లు వ్రు జాడు అయి నిన్ని కొన్ని పల్లెలు. బలుకు వీనా. జాడు అయిపో
యినవి. కేవలము అరూపకము కాకుండా. వున్న పల్లెలు వుండగా.
శాలివాహన శకం. ౧౨౫౦ అగు బహుధాన్య సంవత్సరము మొ
141 దలు కొని. శాలి. శకం. ౧౨౬౦. అగు బహుధాన్యం సంవత్సరం
వరకు. మట్లు కాకరాజు. అనంతరాజు గారు వు పూర్వారు పరగణా
లలో తూడా. పేరని పాడు. సమేతు. గ్రామములు యేలుతునారు.
అప్పుడు పాశెగాండ్లు నాసమరోకులతుంటు జంగము రాజుల పల్లె.
నరసాపురం. పుల్లల చెరువు యీ సంస్థానీకులు. నల్లబసాపురపు
రం. సంస్థానీకులు. జల్లి వారున్ను మరియింకా దాయాగలున్ను మధ్య.
మధ్యను. యెప్పుడెప్పుడు. వచ్చియీ పల్లెలు. దోచుకొని పోతూ
వుండేవారు. ఆ దినములలో పూర్వమున జాముల మరం కాలువ
పల్లె గ్రామములలో వుండేటి పట్రు గొల్లలయిన మాచుపల్లె వాండ్లు
అనేటి పేరు గలిగిన వాండ్లు. జాముల మరం వారు. నల బసి వినా
యుడు. ముస వినాయుడు. కాలవపల్లె వాండ్లు. తాలుంకు వెంకటాద్రి
నాయుడు గంగినాయుడు వీరు వచ్చి యెవరిస్తలములకు వారు
చేరివచ్చిరి.

అంతట యీ సీమ మొగలాయి గాల కొండవారి తర

ప్ర. అయి వారి తరఫున దుర్గాధ్వారు కిల్లాలో. మహామ్మదు అజేం.
అనే సరదారుడ్ని శెల్లేదారుడుగా వుంచి. దేశముఖ దేశపాండ్యేల
ముఖాంతరముగా. గోలకొండవారు శీమయేలుకుంటూవుం
డిరి. అప్పుడు పెరనిపాటిసముతు. ములకర్ణీ అయిన. జంగమయ్య
కొమారుడు గురవప్పయ్య. నుబాంకరాకాను. గోకుల కర్ణీ ముల్క
ర్ణాటక దేశముఖ గారు. పిలిపించి. పెరనిపాడు. సముతు. లోలూ
42 రు గ్రామములు రూఫు చేయించి. సముతు కసుబా. పెరనిపాడు.
అరణ్య పక్షమయినది గనుక ఆ స్థలం విడిచి. అవతలనయినా పేట
స్థలం రూఫు. చేయించి ప్రజలకు కౌలు. నీముఖాంతరముగా.
యిప్పించి. గ్రామం పేట రూఫు చేస్తే నీవు యిచ్చిన కౌలు ప్రకారం.
మేము నడిపించగల వారమని. చెప్పినందున. ఆ ప్రకారముగానే.
శా॥ శకం, ౧౫౬౪. అనేటి చిత్రభాను. సంవత్సరమందు. పెర
నిపాడు గ్రామమనే అన్నానకు. తూర్పువైపున ముకాంరండ దేరువున.
గ్రామానకు పురుము పోసి గ్రామం కట్టించి. గ్రామ ముఖమున
జనస్థలమయిన. బారా బలవంతులను. రప్పించి వాండ్లను అర
ణ్యము నరికించి. మిరాసీవృత్తులు. యేరుపరచి యిప్పించి పేట క
ట్టిగలందులకు బామ్మిర శానం శెట్టి. షాపి శెట్టి వాండ్ల ము
ఖాంతరముగా. పేట కోమట్లు సాలీలు. కంచర్లు వస్తైరాయి
వరువచ్చే పేటలో ప్రవేశించి వున్నాగాని ఆయనాంకర సంవత్స
రం. పర్యంతము వున్న వాండ్లు చేతపన్ను. పన్నియములు దివాణము

ను గాను తీసుకోవలసినది. లేదని కొలుయిప్పించి గ్రామంపే
టబస్తీ చేసినాడు. ఆ గ్రామము యాంపు చేయకమునుపు యీ
స్థలానకు పూర్వభాగమందు సామాన్యముగానే పూర్వమం
దు. చుట్టుపట్టునవున్న గ్రామాదులనుంచి. అడివిపాలానకుయె
దుక్కుమానుకలపని ముత్త్యైపాయెన్నె వాండ్లు. స్త్రీపురుషులము అ
143 యునచె. వాళ్ళు పుశిలావిగ్రహము. చిన్నది చికటి నాలుగురాళ్లు
అడ్డముపుంచి అందులో ఆ విగ్రహం వుంచి నందెలనుంచియెల్లమ్మ
అనే దేవతయీ స్తలానకువచ్చి వెలిసినది. అని సామాన్య జనులు.
చెప్పుకుంటూ వుండేవారు. అదిగనుక. ఆదేవతాపేరు గ్రామానకు.
సార్థకముగా నందెలమ్మపేటు. అని వాడుకొనేవారు. తరువాత.
నందెలమ్మ. అనేదేవతకు. ఆలయంకట్టించిరి. తరువాత యీ
చుట్టుపట్టు పూర్వము పెరనిపాడు కింద. జరిగేపన్నెలు. అన్నీ
వుభాజు అయి వున్న గ్రామములయొక్క పొలంతమూమున్న
అడివి బలిసియుండినందున. ఆ గ్రామములు అన్నిప్రజలను రప్పించి.
ఆ జాడు చేసి పొలం ఖర్చు చేయించినాడు. తదారభ్యం పెరనిపాంటిప
ముతు. అనేపేరు. వాడుకతప్పి. నందెలమ్మపేటసమూలు. అనివా
డుకుంటూ వున్నారు. తరావాత నేంవారి ప్రభుత్వంలో గొల్లకొం
డలో లెకలపత్రములు అప్పగించి. వస్తూ వుండేవారని స్థలజ్ఞు
లు చెప్పుతున్నారు. మొగలాయివారి యేలుబడి శకం ౧౬౩౮.
దుర్ముఖి సం.. మ. పర్యాంతం జరిగినది.

తరువాత కడప అబ్దుల్ నబీ ఖానుని వారు. సుబాంగి
రీయి జ్జినందున. శా॥ శకం ౧౬౫౮ నలసంవత్సరంవరకు. యేలి
నాడు. ~~తరు. శకం.~~

తరు శకం. ౧౬౭౪ అంగీరససంవత్సరం వరకు. మొబాయియ్యా
యేలినాడు. తరు. యితని తమ్ముడైన. హాపూజా మియ్యాం. కొడుకు మ
సేరు మియ్యా శకం ౧౬౮౦. ధాతుసంవత్సరం వరకు. యేలుకు
న్నాడు. అంతట పువరాస్తుల వాలుంకు బలవంతరావు శ్రీరం
జుల్లో వచ్చి మసీదు మియ్యాను బండీకనుమ వద్ద తలకొట్టి
144 నారు. తరు యీశ్వరసంవత్సరం మొదలుకొని. శా॥ శకం॥ ౧౬౮౫.
విషు సంవత్సరము పర్యంతం మున్నూరు మొబాయియ్యావారు
యేలినారు. ఈయన నాడు అప్పురాజులు. అనంతరాజులు
అనే ఆయన మందిలో వచ్చినందేల మెకెటు తమామోయు. దొబుక
పోయినందున. పేటపుజాడు అయినది. మొబామియ్యా యేలే
లుబడి తరువాత నుబహుభానుసంవత్సరం. మొదలుకొని.
వికారిసంవత్సరము వరకు శా॥ శకం॥ ౧౭౦౧. పర్యంతము.
అలీంఖానుడు యేలినాడు.

శా॥ శకం॥ ౧౭౦౨ శార్వరి సం॥ మొదలుకొని దేశం
అంతా. బహాదూరు నబాబు కట్టుకొని. యేలుతూవుండగా.
గనీబేగ అనే తురక. యీసపయుతుడు పూర్వారు పరగినా. అట్లో
కూడా వ్రాత వారికి. చెప్పుకుంటుండగాను. శుభకృత్తు. సం॥లో

నాసము సంస్థానీకుడు. జయరామిరెడ్డి. యీపేట దోచినాడు.
తః॥ శా॥ శకం॥ 1208. శుభకృతుసంవత్సరం వరకు బహాదూ
రు వేలు బడి. ఆఖరు అయిన తరువాతను. శోభకృతు. సం॥ మొ
దలు. కొనిటి పృథుమల్లానకు. రాజ్యం కట్టికున్నప్పుడు. శా॥ శకం॥
1209 శోభకృతు. సంవత్సరము. లగాయతు ప్లవంగసంవత్సరం వరకు
గనిబోగవ్యవహారం చేసినాడు. తరువాతను కీలకసంవత్సరంలో
సౌమ్యసంవత్సరము లున్నన్ను. యిమాం మోదీను ఖానుడు.
యీసము తువ్యవహారం చేసినాడు.

శా॥ శకం 1219 సాధారణసంవత్సరం లగాయతు
మొగలాయివారు దేశం కట్టుకొని. వేలు తూర్పుండ గానం
145 దెలమహేపేటు పసము తుకడపయిలాకాలు సాధారణవిరోధి
కృతుసంవత్సరాలు సైదులావర్దీను ఖాను. వ్యవహారం చేసినా
డు. పరీధావి. లగా॥ ఆనందసంవత్సరం వరకు దిలావర్దాలా
వ్యవహారము చేసినాడు. రాక్షస నల. రెండుసంవత్సరాలు. అ
మీమసాహేబు వ్యవహారం చేసినాడు. పింగళ కాళయుక్తి రెం
డుసంవత్సరములున్ను. బనగానిపల్లె తసద్దీఖాను. బహాదూ
రు. పృథువృము జుష్టుల్మలుకు. వారు వ్యవహారం చేసినారు. తః॥ సి
ద్ధార్థిసం॥. రాజాచందూలాలు బహాదూరు వ్యవహారం చేసినా
డు. అంతట. శా॥ శకం॥ 1222. రౌద్రిసంవత్సరము లగాయతు
తీ శా॥ శకం॥ 1239 ప్రమాదూతసంవత్సరం వరకు కంపెనీ

యింగిరీజు. బహాదూరు వారి స్వాధీన మైయేలుబడి జరుగుతూ
వున్నది.

పెరని పాండుగారి మనే స్థానకు దక్షిణ భాగ
మందు యీ సుక అప్ప అనే తాలు వెంకటనాథుని. దేవాలయం వున్న.
కొండకు తూర్పున పూర్వం సంబోటు పిన్నయ. రాజుగారు. నన్నకుం
టుత విలచిరి. పర్యాయం వల్ల పెరని పాంటి గారి మనుష్యులు. ఆ చెరు
వు విస్తరింప చేసినారు. దానికి కుంపిణీ వారి ప్రభుత్వాలు సీమ
కు అయిన తరువాత. ను. కర్నల్ మనార్ సాహేబుల వారు. యీ చెరు
వు గన్ని తువ్వపల్లె అనే గ్రామం వద్ద చెరువు 1. శెట్టి వారి పల్లె చెరు
వు 1. యీ మూడింటికిన్ని. మరమ్మతు చేయించారు గనుక
146 దురస్తుగా వున్నది.

ఈనందెల మన్నేటుకు అష్ట దిక్కుల యందు వుండే పొల
చేన స్థలాలు. 1 తూర్పువైపున పరుగున్నర దూరమున్న నల్లమ
ల అనే ప్రసిద్ధ పర్వతము. దానికి. అవతల గోనుల కుంట. జంగం
రాజు పల్లె. చల్లా వారి సంస్థానం తాలూకె బద్వేలు. యిలా
కె కడప

1 ఆగ్నేయ భాగమందు. నల్లమల పరుగున్నర దూరము.

1 దక్షిణ భాగమందు. పరుగు దూరమున నాగసానిపల్లె
అనే గ్రామం తాలూకె. చెన్నూరు యిలాకె కడప

౧ నైరుతిభాగమందు.పరుసన్నరదూరమున అన్నలూరు
శివపురం.గ్రామములు తాలూకె.దువ్వూరు.జిల్లాకెకడప.
౧. పశ్చిమభాగమందు.పూర్వమందుమద్దెలవారిసంస్థానమై
యుదుకూరురెండుపరుసలదూరమున.తాలూకెదువ్వూరుజి
ల్లాకెకడప.

౧ వాయువ్యభాగమందు. మూడుపరుసలదూరము
న గంజలకుంట అనేగ్రామం తాలూకెదువ్వూరు.జిల్లాకెకడప.
౧ ఉత్తరదిక్కున రెండుపరుసలదూరమున.మ॥ వనిపెంట
గ్రామం తాలూకె. దువ్వూరుజిల్లాకెకడప.
౧ ఈశాన్యభాగమందుపరుసదూరమున నల్లమల అవత
లకందెమల్లయ్యపల్లెవగైరా గ్రామాలు తాలూకె బద్వేలుజి
ల్లాకెకడప.

ఈగ్రామంయందువుండే దేవస్థానములు. వయినవు.
౧ వీరభద్రునిదేవాలయం.గ్రామముమధ్యను.నవీనం.
౧ ఉత్తరికితూర్పున నందెలమ్మ అనేగ్రామదేవత.దేవాలయం.
౧ ఆంజనేయదేవాలయం.గ్రామంనడుమను.

147 ఈగ్రామం భూమియందుపైరులు అయ్యేధాన్యాదులు
౧ పచ్చజొన్నలు. ౧ సజ్జలు ౧రాగులు. ౧సజ్జలు ౧ఆరికెలు.
౧ చామలు ౧కొఱ్ఱలు ౧వడ్లు పెసలు ౧కందులు.
౧ అలచందలు.౧అనుములు ౧ నువ్వులు. ౧ గోగులు.

1 ఉలవలు 1 ఆకు తూటులు 1. చెరకు తూటులు 1 వేరు
పుల్లి 1 తెల్లపుల్లి 1 పసుపు 1. నీలి తూటులు 1 కొత్తి
మిరలు 1 జీలకఱ్ఱ 1 ప జామింకా కొన్ని కూరగాయలు.
అవుతున్నవి.

ఈగాలువ మందు నేతగాండ్లు నేసె బట్టలు.

1 భారి శల్లాలు. నలుపై మూరలు. పొడుపై మూడు జానలు
వెడల్పు కలవి. 3 రూపాయలను బట్టి మొదలుకొని. పదిశరూపా
యాలను బట్టివి. అవుతున్నవి.

1 సన్నపరాటు ఛాలు. పెద్దిని విందెసి మూర. గజం వెడల్పు గలవి.
రూ 3. రూపాయాలు మొదలుకొని ఆరేసి యెనిమిదేసి రూ
పాయాల మ బట్టి విశేస్తున్నారు.

1 భారీ తెల్ల పాగాలు. రూ 2 మొదలుకొని. రూ 10 ము బట్టివి.
అవుతూ వున్నవి.

48 1 తెల్ల చీరెలు రూ 2 మొదలుకొని. రూ 5 రూపాయాలుము
బట్టివి. అవుతున్నవి.

1 ధోవతుల జోడు. రూ 1 మొదలుకొని. పట్టుం చులవి. రూ 15
రూపాయాలము బట్టివి. పర్యంతము. అవుతున్నవి.

1 ముతక పచ్చడపు రేకులు. రూ 2 మొదలుకొని. రూ 3 ము
బట్టివి. అవుతవి.

1 ముతకవి యెర్రగాలు గల చీరలు రూ 3. రూపాయాలు

మొచ్చువి. అవ్వుతున్నవి.

1 వీరి చోరలు నేలవాడికతేరు. ఫర్మాయిస్తే నేస్తున్నారు

పూర్వమందు సంబేటు వారి సంస్థానం వున్నప్పుడు. పెరవి పాటి కోటుకు. నాయకుల తాలూకు కరిణెం గొల్లలు నాగిబాల పేరయ్య లోకయ్య అనే వాండ్ల వంశస్తులు. అయినవాండ్లు యిప్పుడు. తిరుమలరెడ్డి మారిరెడ్డి అనే వాండ్లు. నందెలమ్మపేటకు పశ్చిమభాగమందు. పరుసన్నర దూరమున నాగబాల పల్లె అనే పల్లెలో వున్నారు.

నందెలమ్మపేటకు తూర్పువైపున. పరుసన్నర దూరమున వున్న బుగ్గనీరున్ను. ఆపైన వున్న చెరువ్వు నీరున్ను ప్రవహించి వుండేటి. పైన చెప్పిన వల్కలా నది. అనే కొండగెడ్డను వచ్చే నీరు మధ్యను ఆవంకను. వట్టియిద్దరి. అద్దరిన. వుండే గ్రామములకు నీరు రాగలందులను కాలువలు తవ్వి. వంకను వచ్చే నీరు కాలువలను. మళ్లరాగలందులకు. వల్కలా నది అనే. వంక గెడ్డను మధ్య మధ్యను. వేసిన
149 చిన్న ఆనకట్టలు. వీప్పుగుంట పల్లె భూమిలో 1 శోత్రియ యాజుల పల్లె నాశ్రియ అగ్రహారం. భూమిని 1 వెరువ జంగం పల్లె భూమిని. 1 వరదాయపల్లె భూమిలో 1 పెద్దిశెట్టి పల్లె భూమిలో 1 లక్కొ పల్లె. భూమిలో 1 నందెలమ్మపేటకు వుత్తరభాగమందు. యీపూరి భూమిలో. 1 యివిగాక యీవంక గెడ్డలో. నే చెనూర్లు సముతు.

తాలూకు పాళెము పత్తూరు క్రింద పల్లె అప్పని పల్లెను. దక్షిణ
భాగమందు యీ వంక నీరు. పుల్లూరు చెరువుకు పోగలందుకు వేసి
న గొప్ప ఆనకట్టు. చెన్నూరు సముతు తాలూకు సుంకె
సల గ్రామం తాలూకు ఖాజీపేట నడుమ. పాయెన్ని కాలువకు గా
ను. సన్న ఆనకట్టు. సుంకెసల గ్రామానికి గ్రామానికి పాయెన్ని కాలు
వకు వంక నీరు. మళ్లగలందులకు. పుల్లూరు బాలపాళెం సర్కారు
వారపు భూమి నివంకలూ. సన్న ఆనకట్టు యీ వంక వెంబడిని.
వర్షాకాలము లో నీరు బాలా. వచ్చినప్పుడు. పైన వ్రాసిన గ్రామ
ములకు పారేకాలువలు. వెంట నీరు. పారుతున్నది. వేసవి దినముల
లో. వంక గడ్డలో నీరు ప్రవహించదు. ఇసుకయందు నుంచి.
పైన వ్రాసిన గ్రామములకు పారేకాలువలున్నివి బావులున్న
న్నవి. టిప్పుసుల్తాను వేములబడిలో. ఆనీ బోగ అవేతు రక యీ
వండెలవక్కేటు. సముతు దువ్వూరు రగడా. ఉండెను. పూర్వోత్త
రము చెన్నూరు ముదిరెడ్డిపల్లె. తిప్పిరెడ్డిపల్లెము తాలపా
డు. వగైరా పాళెగాండ్లు పుప్రవం. కలిగినవి అందుకు కారుపుకొర్కె
యీ వండెల మక్కేటు గ్రామమందున. పూంతి రక్షణాంతై పున కోట
కట్టించినాడు. అది యిప్పుడు కొంత నికస్తు అయివున్నది.

155. కైఫీయతు మజా. రావులకొల్లు ౧ పాయకట్టుకసు
బె వోబళము ౧ తాలూకె సిద్ధవటము. సదరహూ గ్రామము కుల
కరణాములు నల్లవైదీకులు. రామన్న ౩౦. సంవత్సరములవారు వెం
కటాచలము వారు. ౪౦ సంవత్సరములవారు. వుభయులు వ్రా
యించినది.

శ్రీశైలముకు దక్షిణపు ద్వారమైన సిద్ధవట
ము మహాక్షేత్రమందుల సిద్ధవటేశ్వరుని మహాస్థలానకు పూర్వ
భాగమందున యోజన పరిమితమైన పినాకినినదికి వుత్తరభా
గమందు. ఒక పర్వతము కలదు. ఆ పర్వతముకు పూర్వభాగము
న మహారణ్యమధ్యమందు పూర్వమున ఒక సన్నకుంట వుండె
ను. ఆ సామీప్యమందున నెనొల్లు అయిదు. పురాతనమైన అశ్వత్థ
వృక్షములు వుండెను. ఆ స్థలమందు పూర్వమున. మునీశ్వరులు త
పస్సుచేసుకుంటూ వుండేవారు. వైవస్వత మనువు యొకట. యిర్వై
యెనిమిదో మహాయుగమందు. కలియుగము లోకొన్ని దినము
లకు. ఋషివాటికలు సామాన్య జనపదములు. అయివుండవలసి
నవో యున్నందున. చుట్టూ పట్టున. జనపదములైన. స్థలములనుం
156 చి గొల్లవాండ్లు కొందరు. మేకల్నున్ను గొవులనున్ను తోలుకవ
చ్చి అరణ్యమందు. ఆ దిప్ప మేపుకొని. పైన చెప్పిన కుంటలో కొం

చెంజీరు నిల్చి వున్నందునన్ను అశ్వద్ధవృక్షముల యొక్క ఛాయ
సమృద్ధిగా వుండడం వల్లనున్ను. ఆ గొల్లలు తమ మందలు నిలుపు
కొని రాత్రుల్లయందు ఆస్థలాననే తిరిగేటుందురు. వుపయోగమై
వున్నదని యోచన చేసికొని కుంటుకు సాముప్పయందున
కంపదొడ్లు చేసుకొని మందలు ఆచుకొంటూ వుండిరి. ఈ
ప్రకారము కొన్ని దినములు జరిగిన తరువాత వృత్తాంతదేశ
ముందున క్షామం అయినందున. జాతిలో గొల్లవాడు. మణి
కెలబసి నాయుడు అనేవాడు స్థలములో. నిఖాపు చేయ
లేక. భూస్థలతో కూడా తెచ్చి వచ్చి. జోమసిల తను పుమార్గాన.
పైన చెప్పిన కుంటుదరి ఆవుల మేకల మందల వద్దకు వచ్చి. అంతటి సాం
యంత్రము అయిన దిగనుకే దొంగపుల్లాదుల తోకూడా వచ్చి
వున్నందున. అరణ్యము మిగిలి ముందరికి పోలేకను. ఆ రాత్రి ఆ
యాపుల మంద వద్దనిలిచి వుండి. ఆ రాత్రి దొంగపుల్లాదుల తోడ.
యోచన చేసికొన్న వివరం — ఏసీమ కూపోయినా జీవుగుర్తు మర్యా
దమనకు తెలియదు. మనగుర్తు మర్యాదలు. సీమవారికి తెలియ
వు. ఎకరదనైనాగాని కాయకష్టము వల్ల జీవనాపాయంకన
వలసినవారము కాని మరి ఒక మార్గము లేదు. ఈ స్థలము అయి
తేనది తిరిలియు యిదిగాక పర్వతము. ఉసామిప్పయు ఆయి
457 వున్నందువల్లను. పశువులకున్ను తమ సుపుసమృద్ధి అయి వుండు
ను. కాబట్టి యీస్థలము యందు. అరణ్యమున రికిపల్లె కట్టుకొని

వుండి. అడివి కొట్టి పొలం చేసి క్రుషి చేసి. కాలక్షేపం చేస్తూ వుంటే.
పల్లె గనుక రూపు అయితే. దొరతనము. వ అధికారులు విచారించి
అన్నంపెట్టు ప్రోత్తరనిని పరిష్కరించేసుకొని ఆ స్థలమందు నివిబు కుంట
కు పశ్చిమ భాగమందు. అడివినరికి నాల్గు కొట్టాలు. కట్టుకొని వుండె
ను. సామీప్యమందు. కొంతపోడు నరికి పొలంచేసి క్రుషిచేస్తూ అం
దువల్ల కాలక్షేపం చేస్తూ వుండెను. అంతట వాండ్ల ఆసరాను. మరిప
దిమంది కిరాతకులు. చేరి ఆ స్థలమందు. కొట్టాలు కట్టుకొని
వుండగా. అది ఒక పల్లె అయివుండెను. కొందరు క్రుషి చేసుకొనిన్ని.
కొందరు పక్షి మృగాదులను. వేటాడుతు నిన్ని యీ ప్రకారము కొన్ని
దినములు. జరిగినతరువాతను. వరితెలుగు చోళ మహారాజు రాజ్యం
చెలాయిస్తు ఉండు - ఆ పల్లె ప్రసిద్ధి అయిరాగా ఆ పల్లె పేరు రావులకొల
ను. అని నిర్ణయించేసి. అదివరకు. ఆ పల్లెకింద. కొంత అరణ్యం తె
గి పొలము అయి వుండెను గనుకను తగినట్టుగా. దివాదాయము
158క కామకర్రలతిసంవత్సరమున్ను యిచ్చేటట్టుగా. ఆ పల్లె కొత్తురస్తైన
వారిచేత ఒప్పించుకొనిరి. అప్పుడు. జాతులూనం దట్టిదయుల్లు
గారిమంకరిజోకమాయువు. నిర్ణయించి రాసి సాధ్యపడలేదు
చ్చినారు. ఆ ప్రకారము గ్రామము రూపు అయి వుండగానే
ల్లూరి. భుజబల వీరనల్లసిద్ధదేవ చోళ మహారాజుల వారు.
రాజ్యం యేలుతూ వుండగాను. గోసాయీలు యీ మార్గాన తి
రుమల యాత్రకు పోతూ వచ్చి. రావులకొలను. గ్రామము లోకి.

రాగా వారు యాత్రపరులు గనుక. గాలి శ్రీమస్తులు. అనేక విధాలచే
త. వారికి అతిథి పూజలు చక్కగా నడిపించినందున. వారు చాలాసం
తోషపడి. యీస్థలం పూర్వమున. మహా ఋషిఆశ్రమం. అయివుం
డవలెను. లేకపోతే పామరులకు. యింత వుత్కృష్టమైన బుద్ధిక
లిగివుండదని నిశ్చయంచేసి. యీలాగంటి మహాత్తు అయిన స్థలము
ందు. మనము వచ్చిన స్వార్థములు గా. తెచిపోరాదని. అక్కడ శ్రీరంగనా
యకుల. దేవాలయం కట్టించి ప్రతిష్ట చేయ నిశ్చయము చేసి. నిలి
చి పని ఆరంభము చేసి వారి వద్దవున్న ద్రవ్యము. వ్యయం చేసి. శ్రీరంగ
159 నాయకుల దేవాలయం కట్టించి. విగ్రహం ప్రతిష్ట చేసి వుత్సవము
చేయించి. తరువాతను. తిరుమల యాత్రకు. సాగిపోయినారు.
తరువాతను. గాలిమస్తులు గాలివుమలు లింగేశ్వరుని దేవాలయ
ము కట్టించి లింగం ప్రతిష్ట చేయించినారు. ఈ ప్రకారముగా గాలివు
మలు. నెల్లూరి చోళమహారాజుల. తరువాత. అదే రాజధానిసిం
హాసనస్థుడైన. భుజబల వీర తిరుకాళత్తి దేవచోళమహారాజుల.
వారు వెలసిరి. తరువాతను నెల్లూరి చోళరాజు తెవారినా
టినాసనం. శకం ౧౧౭౨ కల ధనసం|| మాఘ శు. ౧౩ స|| నాలో
ఘున పాయకట్టుమ జమీందారు పైకి మొదటి జీవ్యాలపక్షి గాలిమానికిద
క్షిణం పినాకిని నదీతీరమున పాడు అయిన దేవాలయం. పట్టున చెక
శాసనము వున్నది. దాని పైన రాయి కొంత. పెరిగిపోయినది గనుక మరా
జుల పేరు. సింహాసనస్థుల పేరు. మాత్రం తెలియలేదు. మహా ప్ర

ధానులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర దేవపరాజు పేరుమాండరాజు పో
తయను. పేరయ పినసాయుడున్నూ యీతట్టు సీమ. వెలినట్టిగారుజు
వురాయ కట్టె. మజకూరు ప్రకే మవ్రజే. జువ్వలపల్లెగాలు మానశా
160 సనం వున్నది. అప్పుడు. జువ్వలపల్లె శ్రీమల్లేశ్వర దేవుడి సలాన
వు. మజకూరు. సుంకం మీద. నెగ్గి. నెపేరు. కలువ్రపేరుటపేరూ
కలునడిపించె టుట్టుగా. నిర్ణయించి వాలయించిన శిలాశాసనం వు
న్నది వారు యీగాలవు వమన్న వెలినారు. తరువాత నుబరంగ
ల్లుప్రతాపరుద్ర దేవమహారాజులు. రాజ్యం యేలేటప్పుడు వా
రితట్టునుంచి. శ్రీమతు గండపెండెర అంబయ. దేవయ. మహారా
జులు. యీసీమదారతనము. చేస్తూవుండగా. రావులకోలను. గాలవు
స్తులమున్న. యీ కటడికి వుత్తర భాగమందు నరెండు పరుగుల దూ
రమున. ప్రఖ్యాతము లో వమ్లెంకొండ. అనివాడుకోబడిన. పర్వతము
సానువుమున. పశ్చిమ భాగమందున వున్న బూడయచెరువు గాలమా
నికి కాపులైన వారికిన్ని పాటిమేరకరకపావచ్చి. వివాదపడివుండగా
సదరహా అంబదేవమహారాజుల వారి ప్రధాని అయిన గంగదే
వయ్యంగారు. వుభయులు వూర్థిస్తమగా. తీరువాయించి. వుభయు
గాలవులవారికిన్ని పాటిమేర నిర్ణయము చేయించి శిలాశాసనం
వేయించినారు. వాని వాబటం. బూడయచెరువు బాలవల్లాన్ని
161 ల్లెయీమాడుగాలవులకు పాటిమేరవుగ్గడను. చెరువు కట్టమీద
నిలవపాతి వున్నది. శకవరుషంబులు. ౧ ౨ ౧ ౪ అగునేటి విక్రమ

సంవత్సర.భాద్రపద శు.౨ గురువారాన శాసనం.వాసివున్నది.
ప్రతాపరుద్రదేవమహారాజులవారి యేలుబడి.
అయినతరువాతను. విద్యానగరసింహాసనాధీశ్వరులైన. వీరశ్రీ
బుక్కరాయ.మహారాయలు యేలిరి. తరువాతవారి హరిహరా
యలు. వీరఘదేవరాయలు.విజయదేవరాయలు. ముమ్మడివీర
ఘదేవమహారాయలు. మల్లికార్జునరాయలు.వారు యేలినారు.
తరువాత సాళువనరసింహదేవరాయలు కృష్ణరాయలు. అ
చ్యుతరాయలు సదాశివదేవమహారాయలు.వారి యేలుబ
డిలోను. వుదయగిరి రాజ్యానకు.లోనైన సిద్ధవటం సీమలోకిచె
ల్లుతూ వుండెను. తరువాత శ్రీరంగరాయలవారు. యేలిరి. తరు
వాత వీరవెంకటపతిరాయలవారి ప్రభుత్వములో వుండిన్ని సిద్ధ
వటం సీమలోకి చెల్లుతూ వుండెను. అంతట చిట్టివేలి సంస్థా
నీకులైన. మట్లియల్లవరాజుగారు. వచ్చి సిద్ధవటం ఆక్రమించి
162 న తరువాతను.కొన్నిదినములు. మట్లిరాజులు యేలినారు
తరువాతను ఆర్కాటు నబాబు సాదుల్లా ఖాను వారు సిద్ధ
వటం ఆక్రమించి.రాజా కేసరసింగు వారికి జాగీరుగా రావుల
కొలను.గాలమవలు ఇచ్చిరి.గనుక కేసరసింగువారు.సిద్ధవటం
ఖిల్లేదారులై వుండి జాగీరు అనుభవించినారు. తరువాతను.
ఆయన కొమారుడు.రాజా పత్తేసింగువారు కొన్నిదినములు
జాగీరు. అనుభవించినారు. తరువాతను మయానా జాకజపనబా

ఋ అబ్దుల్‌నబీఖానువారివెలుబడిలోను. యీగ్రామముకొండ
నుకేవలముచేరువు అయివున్నందున. దొంగలవుపద్రవం. మిక్కుటము
మైవుండగా. గ్రామములోప్రజలు. నిభావు చేయలేక. గ్రామము
పాడుచేసి. ఆస్తలానకు యీశాన్యభాగమందు. పావుకోసుదూరము
నషానికి వరాకు అద్దిస్నెలు అనే వృక్షములు. కలవుగనుక అదిపోలికేమా
కులదిన్నె. అనిచెప్పుకొనేవారు. ఆస్తలమందున గ్రామనిర్మాణము
చేసుకొనివుండిరి. తదారభ్యం శ్రీరంగనాథదేవునికి పూజపునస్కా
రములు. పూర్వముప్రకారము. యధావిధిగా. నడవకవున్నందు నదే
వాలయమున్ను యీశ్వరునిదేవాలయము. సహా దినే దినే ఖిల
163 మౌతూవచ్చినది. గనుక పూర్వమున. రంగనాథస్వామిదేవాలయంవుం
డేస్తలము. పెరయిప్పుడు. రంగనాథునిపాడు. అనిప్రజలు వాడుకుం
టూవున్నారు. ఈగ్రామానికి పూర్వభాగమందున. అరపరుసుదూ
రమున. వున్నపాయతట్టు మజకూరుపైకి మవుజే పెదబుక్కరాయపల్లె. అ
నే గ్రామము. లోకొంపురస్తమైన. జాతిలో బలిజవాడు. గ్రంధే బావ
నాయుడు అనే యోగ్యుడును ప్రవర్తకుడువుండగా అతడు క్షేపిలిచి రావు
లకాలను. గ్రామస్తులు. తమగ్రామానను. నీరారంభములేదుగనుక
రావులకాలను. గ్రామానను చెరువుకట్టిస్తే చెరువుకిందతోటినమాగా.
జోశీ. శాలానకు బాతుర్మాగదశబంధం యిస్తున్నామని. చెప్పిరి. గనుక
ఆతనుసవ్వులాంబి. రావులకాలను. గ్రామానకు. పశ్చిమంపైవున చె
రువుకట్టించినాడు గనుక అతనికి. ఆచెరువుకింద. దశబంధము.

యిచ్చినారు. అందుచేత సదరహు బాపనాయ. బుకాలయపల్లె
నుంచి. వచ్చిరావులకొలను. లోనే గృహము. కట్టుకొని. కాపురము
వుండెను. తరువాతను. మయానాకడపనబాబు. అబ్దుల్ నబీఖాం
నువారు సిద్ధపటం. ఆక్రమించుకొని. కొన్నిదినములు ప్రభుత్వము
144 చేసినారు. ఆయనకొమారుడు హమ్మూమియ్యాసాహేబు. వారు
సిద్ధపటము. సీమజాగీరు. అనుభవిస్తూ యీగ్రామము యేలుచు
న్నారు. తరువాతను. అతనికుమారుడు. మసీదుమియ్యావారి ప్ర
భుత్వములో గ్రామస్తైన ప్రజలలోకొంద దజేకే. పాండవజని
తముకాగా. భూమియిసుకతెర అయినందున. జనులకుసౌఖ్య
ము తప్పినది. అని ఆగ్రామము. తిరుగాపాడుచేసి. చెరువుకు
వాయువ్యభాగమందు. తిరుగావూరుకట్టుకున్నారు. మసీదుమి
య్యావారి యేలుబడి అయినతరువాతను. ఆయనకొమారుడు.
నబాబుహాకీంఖాను. శా॥ శకం॥ ౧౭౦౧ వికారి సంవత్సరం వర
కు. యేలినాడు. తరువాత. యీ సంవత్సర చైత్ర శు ౧౩ లగాయ
తు. శుభకృతు సంవత్సరం వరకు బహాదూరు యేలినాడు. తరు
సాధారణ సంవత్సరం వరకు. టిప్పుసుల్తాను యేలుబడిలో జరి
గినది. తరువాత. నుమొగలాయిగారలకొండనిజాంవారితరపున.
యేలుబడిలోను. సిద్ధార్థి సంవత్సరం వరకు. జరిగినది.

అందులో అసదల్లీఖానుసుబేదారు. తాలూకే సిద్ధప
టముగారివ్యవహారములో. జంగారెడ్డి. దివాన్ గిరి. చేస్తూ వుండగా

వారితట్టు నుంచి పాయకట్టు మజకూరు పైకీ మువ్వజే చంద్రపల్లె క
లువాయ. పోలిరెడ్డి. అనే కాపువాడు. వో బళం కొత్తూరు. పాయకట్టు
165 రెండున్ను పారుపత్యం చేస్తూ వుండగా. కాళయుక్తి సంవత్సరములో
ఫాల్గుణ మా॥ సం॥ శు ౧౦ నాడు రావులకొలను గాలి మోనరు రెడ్డి అ
యిన వ్యావహారికుడు. తమ పూర్వము చని పోయి వుండగా. చిన్న
వాండ్లు చేత. సరాబరుపనులు. నిర్వాహకము. సేయలేరని పో
కల వీరన్న అనే. లింగబలిజ సెట్టి. వో బళం తాలూకు. మజరా చి
నబుకరయు పల్లెలో. కాపురం వుండగా. అతడ్ని రావులకొలను గారు
వారికి పెత్తనం విచారిస్తూ సరాబరు పనులు. సాగించు మని.
తెలువాయ పోలిరెడ్డి. ని పరోక్షం చేసి వుంచి వుండగా. ఆ ప్రకార
వెంగారు ము వలు. పని విచారిస్తూ వుండెనాయనా పోకల వీరన్న వద్దము
ను పుసకిరి పాయకట్టులో. సజ్జల వారి పల్లె నుంచి. బోయ వాడున్ను
పటి వో బుగాడు. అనే వాడు. సంసారంతో కూడా వచ్చి వీరన్న ఆ
సరాను వచ్చి. చినబుకరయు పల్లెను దక్షిణముగా. ఒక యిల్లు కట్టు
క వుండెను. వాడి తమ్ముడు పాపయు. అనే వాడు. వీరన్న పోష్యవ
ర్గములోనే చిన్న నాటు నుంచి. వుండి ముందరికి వచ్చి మరి కొన్ని దిన
166 ములు. జరిగిన తరువాతను. వాడు వీరన్నతో ద్వేషపడి వుండి. ఆ
పౌరుషం మనస్సు యందు వుంచుకొని. వుండి పైన వ్రాసిన తారీఖున.
వీరన్న ఒకడు సరాబరు తట్టు నుంచి. పైకం నిమిత్తమై వచ్చిన తమ్మగం
గలు. అనే బంటులతో ఒకడు యిద్దరు వీధిలో రచ్చ పైన కూర్చుండ

డి.వుండగా. కుంపటిపాపడు.అనేవాడు వచ్చి ముట్టెమందిప్రజను
కూర్చుకొని ఆయుద్ధములలోవచ్చి.వీరన్నను కమ్మగంగుల్లయి
ద్దరిని.పొడిచివేసి.గాలమందొచుకొని.తగులబెట్టిపోయినాడు.
అంతటసంస్థార్లు నిలవలేక చెదిపోయినందున.గాలమంపాడు అ
యిపోయినది. తరువాతను జంగంరెడ్డితట్టునుంచి. ము ఠీవూలవెం
కటపతి.అనే ముత్తరాచవాడు. యీపాయకట్టునదొంగల్లుపట్టు
గలందులకై ముట్టెమందిలోవచ్చి. ఫత్తాపట్టి కుంపటిపాపడు
అనేవాణ్ని పట్టికడపకుతీసుకపోయి. జంగంరెడ్డిమాటప్రకార
ము. వాడికి ఒకకాలుకోసి వాడియిల్లు దోచుకొని.వాణ్ని విడి
చివేసినారు.రాపులకొలను గాలము ము. బెచిరాకు అయివుండ
గా.రాజాచందూలాలు.బహాదూరువారి.ప్రభుత్వములోసి
16 దాథ్రిసంవత్సర శాలివణమాసములో చందూలాలాతట్టునుంచి.
పేమ్మితులాలాపోబళంకొత్తూరు.పాయకట్టు వ్యవహారము చే
యవచ్చి అప్పుడు.రాపులకొలనులో.ముసుపువుండే సంస్థార్లుపరాయి
గాలములలో చెదిరివుండగా.వాళికికౌలు యిచ్చిపితిపించి.తిరుగా
గాలముం.బస్తీచేయించి. రౌద్రిసంవత్సరమార్గశిరమాసముపర్యం
తము వ్యవహారముచేసినాడు. అంతట సీమకంపెనీయింగ్లీషుబ
హాదూరువారి స్వాధీనము అయినతరువాతనుంచిశాలివాహ
నశకం ౧౭౨౩ ౦ ప్రమోదూత సంవత్సర కార్తీకబ. 3 లు. వరకున్ను
కంపెనీయింగ్లీషుబహాదూరువారి.వెులుబడిలో జరుగుతూ

వున్నది. ఈగ్రామములో బలిజవాండ్లు వున్నారు. వాండ్లు అద్దోనిసీమ
తట్టునసుంచి. తెల్లనూలుకొని. తీసుకొనివచ్చి. చీరెవేరులులాం
గరు. అద్దిమొరపుసీమకునగలుచేసి. తీసుకపోయివి(క్ర)యించు
కొంటున్నారు.

గ్రామానకు అష్టదిక్కులయందు వుండేస్థలములు.

పూర్వభాగమందు. పాయకట్టువ ఝుకూరు. క
సుబె వోబళం పైకి మాజీమజురా. చిన బుకరియపల్లె.

ఆగ్నేయభాగమందు సామీప్యములో పినాకినీనదికి
168 దక్షిణభాగమందు సామీప్యములో, ఆవల వడ్డన. మవుజే నవ
ళ్లగొందిదాల(త్రి)య అగ్రహారము పాయకట్టుకొలుస్తారు. తా
లూకే సిద్ధపటుము. పశ్చిమభాగమందు. పినాకినినదీతీరమం
దు. తాలూకుమజకూరు. పైకి మవుజే కురుగుంటుపల్లెలోకి చె
ల్లే. మజిరా. దొంగలసాని.

పశ్చిమభాగమందు సామీప్యములో నుపరమటు
కొండ అనే పర్వతము యిదే వుత్తరదక్షిణముగా. వున్నకొండపైనుం
చి బింతకనమ. అనే మార్గం పైదలుమార్గం. ఆవల తాలూకుమ
జకూరు పూటుమవుజే పొన్నాపల్లె పైకి మజరా కోనవాకిటుపల్లె
వద్దకు దిగుతున్నది.

వాయువ్యభాగమందు. వుత్తరదక్షిణముగా. వుండేకొం
డయనేవాద్దు. ఆవల తాలూకా మజకూరు. సకిలి పాయకట్టు

పైకి. మఘజే. మత్తెనిపట్నం.

ఉత్తరం పాయకట్టు మజుకూరు కసుబే వోబళం పైకి మజరా పర్నావారిపల్లె. ఆవల కసుబే వోబళం అరపరుసు ఈశాన్యభాగమందు. అరపరుసు దూరమున వోబళం మజరా ఆదూరివారిపల్లె.

గ్రామానికి తూర్పు చెరువు కిందను. కంబాల నారాయ ~~[illegible]~~ డు. అనే బలిజవాడు. వేయించిన తోదోటు మామిడిరావులు నేరేడ్లు.

గ్రామానికి దక్షిణం పినాకినినదికి వుత్తరం పూర్వము నగరమస్తులు. వేయించిన మఱ్ఱిలోతోటు. వృ.౧.

169 ఈ మఱ్ఱిలోపు దక్షిణం. పినాకినినదియొకర. కనిలోపశ్చిమం. గ్రామంలో. పూర్వమున వుండే మానుగుంట. అనంతయ్య అనే బలిజవాడు. వేయించినవనం. చింతలు నేరేళ్లు.

గ్రామానకు పశ్చిమభాగమందు. వుత్తరదక్షిణముగా వుండే పర్వంతముయందు. వుండే. వృక్షజాతులు.

౧ చందనము	౧ కలివె.	౧ తెరుకులుసన్నవి
౧ నగరిచెట్లు	౧ వుసిరె	౧ తుమ్మచెట్లు
౧ వెపెలు.	౧ బందారు	౧ రావులు
౧ పాలికి	౧ రేగులు	౧ చికిరిచెట్లు
౧ జీళ్లు.	౧ తంగేళ్లు	౧ కొమ్మిచెట్లు.

౧ తూకి చెట్లు	౧ పులివెంద చెట్లు	౧ చీకిరేణులు.
౧ కరివేప చెట్లు	౧ అల్లి చెట్లు	౧ బల్సు చెట్లు
౧ ఉసిరికలు	౧ రేల చెట్లు	౧ సొమ్మి చెట్లు
౧ కొవి చెట్లు	౧ పబ్బార్లు	౧ మద్ది చెట్లు
౧ కరక చెట్లు	౧ ఇప్ప చెట్లు	౧ బట్టుకడప
౧ జిన్సుమద్ది	౧ కొండరావులు	౧ రుద్రకడప
౧ నేకెటన చెట్లు	౧ జీర చెట్లు	మరి సామాన్య వృక్షములు
౧ డోటి చెట్లు	౧ దంతెల.	కలవు

170 ఈ గ్రామము యొక్క భూమియందు పైరులు అయ్యే ధాన్యాదులు.

1 కాడారంభూమిను.	2 బాగాయతు తరి	3 తరిజమీను న
౧ రాగులు	౧ సజ్జలు	౧ సజ్జలు
౧ ఆరికెలు.	౧ జొన్నలు	౧ జొన్నలు
౧ సోవి	౧ రాగులు.	౧ రాగులు
౧ వులవలు	౧ సోవి	౧ కొర్రలు
౧ సజ్జలు	౧ మిరపతోటలు	౧ నువ్వులు
౧ జొన్నలు	౧ పొగతోటలు	౧ పెసలు
౧ పెసలు	౧ కొర్రలు	౧ సోవి
౧ ఆముదాలు	౧ పెసలు	౧ వడ్లు
౧ నువ్వులు	౧ నువ్వులు.	
౧ అలచందలు.		

471 కైఫియ్యతు పాయకట్టు కసుబె వోబళం. తాలూకె సిద్ధవటము. కసుబె మజకూరు. వోబళం కరణములు. నందవైదీకులు. రామన్నయనాభై సంవత్సరములవారు. వెంకటాచలం నలభైరెండు సంవత్సరములవారు. వుభయులు వ్రాయియించినది.

విద్యానగరరాజధానీరత్న సింహాసనాధీశ్వరులైన అరవీటి వీర శ్రీ. బుక్కరాయమహారాయలువారు రాజ్యం చేసేటప్పుడు. వుదయగిరిరాజ్యానకు లోనైన సిద్ధవటము సీమలోనికి. చెల్లేటి పినాకినీనదీతీరమందవి సదరవాకురావుల కొలను. గతు గ్రామానికి పూర్వభాగమందున పినాకినీనదికి వుత్తరభాగమందు. వుత్తరదక్షిణాయముగా వున్న మల్లెంకొండ అనే పర్వతము. చాలువున్నదికి. ఆమడ దూరమున. పర్వతమున వున్నతమైన. స్తలము యందున చుట్టూను. పొడవైన పేటు యెనెలున్ను. మధ్యను చదరమై. అణాకువ కలిగిన స్తలమున్ను వున్నది. ఆ చదరమైన స్తలమున ఒక వంక దక్షిణావాహిని అయిప్రవహాస్తూ వున్నది. ఏకాలమున్ను ఆ వంకను నీరు ప్రవహాస్తూనే వుంటున్నది.

సోమదేవ మహారాజులు అనే ఆయన. వుదయగిరి పట్టు
+పనూను చేతే చెవల్లు. అత్యంత జాగ్రత అయిన స్తలమున్ను.

తృణకాష్ఠ జలసమృద్ధి అయిన ఘువంటిన్ని స్థలముయందు.
172 దుర్గము కట్టించుకొని. వుండవలెనని వచ్చి యీ మల్లెము కోట
యందు. పైన చెప్పిన చుట్టు వున్నతమైన వెలనేలున్ను మధ్య చదివమున్ను
ఆగిన విస్తీర్ణమైన స్థలానకు వచ్చి. అక్కడ ప్రవహిస్తూ వున్న వుద
కపుష్టివర చూచి అది తృణకాష్ఠ జలసమృద్ధి అయిన స్థలమని.
లోచి యీలాగంటి రమ్య స్థలము యందు దుర్గము కట్టిస్తే బా
లా జాగ్రత కలిగి వుంటున్నది. అని నిశ్చయం చేసుకొని. ఆ స్థలమం
దు. కోట కట్టించి. ఆగిన మాత్రమున్ను సైన్యము లోనూడా వుండి సామి
ప్య మందు నవున్న గ్రామములు. కొన్ని దూరతనం చేస్తూ కొన్ని దినము
లున్నండెనని స్థల జ్ఞులు చెప్పుకుంటూ వున్నారు. ఇందుకు శిలాశాస
నముల వల్లను రుజువు కనబడలేదు. కాని వేరొక సర్తు కలదు. ఏమం
టె. ఆ రాజు పైన చెప్పిన స్థలము యందు. కోటలూ వున్నప్పుడు. ప్రతి
దినమున్ను వుదయమున అందలం యెక్కి రాయిద్దరు. ముగ్గురు మను
ష్యులను వెంట తీసుకొని కొండపై మార్గాన నౌ కోటలూ నుంచి బ
యలు వెళ్ళి. యిక్కడికి దక్షిణం. ఆమడ దూరమున వున్న సోమశి
ల గండి దగ్గర పినాకిని నదికి పోయి క్కృతస్నానం చేడె అక్కడ ఒక యీ
శ్వరుని దేవాలయం వున్నది. ఆ సామీప్యమందు. రుద్రపాద
ములు. అని ఒక బండ మీద కలవు. ఆ రుద్రపాదములు. పూజ
చేసి తిరుగా. కోటలోకి వస్తూ వుండేవాడు. ఆ మల్లెంకొండ
అనే పర్వతము యందు. అరణ్య దేశమున బోయిలు. అనేకి

173 రాతకులు. చోరివుండి మార్గస్థులైనవారికి అడ్డుతగిలి దోచుకొని.
తింటూవుండిరి. సోమదేవరాజుగారు ఆపర్వతముపైన కోటపెట్టిం
చి. వున్నతరువాతను. కిరాతకులైన దొంగలకు ఆస్వామి స్వప్నము
నందు. యికర డాయిరవు బికరకేపోయినందునను. బోయలలో
లూకు చెన్నప్పనాయుడు. అనేవాడు. దారివాముతలచి ఆరాజు
ను చంపవలెనని యీ బైవుందిని కూర్చుకొని. రాజు వుదయకా
లమందు స్నానముకు పినాకినికి వచ్చేటప్పుడు. అజాగ్రత్తగా
వస్తున్నాడుగనుక. అప్పుడు చంపవలెనని సోమశిలగండివద్ద.
ఒకనాడు. రాత్రివచ్చికాచివుండెను. మరునాడు వుషఃకాలమం
దు యిప్పటివలెనే సోమదేవరాజు. అందలం యెక్కినల్గురు
బంటోతులు. అడపం తెచ్చేవాడు. యీ యయిదుగుర్ని కూ
డా వెంటబెట్టుకొని. నదీస్నానముకు రాగా. లంకోదయకాల
ముందు. రాజుస్నానముచేసి రుద్రపాదములు పూజచేస్తూ
వుండగా. చెన్నప్పనాయుడు. యీ బైవుందితో కూడా వచ్చి
రాజుపైన కవిసీరాంగా రాజు. తనకూడా వున్న అయిదుగురిలో
సుతాను అందలం యెక్కికోటకు రావలెనని వస్తూవుండగా.
174 చన్నప్పనాయుడు అనేవాడు వెన్నుతగిలి వచ్చి ముందుగా రాజు
తో కూడా వస్తూవున్న అడపగాణ్ణి చంపినారు. ఇప్పుడు ఆస్థలం
పేరు అడపగాని గుంట అని జనులు వాడుకుంటూవున్నారు. రాజు
మరి కొంతదూరంపోయి. అందలంతో పోతే. త్వరగా కోటకుపోం

దలేనని ఒకస్థలమందు. అందలందిగి. అది ఒకచరిలో పదహారు సికారా
లివడమపోయెనుగనుక అందలం చరినవేసిన. తాఫ్రాయిపుడు. అంద
లాలమోర అనిజనులు వాడుకుంటూ వున్నారు. అంతటచెన్నప్ప
నాయుడు వచ్చి కవిసి యుద్ధముచేయగా రాజులో వున్న బంటో
తులు నల్గురు మెదిరించి కోకలు వేసి పోట్లాడగా అంతటచెన్న
ప్పనాయుని తట్టున మంది విస్తారము వున్నారు గనుక ~~అస్తలంపేరు~~
రాజు వారి బంటోతులు నల్గురిని రికివారు గనుక. అస్తలంపేరు
కోకలతడ్డి అని జనులు వాడుకుంటూ వున్నారు. ఈప్రకారముత
నతో వుండే బంటోతులను సహా చంపినతరువాతను. రాజు వంటి
గా కోటలుకు పోవలెనని పోతూ కనుచేదిరి. మార్గంతప్పి మరిఒకబో
దుపైకి యెక్కినాడు. గనుక అది రాజు యెక్కిన కట్టువ అని జనులువా
డుకుంటూ వున్నారు. అంతట చెన్నప్ప నాయుని మంది తారసమయి
రాగాను. సోమరాజు ఆ బోడు విడిచి మరి ఒక తిప్పపైన యెక్కి
175 నాడు. అంతట చెన్నప్పనాయుడు. తనమందితో కూడా. నాల్గుత
ట్లను. కవిసి రాజును పొడిచివేసినారు. గనుక అది యిపుడు సోమరా
జు కొప్పు అని చెప్పుకుంటూ వున్నారు. అంతట యీజిందు. వినిసోమ
రాజు. వారి దుర్గము యెక్కే సింహద్వారము యందు కావలివున్న
తిరుమలయ అనేవాడు పదియిరుపై మందిని. కూడా వెంట పట్టు
కు వచ్చే వేళకు. యెదురుగా చెన్నప్పనాయుడు. పోయి యుద్ధముచేసి.
తిరుమలయ్యను చంపినాడు. గనుక ఆ స్తలము. పేరు యిపుడు. తిరుమ

లయ్యకొప్ప అని జనులు వాడుకుంటూ వున్నారు. ఈప్రకారం సోమ
దేవచోళరాజును చంపిన. వర్తమానము దుర్గములో వున్న రాజభా
ర్యలయిన. రామకల్లమ్మ. పెదగంగమ్మ. చినగంగమ్మ. అనేవారు
ముగ్గురికి సంతతి లేదు. వారికి రాజుల వర్తమానం తెలిసిన తరు
వాతను వారు ముగ్గురూ నగర్లు విడచి దుర్గము బయలు వెళ్లి వచ్చి
దుర్గానకు యీశాన్య భాగమందు. ఒక కొండ చరి వుండగా. ఆచ
రను రామకల్లమ్మ అనే ఆమె. పడి దేహత్యాగం చేసినది. గనుక.
76 అదియిప్పుడు. రామచరి అని ప్రజలు వాడుకుంటూ వున్నారు.
దుర్గానకు ఆగ్నేయ భాగాన ఒక కొండ చరిన. పెదగంగమ్మ అనే ఆమె
పడినందున. అదియిప్పుడు. పెదగంగ చరి అని జనులు వాడుకుం
టూ వున్నారు. పెదగంగమ్మ చరికి దక్షిణం తైపున. ఒక చరిలోను.
చినగంగమ్మ అనే ఆమె. దుమికి దేహత్యాగం చేసినందున. అదియి
ప్పుడు. చిన గంగ చరి అని ప్రజలు వాడుకుంటూ వున్నారు. సోమదే
వరాయుల వారి కోటయిప్పుడు. పడిపోగా మిగిలినది నిలివెడు పొ
డవున వున్నది. కోటకు ఆగ్నేయమందు ఒక స్తలం యిప్పుడున్న సం
తబయలు అని చెప్పుకుంటూ వున్నారు. తరువాతను బోయ చన్న
ప్పనాయుడు. సోమరాజు వారి దుర్గములో ప్రవేసించి వుండగా.
ను అతని తోడబుట్టిన పదుచు వోబుళమ్మ. అనేది కలదు. ఆమె
కు మారుడు. వెంకటప్పనాయుడనే వాడు. ఒక చిన్నవాడుండెను
వోబుళమ్మ పెనిమిటి అయిన రామప్పనాయుడనే వాడు పర

లోకగతుడైన తరువాతను బళ్ళమ్మ తన పేరట ఒక పల్లె
కట్టుక అక్కడ వుండాలని చిన్నప్పనాయుణ్ణి అడిగినందున
వాడు సమ్మతించి పైన చెప్పిన రావులకాలను అనే గ్రామముల
కి అడకమై వుండే అరణ్యము జాగా చూపించి. అరణ్యము నరికించి
పల్లె కట్టుకొమ్మని. చిన్నప్పనాయుడు చెప్పగా. వోబళమ్మ త
న దగ్గర వున్న. స్త్రీ ద్రవ్యము చేసి. అరణ్యము నరికించి పల్లె క
ట్టించి వోబళం అని ఆ పల్లెకు పేరు పెట్టి పల్లెకు వుత్తరం పైపునను.
గొప్పది ఒక చెరువు తవ్వించి ఆ చెరువు కింద మాగాణి పొలము
177 యేర్పాటు చేయించి. పల్లెకు వుత్తర భాగమందు నమట్టి కోట క
ట్టించి. ఆ కోటలో వుండి. వెంకటప్పనాయుడు. పల్లె బస్తీ చేసి దా
రతనము చేస్తూ వుండగా. పొదిలె సీమనుంచి పెదవేటి గొల్లలు.
వుల్లానాయుడు అనే వాడు. వచ్చి వెంకటప్పనాయుని దగ్గ.
కొలువు వుండగా. వానికి వోబళం వుత్తరం పైపున. కొంత భూమి.
కట్టుబడి కిందయివ్వగా వాడు. అక్కడ ఒక పల్లె కట్టుకొని. వుండెను
గనుక పర్యాయంచేత. అక్కడ కొందరు. సంసార్లు కాపురముగా వుండి.
నందున ఆ పల్లె కింద పొలం. యేర్పరచుకొనిరి గనుక. అది పొదిలె
వారి పల్లె అని చెప్పుకోబడి. వోబళం కింద మజరా అయినదు
స్తూ వున్నది. తరువాత. మారుజాడి సీమనుంచి. పెదవేటి గొల్లశెట్టి
వేటి తిమ్మానాయుడు. అనేవాడు ౧ శకునాలరాజు. యిద్దరు వ
చ్చి వెంకటప్పనాయని. దగ్గర వుండగా. వారికి కొలువు కట్టుబడికి.

గల మానకు వాయువ్య భాగమందు. శెట్టిపేటి అమ్మానాయ
నికి కట్టుబడికి గాను స్థలం. చూపించినందున వాడు ఆ స్థలంలో
పల్లె కట్టుకొని. కొంత అడివి కొట్టి పొలం చేసుకున్నాడు. అది శె
ట్టిపేటి వారి పల్లె అని. చెప్పుకోబడి వోబళంలోకి. మజరా అ
యినదున్నూ వున్నది. శకునాలరాజుకు. కట్టుబడికిగాను. వొకొం
త అరణ్యమైన స్థలం చూపించి వుండగా వోబళమ్మ చెరువు
కు. వాయువ్య భాగమందు వాడు వొక పల్లె కట్టుకొని. వుండెను.
అది యిప్పుడు రాజుపాళెం అని. చెప్పుకోబడి. వోబళంకిందను
జరా అయి వున్నది.

మరి కొన్ని దినములు జరిగిన తరువాత నున శ
కునాలరాజు కొమారుడు. గురవప్పనాయుడనే వాడు. రాజుపా
ళెముకు దక్షిణ ముపైపున. వొక కుంట కట్టించినాడు. అది గురవప్ప
నాయుని కుంట. అని జనులు వాడుకుంటూ వున్నారు. అంతట వెంక
టప్పనాయుడు కాలము అయిన పిమ్మట అతనికి కొమారుడు నా
రసింహనాయుడు. వోబళము లో దొరతనం చేసేటప్పుడు. ఘట్టు
ప్రసీమనుంచి యిందా వర్తకం చేసే పాకనాటి కాపు బోడెద్దుల తిమ్మి
రెడ్డి అనే అతడు. బిడారు తోకూడా వచ్చి వోబళానకు వుత్తరానకొం
డు పరుగుల దూరమునవున్న బారు వాళ్ళ పల్లె పొలిమేరలో మల్లెంకొం
డకు పశ్చిమ భాగమందు. బిడారు దిగి వుండినంతట. దైవయుక్తంవ
ల్ల బిడారు యెద్దులకు. గాలియనేసంకటములు తగిలి యెద్దు

లు మిగుల నీరసములుగా వచ్చి బుడారు సాగిపోగూడనందుచేత వర్త
కములు నిలిచెగనుక అక్కడ నిలిచియుండగా బాలు వర్తకాల పల్లె అ
179 గ్రహారీకులైనవారు తమ గ్రామానికి చెరువు లేదు గనుక యీగ్రా
మానను చెరువు కట్టిస్తే. అందుకింద దశబంధము. యిస్తామని.
నిర్ణయం చేసిన కారణం వల్ల ఆ మాట విశ్వసించి గ్రామానికి వు
త్తరం పైపున. చెరువు కట్టించినాడు. గనుక ఆ చెరువు కింద తేలిన మా
గాణి శాలీనకు చాతుర్థాంశం దశబంధము. మాన్యము యిచ్చి
నారు. ఆ దశబంధము అనుభవిస్తూ వుండే. మరి కొన్ని దినములకు.
తమ్మిరెడ్డి కాలము ఆయెను. అతనికొమారుడు. కోసిరెడ్డి అనేవా
డు. వుండగా నారసింహానాయుడు. అతన్ని పిలిపించి. వోబళం గ్రామా
నికి వుత్తరాన అరణ్యమైన మిట్ట భూమి వున్నది. అక్కడ అడివి నరికి.
పల్లె కట్టితే పల్లె కట్టు మాన్యం యిస్తామని. చెప్పగా. ఆ ప్రకారమే ఆ
స్థలం యందు అడివి నరికి. పల్లె కట్టి అందుకింద కొలం యేర్పరచినా
రు. అది గట్టిపల్లె అని. చెప్పుకోబడి కసుబా వోబళంలోనికి వడు
స్తూ వుండెను. ఆ పల్లెలో కోసిరెడ్డికి. పల్లెకు వుత్తరం. పైపున పిచ్చపా
టిని. కుం. ౧౨. పన్నెండు కుంటలున్న పల్లె కట్టు మాన్యము యి
చ్చినారు. తదారభ్యం ఆ పల్లె కట్టిన. కోసిరెడ్డిని గట్టిపల్లె కోసి
రెడ్డి అని చెప్పుకొనే వారు.

180 తరువాత పర్యాయం వోబళాయు అనే బలిజశెట్టి
వోబళం గ్రామానకు నైరుతి భాగమందున. ఒక పల్లె కట్టించి

అందుకింద కొంత అడవి నరికి పొలం చేసినాడు గనుక అది పర్వావా
రిపల్లె అని చెప్పుకో. బడి కసుబో వోబళం లోకి అణాతువ అయి
నడుస్తూ వుండెను. ఈ పల్లె కట్టించిన వోబళయ్య అనేవాడు పల్లె
కు వాయువ్యభాగమందు బతకుంటకట్టించినాడు. అందుకింద
యిప్పుడు వరిమడి పైరు అవుతున్నది. అంతట నారసింహనా
నారప్పనాయుడు
యుని కొమారుడు పెత్తనం చేసేటప్పుడు హృదయగిరినుంచి
పాత్రసావంతుల వారి దండు వొచ్చి దండు యీ మార్గాన రాగా వా
రిని ఆలూచు వెనక ముందు చెదిరి వంటరిగా పొయ్యే వాళ్లను కొందర్ని
వుపద్రవము చేసిరి గనుక ఆ దండు తిరిగి వచ్చినారు నాయుణ్ణి కొట్టి
వేసినారు. కోట పడగొట్టినారు.

తరువాతను కృష్ణదేవరాయలు యేలినారు. అప్పుడు
గ్రామం బాళా బస్తీ అయి వుండెను. గనుక యీ సామీప్యమంది
తిపినాకిని నదికి వుత్తర భాగమందు. వుభయ పర్వత మధ్యమం
181 దు. లోముల జువ్వలపల్లె యెప్పిరాల పెదబుక్కయపల్లె చినబు
క్కయపల్లె రావులకొలను. బోడయచెరువు బాలవాళ్లపల్లె రొంగ
లకుంట రామాపురం మొదలైన గ్రామములను. వోబళము
ఖ్యమైన స్థలము గా వోబళం పాయకట్టు అని చెప్పుకొనేవారు.
తత్పూర్వము యెప్పిరాల పాయకట్టు అని వాడుకొనేవారు.
వోబళం కసుబా అయిన తరువాతను. యెప్పిరాల వోబళం
పాయకట్టు అని చెప్పుకొనేవారు. తరువాత అచ్యుతరాయలు

వీరశ్రీ సదాశివదేవ మహారాయలు. వారున్న తరువాత శ్రీరంగరా
యలు వీరవెంకటపతిరాయలువారు ఏలుబడిన వుదయగిరి రా
జ్యానకు లోనైన సిద్ధవటం సీమలోకి చెల్లుతూవుండెను. అంతట
మట్లి అనంత యల్లమరాజుగారు. సిద్ధవటం సీమ కట్టుకున్న తరు
వాత వారు మట్లిరాజులు ఏలిరి. అంతట తురకాణ్యం పట్టున మీ
రు జుమ్ములా సిద్ధవటము సీమలోటి ఏలినాడు. తరువాత అర్కా
టున బాబుసాదుల్లా ఖానువారు. సిద్ధవటము సీమ ఆక్రమించిన
తరువాత నుస్సైదువలు స్తవాప్రభుత్వము చేస్తూవుండగా అదూ
182 రి వీరారెడ్డి అనే జాతిలో కాపువాడు ఆదూరి వీరారెడ్డి అనేవా
డు. వాడు ఖుంపాయకట్టు పారుపత్యం చేస్తూవుండి. వాడు ఖుంకసు
బారెడ్డి. కరణాలు కసుబె మజకూరు పొలిమేరలో అడకమై
న భూములో కొంత భూమి పల్లె కట్టి సత్నాయినది. అడుగగాయి
చ్చినారు. అనుక తసంబావారు గ్రామాన ఆగ్నేయభాగమందున జత ప
ల్లె కట్టించినాడు. అది జతపల్లె అయి. ఆదూరి వారి పల్లె అని చెప్పుకో
బడి కసుబె మజకూరులోకి మజరాగా నడుస్తూవున్నది. తరువా
తను మయానా కడపన బాబు అబ్దుల్ నబీ ఖానువారు సిద్ధవ
టమ్ము సీమ ఆక్రమించుకున్న తరువాతను నవాబు వారి ముల్కి అయ్యే
వారు సిద్ధవటము తాలూకు ప్రభుత్వము చేస్తూవుండిరి. ఆయన
ప్రభుత్వమునకు వచ్చిన దినాలివావాన శక వర్షంబులు ౧౬౫౦-౧
సాధారణ సంవత్సరము లోను —— తదారభ్య శ్రీముఖ సంవ

త్సరంవరకు. యిరవై మూడు సంవత్సరాలు ప్రభుత్వము చే
సెను. ఈ సాధారణ సంవత్సరములోనే కసుబే వారిబళ్లం గ్రా
మము కు వుత్తరంపై పున వున్న పెద్ద చెరువులోకి నీరు విస్తారం
అయి. కట్టు మజబూతు చాలనందున. కట్టతెగి చెరువు నీ
లపడిపోయినది. యిదిగాక కసుబే మజరాయి. దక్షిణంపై
183 పున పరుసు దూరమున వున్నటువంటి పూర్వమున. హోరగ్రామ
ము అయిన చినబుక్కయ్య పల్లె. అనే గ్రామస్తులు. కమ్మవాండ్లు
వుండిన బాబు. హామ్మమియాన్ వారు దేశములో కొందరు బందిపోట్ల
లున్నకోపంలున్న వర్గములో చేరిచి. దురకల్లు చేస్తూ వచ్చినందు
న. ఆ భయంచేత సదరహూ. చినబుక్కయ్య పల్లె గ్రామస్థులు సర్వా
రు. కురుజూపు కావెరచి. ఆ గ్రామంపై కళలు. కసుబే వారిబళ్లం లోకి
చెల్లిస్తూ వచ్చినారు. గనుక తదారభ్యం చినబుక్కయ్య పల్లె యీ
గ్రామములోకి మజరా అయినదుమూర్తా వున్నది. తరువాత శ్రీము
ఖ సంవత్సరం. లగాయతు. యీశ్వర సంవత్సరం వరకు. హామ్మమి
యాన్ వారికి కొమారుడున బాబు మహమ్మదు మియాన్ వారు యేలి
విరి. తరువాత విషు సంవత్సరం వరకున బాబు మీరా బాబు యర్న
గారు వెలుబడిలోన సర్వాలుఖాను. ప్రభుత్వము చేసినాడు.

చిత్రభాను సంవత్సరం లగాయతు మహమ్మదు మియాన్ కొం
మారుడైన నబాబు హామీం ఖాను. వెలుబడిలోను. స్వభాను సం
184 వత్సరము లోను. పశ్చిమరాజ్యానినుంచి పెడకంటి కాపు భూమిరెడ్డి

బుడ్డారెడ్డి వారికూటి పాలయ్య. మోటుంటి కాపు సత్యలబాంజ్జయ.
యీ ముగ్గురూ వచ్చి గ్రామకసబే వారిబలంలోని చేరి గ్రామస్తులై రెడ్డి స్థ
కరణాలను. జాగా అదికి తీసుకొని. గ్రామానికి పల్లెలకు పడమ
పశ్చిమం. తుమ్మల వంకకు తూర్పు. పరమటిప వాహినీ తీరస్తు అయి
వునుచేయవు. లోతట్టు పొలం లోని గ్రామస్తులచే తకరారులతో
సదరి తుమ్మలతోటికి తూర్పున. బుడ్డారెడ్డి బాంజ్జయ గారు ప్రత్య
యముగ పల్లెకట్టినారు. గనుక అదియిప్పుడు కసుబా మజరాలలో
కి మజరా అయివున్నది. అది బుడ్డారెడ్డిగారి పల్లె అని జనులు వాడు
కుంటూవున్నారు. తుమ్మలతోటి పరమటివాడ్డున వోబయ అనేవాడు
పల్లెకట్టి ఆ పల్లెకు కొంత పొలం యేర్పరచినాడు. గనుక అదివారి
మూరి పాటివారి పల్లె అని వాడుకుంటూవున్నారు. కసుబేమ
జరాయలలోనిక మజరా అయివున్నది. పాళింఖానా యేలుబడి
శాలివాహన శకం ౧౨౦౧ వికారి సంవత్సరము చైత్ర శు. ౧౩వ
రకు జరిగినది. అంతటు బహాదూరు వచ్చి సీమ కట్టుకున్న తరువా
185 తను. శార్వరి ప్లవ సంవత్సరములలో వాదు సంవత్సరములున్నమ
కటనిపట్నం జాగన్నసిద్ధపటం తాలూకా వ్యవహారము చేసినాడు.
శుభకృతు సంవత్సరము లగాయతు కీలక సంవత్సరం వరకు టిప్పుసు
ల్తాను యేలుబడిలోయి మాం చేగవ్వ వవహారం చేసినాడు.
సామాన్య సాధారణ సంవత్సరములలో టిప్పు యేలుబడినకాతే
ఖాను డనే తురకవారిబలం కా తూరు పాయకట్లు రెంజున్న

బతతుకి జీచేసుకొని వ్యాపారం చేసినాడు. సాధారణ సంవత్స
రభాద్రపదమాసములోను. సుర్ల సుబ్బరాయుడు. సూరెగంగులు
యుద్ధరు వేయిమందితోవచ్చి పాయకట్టు కసుబే వారిబళ్ళం పైకి
మజరా బనబు కటయపల్లెను ప్రతాసాము మైనయుసుకుపల్లె
కు. వచ్చి భాద్రపద శు ౧౨. నాడు దోచుకొని పోయినారు.
పోరెత తూర్వం. యీ సంవత్సర జేష్ఠమాసములో కసుబేమ
జరూరు పైకము జరా. గట్టుపల్లె దోచుకొని రైతులున్న ప
ట్టెతో సకపోయి దండుగలు తీసుకునారు. ఈ సంవత్సర
ఆశ్వీజ మాసములో వరుభయులు మళ్ళి వెంకటాద్రిరామ
రాజుగారి. వద్దను పోయి సుబ్బరాయుడు. పాలకోబవా
186. నామము. అందుకొని మళ్ళివారికి చెల్లించే కావలి. కట్నవములు.
ను సుర్ల సుబ్బరాయుని వశాన చెల్లించమని. తాకీదు సిద్ధపటం
సీమ గాంధ్రవాదుల వారి. పెరిటు తాకీదు. తీసుకువచ్చి సుబ్బరాయ
డు సూరెగంగులు వుభయులు. మందిరాణతో నూరాదావచ్చి
యీ పాయకట్టుగాలమములు యీ వత్సు. ఘుద్రవగామముల తువా
రే చేసుకుంటూ వారిబళ్ళం తాలూకు మజరా బుడ్డారెడ్డిగారిప
ల్లెలోది గి వుండిరి. అంతట కాతేఖానుడు. యీ పాయకట్టు
నుంచి. భాద్రపద బ ౧౦ వరకు అట్లూరులో వుండెను. అంతట ఆ
శ్వీజమాసములో సుబ్బరాయుడు. గంగులు వుభయులున్ను.
అట్లూరు రజ్లు కరణాలున్ను లెస్సపత్రములు తీసుకొని రమ్మ

నిత్యాన్నోదులు వలయుగా అన్నోదులు పట్టుకపోయినమనిషిని
కాలెఖానుడు. ఫారిపెలపటుము సెంటించినాడు. వాడువచ్చి
అవర్తమానం. చెప్పగాను సుబ్బరాయుడుగాను గుల్లు భయము
లు. వేయి మంది తోపోయి. అట్లూరులొ కాలెఖానుబకడు.
న్ను అట్లూరుతుకి జీవ్వాప వారింకచేస్తూ వున్న ఫౌజులు చేసు వృభ
యులు. ముప్పై మంది తోవున్నాండగా. వాండ్లు తోటల పడయి చేసి.
గుర్రములందారి చుకోని తగలబెట్టి వచ్చినారు. ఈ కొప్పుకాలం వీరె
1807 పాయకట్టుమామలతువి బారించుకొని వచ్చిన పట్టుకు పైకెంప
సూలుచేసుకుంటూవ్రుంది. ఈ సంవత్సరమార్గశిర శు ౬ లువరకుని
ద్ధపటుంచోట్టూముగలాయీ వాంకాట్లునుంచి. ఆ ఫౌజువచ్చి తాణా
వేసుకున్నతరువాతను కృష్ణామాసంలో వలీమహమ్మదు అనేటు
రతకుసిద్ధపటుం తాలుకా తావలుదారీ అయునది అని విని పా
యుతట్టుకసుబేవారిబహుంనుంచి. వానిపైరితుము మూడురూకలుకొ
డిపిట్టిలు. మాతిమము అంతెంచినారు. గాని వాడు గుర్రములలో
కి వచ్చి గుర్రములు. చూడసవాతేరు. అంతట వాడి అములు తగ్గేరు.
అయిమాఘమాసంలగాయితు ఫాల్గుణశు ౬ లు. వరకు ఆఫౌజు
తట్టునుంచి. గడికాంటుసిద్దిరెడ్డి. వ్రుటువారితవచేసినాడు. ఫాల్గుణ
శు. [illegible] లగాయితు. విరోధికృతుసంవత్సర. ఆ మాఘమాసముసరితిమ
తెన్నెనిపట్నం. వెంకటావన్నసిద్ధపటుం తాలూకా. వ్యవహారంచేసి
నాడు. తరువాతయీసంవత్సరఫాల్గుణమాసం వరకుసావజి

గోవిందరాయుడు వ్యవహారం చేసినాడు. అంతట ఆషీజును.
188 సుబేదారీ తగ్గెరు. అయి బనగానిపల్లె అసదల్లీఖాను సుబేదారు.
తాలూకె సిద్ధపటం గారి తట్టున. దివాను జంగంరెడ్డి. జాలిటరీ
కాపువాడు వానితరపున యీశ్వరయ్య అనే బ్రాహ్మణుడు
వాంబిళ్లం పాయకట్టు వ్యవహారం చేసినాడు. పర్యాధారిసంవత్స
ర చైత్రమాసం లగాయితు శ్రావణ మాసం వరకు జరిగినది.

ఆ సంవత్సర భాద్రపద మాసము లగాయతు
మారే ఆనంద సంవత్సరము యున్ను రాక్షస సంవత్సరం భాద్ర
పద శు ౧౦ లు వరకు అసదల్లీఖాను తట్టున బిగిడి కొండు
సిద్దిరెడ్డి వాంబిళ్లం పాయకట్టు వ్యవహారం చేసినాడు. అసదల్లీఖా
నుసుబేదారీ తగ్గెరు అయినాదున. అరబు అమీను సాహెబు.
సిద్ధపటం సుబేదారీ చేస్తూ వుండగా. అశ్వత్థరాయుడు గ.
౮౭౦౦౦ వరహాలుకు. తాలూకా యిజారా మువప్పుకొని.
పింగళ సంవత్సర శ్రావణ మాసము పర్యంతం యీ పాయక
ట్టు వ్యవహారం చేసినాడు. ఆయు యీ సంవత్సర భాద్రపద మాస
ము లగాయతు సిద్ధార్థి సంవత్సర ఆషాఢ మాసం వరకు బనగాని
పల్లె అసదల్లీఖాను సుబేదారీలో జంగంరెడ్డి దివాను గిరీ చేసెను.
189 అప్పుడు కలువాయ పాలిరెడ్డి అనే వాడు చంద్రపల్లె కాపుర
స్తుడు వాంబిళ్లం పాయకట్టు వ్యవహారము చేసినాడు. సిద్ధార్థి సం
వత్సర శ్రావణ మాసము లాగాయతు రాజాబందూలాలు.

బహాదూరువారు. సిద్ధపటంసు చేదాలీ చేసేటప్పుడు. శాత్రుసంవత్సర వైశాఖమాసము వరకు పాప్పూరులాలా లాయీ పాయకట్టు వ్యవహారం చేసెను.

జ్యేష్ఠమాసం లగాయతు యీ సంవత్సర మార్గశిర శు ౧౫ లు వరకు సావడి గారి నిందరాయుడు. వ్యవహారము చేసినాడు. అంతట సీమ కంపెనీ యింగిలీషు బహాదూరువారికి స్వాధీనము కాగా హాజరతు మనరో దొరగారి తట్టున అంబాటి తిరుమల రాయుని వారు. అమలుదార్లు అయి వచ్చి ఫసలు బందోబస్తు చేసిరి. తదారభ్యం గాని వారు హాని [illegible] ౧౨౩౨. ప్రమోదూత సంవత్సర కార్తీక బ ౫ శుక్రవారం వరకు జరుగుతూ వున్నది.

190. బబళం గ్రామం యందు వుండే వనములు.

౧. గ్రామానకు వుత్తరం పరుగున్నర దూరమున తుమ్మలేటికి తూర్పు. నకొండలరెడ్డి అనే వాడు. గట్టుపల్లె రెడ్డి నేరేళ్లు బొంతలు. వేములు వేయించినాడు. అది కొండలరెడ్డి తోపు. అని జనులు వాడుకుంటూ వున్నారు.

౧ దీనికి దక్షిణం తుమ్మలవంక పరమటు మట్లు తిమ్మారెడ్డి అనే వాడు. తోపు వేయించినాడు. అది మట్లవారి తోపు అని వాడుకుంటూ వున్నారు. అందులో చింతలు. నేరేళ్లు. వేములు. రావులు వున్నవి.

కసుబా వుత్తరం పరుసకాలు దూరమున గట్టిపల్లె
కు వుత్తరం దక్షిణంపై వున గ్రామము రాసిదార్ల దొనోత్రు
డు. కొమరగిరి పాపరాజు. బొటిలూనందవై జీవుడు నేరాడు
ము జ్జులు. వనం వేయించినాడు. అది పాపరాజు తోపు అని.
ప్రజలు వాడుకుంటూవునారు.

కసుబా వుత్తరంపై వున పరుగు మీదయీ వూరి
జేమీ మిన్నిమవు జే బొడ్డె చర్ల గ్రామం భూమి కొంతవిం గడించి.
భాకరావారు. చింతవనం వేయించినారు. అది భాకరావా
రి వనం. అని చెప్పుతూ వున్నారు. అది పాటిక కోబలము
ది. మ పాతిక తోపు మయి బొజయ చెరువు గ్రామంలో మ
పాతిక తోపు అయివున్నది.

కసుబా కోబలం గ్రామానకు వుత్తరంపై వునపరుగదూ
రమున మ జరాపాదలి వారి పల్లెకు వుత్తరం పాదిలె జీనయ్య వెం
191 కటపతి గారు. వేయించినా నారోడ్లు చింతలు. వేములు. వనం వేయిం
చినాడు. అది పాదిలె వాండ్ల వనం అని చెప్పుకుంటూ వున్నారు.

కసుబాకు వాయువ్యం పరుగదూరమున సెట్టివేటివారి ప
ల్లెకు వుత్తరం గట్టుపల్లె పాదయ్య అనేవాడు. చింతలు మామి
ళ్లు రావుల వనం వేయించినాడు. ఆ తోపు పెదయ్య గారి తోపు.
అనిన్ని అందులో వీరులు తిని రాళ్లపైన మనుష్యులరూపుగా
చెకించనవి నిలిపి వాటికి పూజలు చేస్తు నారు. గనుక వీరులతో

పు అనిన్ని వాడుకుంటున్నారు.

౧ కసుబాకు వాయువ్య భాగమందు. పరుసమీదరాజుపాళ్లెం వద్ద కరణాలమాన్యములో మానుసంటు అనంతయ్య అనే బలిజవాడు. మామిళ్ళ చింతలు. తోపు వేయించినాడు. అదిఅనంతయ్యతోపు. అనివాడుకుంటూవున్నారు.

౧ కసుబాకు పశ్చిమం సామాన్యములో చుండూరిపుసలినాయుడు. కట్టించిన చెరువుకట్టువద్ద ఆకుల అయ్యప్పఅనేవాడు. తెనుగ బలిజ ఆకుల అయ్యప్ప. అనేవాడు మామిడివనం వేయించినాడు. అది ఆకుల అయ్యప్పతోపు. అనివాడుకుంటూవున్నారు.

౧ కసుబాకు పశ్చిమం సామాన్యములో ఆపూరికాపు
192. రస్తుడు. గటరాజు వెంకటపతిరాజు అనే ఆయన నేరేళ్లవనం వేయించినాడు. అదిగటరాజువారితోపు అని వాడుకుంటూవున్నారు.

౧ కసుబాకు దక్షిణం అరపరుసదూరమునవుజరాపళ్లవారిపల్లెకు వాయువ్యం తోబళం సిద్ధప్ప. కరణం౧. సింగమలకొండారెడ్డి వుభయులు మామిళ్ళ. రావులు. చింతలు. వనం వేయించినారు. అది సిద్ధప్పకొండారెడ్డిగారితోపు అని వాడుకుంటూవున్నారు.

౧ కసుబాకు ఆగ్నేయ భాగమున చినబుక్కాయపల్లెకుప్రతినామమైనయిసుకపల్లెకు ఆగ్నేయం పూర్వమునపెదబుక్కా

యపల్లెలో కాపురంవున్న బలిజవాండ్లు జొన్నావారి ఆడుబిడ్డ
బాలమ్మ అనే ఆమె నేరెళ్లు చింతలు వనం వేయించినది. అదిబా
లమ్మ తోపు అని చెప్పుతూ వున్నారు.

౧౧ గ్రామాన చెరువులు.

౧ కసుబాకు వుత్తరభాగమందు రెండుపరుగులదూరమం
దు గట్టుపల్లెకు వుత్తరంవైపున గట్టుపల్లె పెదయ్య కట్టించిన కత్తువ
చెరువు దీనికింద వరిపండుతుంది.

౧ కసుబాకు పశ్చిమంవైపున చుండూరి ముసలినాయు
డు కట్టించినాడు. దీనికింద చెరువు ఆసరానూ వరిపండుతుంది.

౧ కసుబాకు వుత్తరం పాలకెపరుగున వుప్పరపల్లెకుంట
కాపులు కట్టించినారు. దీనికింద వరిపండుతుంది.

193 ౧ దీనికి తూర్పు గురవరాజుకుంట అనేది. ఒకటి ౧.

౧ దీనికి దక్షిణం. మల్లెంకొండరాజులకుంట

౧ మజా పొదిలెవారిపల్లెకు వుత్తరం ఆపల్లెవాండ్లు కట్టిం
చినకుంట షికస్తు.

౧ కసుబాకు వుత్తరం పెద్దచెరువు అలుగున సింగమనాయ
నికుంట దురస్తు దీనికింద వరిపండుతవి.

౧ కసుబాకు దక్షిణం గట్టుపల్లె పెదయ్య కొసిరెడ్డిగారు క
ట్టించినది ఒకకుంట వున్నది. దురస్తు దీనికింద వరిపండుతున్నది.

౧ ఇందుకు ఆగ్నేయం ఆదూరావారిపల్లెకు వుత్తరం కుసన

గంగనకుంటుదురస్తు దీనికింద వరిమడి పండుతుంది.

౧ ఆదూరివారిపల్లెకు తూర్పున దొడ్డయూబార్లకుంటుషికస్తు

౨ దీనికి తూర్పు గుర్రం చెన్నప్పనాయనికుంటషికస్తు

౨౨

ఈ గ్రామానపుట్టేరులు అయ్యేధాన్యాదులు.

మెట్టని	బాగాయతి.	తరిజమీను.
రాగులు	సజ్జలు	సజ్జలు
ఆరికెలు	జొన్నలు	జొన్నలు
నీవి	రాగులు	రాగులు
ఉలవలు	నీవి	కొర్రలు
సజ్జలు	మిరపతోటలు.	నువ్వులు
జొన్నలు.	పొగాకు	పెసలు
పెసలు	కొర్రలు.	నీవి
ఆముదాలు	పెసలు	వడ్లు
నువ్వులు	నువ్వులు	
అలచందలు	ఆకుతోట	

కసుబెవోబుళానకు అష్టదిక్కులవివరము.

పూర్వభాగమునుంచి ఆగ్నేయంవైపునతిరిగి అకరుడనుంచి దక్షిణముగా యెప్పిరాల జువ్వాలపల్లెపొలంలోనుంచి సోమశిల గండవారకనయపినాకినినదితీరము పర్యంతమున్నమ్మల

కొండ అనే పర్వతము. దీనకలిగిన భిన్ననామధేయములు.

పోబళమునకు నిండుపూర్వమున వరుసనున్న రదూరమున మల్లెంకొండను సోమరాజుకొప్పు దీనికి వుత్తరం తిరుమలయకొప్పు సోమరాజుకొప్పుకు దక్షిణంరాజేకిరీన కట్టువ. దీనికి దక్షిణం అందలాలమోర. దీనికి దక్షిణం. అడపగానిగుట్ట దీనికి దక్షిణం కొకలనడ్డి మల్లు. యెప్పిరాలపోలంలోది. దీనికి దక్షిణం పంచలింగాలకోన దీనికి దక్షిణం. జువ్వలపల్లె పొలిమేరలో యెఱ్ఱకోన. దీనికి దక్షిణం వంకకోన. దీనికి దక్షిణం. సోమసిలగండి వారకన్నూ.

మల్లెంకొండను వంటు యెప్పిరాలపొలంలో బాగుగ
195 లోనివకొలినడవమార్గం. అవలవెల్లూరి పిమరు పారెప్పెమార్గము.

ఈ పర్వతంయందువున్న విశేషవృక్ష జాతులు.

ఇనముద్ది	10	కాలముకొరిచెట్లు	19	ఈశ్వర
కరలు		బూరచెట్లు		విషబొద్ది
తుంబుగచెట్లు		బీరలు		కొండసెనగ
నెమలిఅడుగుచెట్లు		రావులు		కొండకంది.
పాలబరికెలు.		దేవదారిచెట్లు		కొండపసుపు
చిరిమామిళ్లు		గొట్టెచెట్లు		కొండప్రత్తి
మంగచెట్లు		పొడపత్రి		పైడితంగేడు.
గుమ్మళ్లు		ముష్టిచెట్లు		దిరిసెనచెట్లు
అల్లిచెట్లు		సుగంధపాల		వెలుతురు

నేలతంగేడు	బొంతచెముకు	మారేళ్లు
నీరుద్దిచెట్లు	ఆకుచెముడు	పావికిచెట్లు
చేకిరేని	సన్నచెముడు	ఎర్రవాలుడు
తాడచెట్లు	రుద్రగడప	చింతలు
టేకు	తపిస	మామిళ్ళు
చందనం	బొట్లకడపలు	వుసిరికలు
బలుసు	పులివెలగలు.	గారలు

76 విశేషమృగజాతులు.

పెద్దపులులు	కణుతులు	నక్కలు
చిరుతగుండ్లు	దుప్పులు.	కొనగళ్లు
వెలుగుగొడ్లు	జింకలు	పురుములు.
అడవిపందులు.	ఊరడెళ్లు	గండ్రించులు.
ఎదులు	కొండగొర్రెలు	
రేచులు.	కుందేళ్లు	

విశేషపక్షిజాతులు.

(I) నెమలి	6 గువ్వలు	(II) జోరవలు
కౌజులు	పాలపిట్టలు.	పుల్లంగిపిట్టలు.
కొకెరలు	గరుత్మంతులు.	పికిలిపిట్టలు.
కారుకోళ్లు	లకుముకులు.	చేమరాయిలు
కాములు.	గద్దగూబలు.	పూరేళ్లు

పిచ్చికలు	చంచలపుడేగలు	ఉకుబిలబిలు
పావురాళ్లు	భైరిడేగలు	గోరవంకలు
టిట్టిభములు	లావుకలు	కోవెలలు
వెలనమళ్లు	~~ఊ~~జలపిట్టలు.	పైడికంటెలు
యాలాపుడేగలు.	భారద్వాజములు	శిఖువలు
సాలువడేగలు	గెద్దలు	పాలుకలు.
వారజాపుడేగలు	చముడుకాకులు.	

3 కసుబె పాంబళానకు దక్షిణంభాగమందు పరుగున్నరదూ
రమున పిరాకినినది.

౪ నైఋతిభాగమందు. పాయకట్టుకుమజుకూరుపైకో
టుంయు. రావులకొలను పరుగుదూరం. అవతల దొంగలసానికన్న

౫ పశ్చిమభాగమందు పరమటకొండనదియెనా వల్లు
197 వానికొప్పసరువాద్య. ఆవలసకితి పాయకట్టుపైకి మవుజేమల్లని
పట్నం

౬ వాయువ్యభాగమునందు. పరుగుదూరాన పాయకట్టు మజు
కూరుపైకే మజు ఆరౌతులకుంటు.

౭ ఉత్తరంపైపున సరివాద్యుకట్టువల శిలాశాసనం. ఆవలవొ
బళానకు రెండుపరుగుల దూరం మీాదను పాయకట్టు మజుకూర్పై
కోమజు బిలెపాలకొండపల్లె.

౮ ఈశాన్యభాగమందు. పరుగున్నరదూరాన పాయకట్టు మ

జుర్కారు. పైకి మంయి బోడయచెరువు అవతల మల్లెంకొండబా
లువుత్తర దక్షి[illegible].

199 కైఫియ్యతు మ॥ బోడయచెర్ల పాయకట్టు వోబళం
తాలూకె సిద్ధవటం సదరహూ. ముఖ్ జె. మజుకూరు. కరణం సిద్ధప్ప.
జాతి లోనంద వైదీకులు. నలుభై సంవత్సరముల వాడు. వ్రాయిం
చినది.

పాయకట్టు కసుబా వోబళానకు వుత్తరభా
గమందు నపరుసు దూరమున మల్లెంకొండ అనివాడుకోబడిన
పర్వత సామీప్యమందున అరణ్యమైన స్థలం వుండగా పూర్వ
మందున జాతిలో బోయవాడు బోడయ అనేవాడు. ఆ అ
రణ్యమధ్యమానకు వచ్చి అక్కడ డుబిక సన్న పఱ్ఱలో కొద్దిగా నీ
రు నిల్చి వుండెగనుక ఆ నీరున దాహం తీర్చుకొని మృగాదులు అర
ణ్యమునుంచి ఆ పడె లో వున్ననీరు. కోసరము వచ్చేది ~~[illegible]~~ కలదుగ
నుక అక్కడ దాగును వేటలాడేటులు. ఆడుకొని కిరాతవృత్తిన్ని జీ
వనం చేసుకొనేదానికి యీస్థలం వుపయోగంగా వున్నది. అని
యోచన చేసుకొని ఆ పడెకు సామీప్యమందు. ఒక కుటీరం యే
ర్పరచుకొని. దారాపుత్రాదులతో కూడా నివాసం చేసుకొని

199 వుండి సామాన్యవృత్తిగా జీవనం చేస్తూ వుండేను. మరికొన్ని దినములు
జరిగిన పిమ్మట ఆ బోడయకు పదిమంది కుమాళ్లు కలిగి వాండ్లు పె
ద్దవాండ్లు అయిన తరువాత వాండ్లలో వాండ్లకు సరిపడక తలా ఒ
క్క కుటీరం యేర్పరచుకొని అక్కడ వున్న నేల్లపడియ విస్తారం
చేసికొని యీ ప్రకారం వుండగా వాండ్ల సంబంధీకులు అయిన వాం
200 డ్లు యింకా కొందరు వచ్చి ఆ జాగాన చేరి గుడిశలు కట్టుకొని యిండ్లు చుట్టూ
రు అరణ్యమంతా నరికి పొలం యేర్పరచుకొని అంతకంతకు పల్లె అభి
వృద్ధి చేసికొని వుండగా వాండ్లలో ఒకడు రామానాయుడు అనేవాడు
ప్రబలమై గ్రామం బస్తీ చేసి విస్తారంగా యిష్టవలు యేరుపరచుకొని నిగ
ళ్లు కట్టించుకొని వుండెను.

వారి వంశస్థులు కొన్ని దినములు ఆ గ్రామంలో దొరతనం చే
స్తూ వుండిరి. ఆ వూరి పేరు బోడయ చెరువని జనులు వాడుకుంటూ వున్నా
రు. అటు మీదట గంగదేవ మహారాజుల వారి ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండి
వారిని కొట్టివేసి యీ గ్రామం తమరు యేలుకొన్నారు. తరువాత ప్రతా
పరుద్రదేవ మహారాజు నాడు శ్రీ మన్మహా మండలేశ్వర అంబదేవ మహా
రాజు యీ రాజ్యం పాలన చేసేటప్పుడు గంగదేవయ్య అనే ఆయన ప్రభు
త్వం చేసినాడు. ఇందుకు రుజువు గంగదేవయ గారి ప్రభుత్వములో బూ
డ్జ చర్ల వారికి రావులకొలను గ్రామస్తులకు పొలిమేర కరకషా వచ్చి
నందున వుభయ గ్రామముల వారికి మధ్యస్తముగా గంగదేవయ గారు యితీ
ర్పు చేయించి పొలిమేర నిర్ణయం శిలాశాసనం వ్రాలయించినారు. హాళ అ

శాసనం బాలవాణిణపల్లెలో బళ్ళంబోడయ చర్ల మూడుపోవిమేర
లపాద్దున గట్టి పల్లెవారి చెరువుకట్టువలో తట్టున వున్నది.
తరువాత విద్యానగరం రాజులదేయలుబడిలో వుదయ
గిరిరాజ్యానకులోనైన సిద్ధవటం సీమలోకి చెల్లుతూవుండెను.
శ్రీకృష్ణదేవరాయలువారి ప్రభుత్వంలో కాశీవా
సులు వెంకటకృష్ణంభట్లు అనే ఆయన యీ గ్రామంలోకి వచ్చివుం
201 డగా గ్రామస్తులు వచ్చి దర్శనం చేసుకొని మీరు మా గ్రామం
లో వుండమని గ్రామమానకువు ఉత్తరపు వైపున స్థల నిర్దేశం చేసి
యిచ్చిరి గనుక ఆ స్థలమందు అరణ్యంనరికి తమ సంబంధీకులతోనూ
డా పల్లె కట్టుకొని పల్లెకు వుత్తరం చెరువు కట్టించుకొని సర్వాగ్ర
హారంగా అనుభవిస్తూ వుండిరి. ఆ పల్లె పేరు వెంకటకృష్ణంపల్లె అని
ప్రజలు వాడుకుంటూ వున్నారు. ఆ చెరువు వెంకటకృష్ణంపల్లె
చెరువు అని. వాడుకుంటూ వున్నారు కొన్ని దినములు జరిగిన పిమ్మట
దొంగలు వచ్చి వూరు దోచుకొని కాలబెట్టి పోయిరి గనుక వూరు పా.
డు ఆయెను. కొన్ని దినములు జరిగిన తరువాత అచ్యుతరాయలు అ
నే వారు ప్రభుత్వానకు వచ్చి తిరిగి నూతనంగా వెంపల్లె పాటిమీద
వూరు కట్టించి అచ్యుతరాయపురం అనే పేరు పెట్టిరి. పూర్వం బోడయ
చర్ల అనే వాడిక వున్నందున అదే వాడికగా చెప్పుకుంటూ వున్నారు.
తరువాత వుత్తరాదిన ~~స్తు~~ కవలకుంట్ల అనే గ్రామానమంచి తోకనా
టికాపు సూరుజంగం రెడ్డి అనే వాడు కాపుదనంలో కుదురావచ్చి

గాలి మస్తులను పూరుకట్టు కావేటుందును జాగా చెప్పుమని అడిగితే
వారు సమ్మతించి కసుబాను వుత్తరభాగం అరపరుసు దూరాన జాగా
చెప్పిరిగనుక ఆ జాగాన అతని సంబంధీకులతో కూడా పల్లె కట్టి
కొని పల్లె చుట్టూ పొలం యేర్పరచుకొని వుండిరిగనుక ఆ పల్లె పేరు సూ
రువారిపల్లె అని ప్రజలు వాడుకుంటూ వున్నారు. కొన్ని దినములు స
దాశివదేవరాయలు శ్రీరంగరాయలు ప్రభుత్వం చేసినారు. తర్వా
202 త వెంకటపతిరాయలు వారు రాజ్యం యేలేటప్పుడు కొండరాజు
తిరుపతిరాజు గారు గాలి మసిద్ధపటం సీమతో కూడా యేలినారు.
అంతట బిజ్జివారు సంస్థానీకులు. మట్లయల్లమరాజు గారు సిద్ధ
పటం జిల్లా ఆక్రమించిన తరువాత కొన్ని దినములు. యీ యల్లమరా
జు అనంతరాజు గార్లు ప్రభుత్వం చేసినారు. తరువాత సీమ తురా
క్వారి అధీనం అయిన తరువాత నబాబు సాదుల్లా ఖాను వారు
సిద్ధపటం యేలేటప్పుడు మైదుమియా సాహేబు ప్రభుత్వంలో
నరసింగరావు విస్సాజీ ఖాకరా ఖాను గోలకులు కరణీకులు కర్ణాటక
దేశము. బుసరు దేశము. బుమహాల్లా నివాయ గారు అగ్రహారం చేసున్నా
ము. జాగా చెప్పుమని గాలిమస్తులు అడిగిరిగనుక అదే ప్రకారం సమ్మ
తించి కసుబా పొలంలో ~~కూడా~~ కొంత పొలం వింగడించి యిచ్చి దాన
పత్రం వ్రాయించి యిచ్చినారు. ఆ దానపత్రం నకలు వారి అగ్రహారో
దులైన వారి దగ్గర వున్న దాన పత్రం నకలు.

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్షంబు

శ ౧౬౩౨ అగునేటి మన్మథనామ సంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౧౦ లు మ
హారాజశ్రీ నరసింగరావు విస్సాజి భాస్కరా బాపు గారికులు కరణీకలు.
౩ కర్ణాటక దేశముఖు సర్దేశముఖు మహాల్జానివారియ గారికి శిధప
టం సీమ కలువాయగం గిరెడ్డి జోడయ చెర్లరెడ్డి కరణాలు వారియిం
చియిచ్చిన అగ్రహారభూదాన ధర్మశాసన పత్రిక క్రమమెట్లన్నను మ
వుజే జోడయచర్ల పొలంలోను మహారాజరాజశ్రీ విస్సాజోయమ్మా
జీ భాస్కరా పంతులవారి పేరిటను విశ్వనాథపురం అనే అగ్రహారం క
ట్టించేటందుకు పొలం అడిగితిరి గనుక ఆలాగున నేఖండీర చేసియిచ్చి
నవివరం పొలానకు హద్దుమద్దులు నిర్ణయము. తూర్పుమల్లెముకొండ
హద్దు పశ్చిమానకు యెటికిప డమర పొలిమేర హద్దు దక్షిణం.తో
బళ్ళం పొలిమేరహద్దు వుత్త.రానకు చీకట్లోల్వు వంకహద్దు యీ
ప్రకారం హద్దుమద్దులు నిర్ణయం చేసి యిచ్చిన పొలంలోను జోడపా
టి చేను. కుంటలు ౧౦ కాటిమాన్యం కుంటలు ౧౦ దేశముఖుమా
న్యం కుంటలు ౧౦ రెడ్డి కరణీకమాన్యాలు కుంటలు ౧౬ జాతి
కట్టుమాన్యం కుంటలు ౪ యీ ప్రకారం మినహాగాను నిలిచిన పొ
లం వేగితిజోడు అడివి చేను. దేఖాలు అదిగాక మావర ప్రకెందవ
రిమడి కుంటలు ౧౦. ఇందుకు శోత్రియం. సర్వమాన్యంగాను కా
వలిపుంజు దేశముఖు కాను గోయి సకల.రుసుములు హాజెఖర్చు
పంపకాలు తల్లు బాబులు. దేఖాలు.గాను యెప్పటికి శోత్రియం చ
కరీలు ౨౬ అష్టైరాళాయిరుత్తైఅరు.చకలీలు నిర్ణయంచేసియిప్పించి

నారంగనుక మహారాజశ్రీ పంతులవారి పేరిట ధర్మం శాశ్వతంగాను. అ
గ్రహారం పేటలు వనాలు. బావులు చెరువులు. గుంటలు కట్టించుకొ
ని పేటలలో వచ్చిన సువర్ణాదాయం. వీరు అనుభవించుకొని
ధర్మం శాశ్వతంగా నడిచేటందుకు యధావిధిపూర్వకాలముందు.
సహోదక దానధారాపూర్వకంబుగాను. జలతరుపాషాణ అక్షీణ
ఆగామి సిద్ధసాధ్యంబులనియెడు. అష్టభోగ తేజస్వామ్యములతోను
దాయిప్యంచినారం మీ పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యంతరం. మా పుత్ర
పౌత్ర పారంపర్యంతరం. ఆచంద్రార్క స్థాయిగాను. అనుభవించు
కొని సుఖాన వుండేది.

శ్లోకం॥ స్వదత్తాద్ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనమ్.
పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్.
దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనమ్.
దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదమ్

బోడె చర్లసూరు జంగంరెడ్డి సమ్మతిన కరణం సూరప్పవా
లు యరసూరప్పవారలు. తింగాలువారలు.

05 సాక్షులు

౧ గట్టుపల్లె కొండలురెడ్డివారలు. ౧ తిప్పరాజువారలు.
౧ శింగమలపొర్రెడ్డివారలు. ౧ వెంకటవారలు
౧ బోబరం రంగప్పవారలు ౧ తిమ్మరాజువారలు.

ఈ ప్రకారము తాము గలమస్తుల చేత వారియింబిపుచ్చు

కున్నభూమి విస్సాజీ భాస్కరావారి పేరిట బలవన్తుడై అగ్రహారము
చేయవలెనని ఆభూమి పదివృత్తులుచేసి ఆపదివృత్తులకు లాట్లు
వేసి శ్రీయము ప్రతిసంవత్సరమున్ను ఆవు పేరిటికి గలమస్తులు
నిర్ణయించియిచ్చినప్రకారముగానే యిరువై యేండ్లు చకటలు
దివానముకు యిచ్చేలాగున నిర్ణయించి వారియించి యిచ్చిన దాన
పత్రము. ~~వారి~~ అగ్రహారీకులు. పుష్పగిరి రామలింగం భొట్లునాగుల
అప్పంభొట్లు ~~వారి~~ వద్ద వున్న కాగితపు దానపత్రము. అసలునక
లు

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబు
లు ౧౬౩౨ అగునేటి విరోధినామసంవత్సర ఆశ్వయుజ శు ౧౦ లు శ్రీమద్య
జనాది షట్కర్మనిరతులయిన విశ్వనాథపురం అగ్రహారం స్థలానకు
షడ్దర్శన మహాజనములకు నరసింగరావు విస్సాజీ భాస్కరాకాను
గారికు తకరజోకులు. కర్ణాటకదేశము ఖు సరుదేశము ఖుమ
206 హల్లా నివాయి గారు. వారు యించియిచ్చిన అగ్రహారభూదాన ధర్మశా
సనపత్రికక్రమమెట్లన్నను. సిద్ధవటం సీమలో చెళ్లైబోడయచర్ల
గ్రామములోను. మేము పొలం ఖండికగాను. తీసుకున్న పొలము హద్దులు
మద్దులు. తూర్పు మల్లెంకొండ హద్దు. దక్షిణం వాబళ్ళం పొ
లిమేర హద్దు పశ్చిమానకు వెలటి పొలిమేర హద్దు. ఉత్తరానకు చి
కట్లవాగు హద్దు. యీప్రకారం హ~~ద్దు~~ద్దు మద్దులు నిర్ణయించే
సి తీసుకున్న పొలం లోను బోడపాటు చేసుకుంటలు గ్రామదేశమున్ను

మాన్యం కుంటలు ౧ ౦. రెడ్డికరణాలకె మాన్యం. కుంటలు ౧౬ జాలక ట్లు మాన్యం. కుంటలు. ౪ యీప్రకారం. మినహాగాను. నిలిచినపోలం దెగిలి భూదు అర్జ్వ చేసు. వెంకటకృష్ణంపట్నం చెరువు కింద. వాలిమడి కుంటలు ౧౦ యీప్రకారం పోలానకు పర్య మక్తాగాను. కావలి పురం జు. దేశముఖు కాను గోయికుల్లు బాబులుదేశాయిలు వీరి ఉభయంగా యిరువై యూరుచకటిలకు లోవా కాని మాకు అగ్రహారం పదివృత్తు లు. నిర్ణయం చేసి యిచ్చిన. వివరం.

౧ యజమానవృత్తి నరసింగరావు
౧ పూల్లు అనంత చెల్లు
౧ నాగుల రఘునాధభట్లు.
౧ గజవెల్లి పాపాభట్లు.
౪

౧ నాగుల అనంతభట్లు.
౧ పోల్లుమర్తి సుబ్బాభట్లు
౧ పూట్లు నారాయణభట్లు.
౧ పోబ నభట్లు సూరుభట్లు
౧ గజపల్లె కోటంభట్లు
౧ గ్రామకరణాలు
౬

ఈ వ్రాసిన సదరహే పదివృత్తుల వారికి యీయథా విధి పుణ్యకాలమందు సహోరణ్యోదక దానధారా పూర్వకముగా ను. మహారాజశ్రీ పంతులవారికి సుకృతముగాను జలతరుపాషా ణ అక్షీణి అగామి సిద్ధసాధ్యంబులని యెడు అష్టభోగ తేజస్వా మ్యములతో కూడా యిప్పించినారం గనుక దివాణం చెలిజు దివాణాయుకు చెల్లించుకొని ఆచంద్రార్క స్వాయిగాను అను

భవించుకొని చిన్నచిరతలలోకూడా కాపురం వుండి సుఖాన
అనుభవించుకొనేది.

శ్లోకం॥ స్వదత్తాద్ద్విగుణం పుణ్యం. పరదత్తానుపాలనమ్.
పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥
దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనమ్.
దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి. పాలనాదచ్యుతంపదమ్॥

208 యీప్రకారం. సంవత్సరం ౧కి — ౬ చకరాలు శాలి ఆయం
నిర్ణయించి అగ్రహారానకు విశ్వనాథపుర అగ్రహారమని పేరు నిర్ణయం
చేసియిచ్చినతరువాతను. చిరవర్షాణులు అనుభవిస్తూవుండగా కొన్ని
దినములు జరిగినతరువాతను యీ అగ్రహారంలో కొన్నివృత్తుల
వారు పారునష్టవృతనష్టం అయినారు గనుక ఆవృత్తులు భారరావా
రిరుజువున అన్యులకుయిచ్చిన వివరం.

పారునష్టము.	వృతనష్టము.
గజవల్లిపాపాభొట్లవారివృత్తి	పూట్ల అనంతభట్లవృత్తి
యీ.శేషంభొట్ల గారి వృత్తి	పోచనభట్లసూరుభట్లవృత్తి
నాగులచిన వెంకటరాయభట్లకు	పుష్పగిరిసాంబాభట్లకు
నాగుల అబ్బన్నభొట్లకు	నాగులచలంభట్లకు॥

ఈప్రకారం అనుభవిస్తూ ప్రతిసంవత్సరమున్నూ ది
వాణాములుగాను. శాలి ఆయంపదోసి అపరంజియాకోటలుమారే చకా
లుష్టయురువే యీరుప్రకారం దివాణాముకు చెల్లిస్తూవుండిరి. ఈప్ర

కారముగా అమలుదార అమలు. మియాజా వారు. తరువాత
బహాదూరు టిప్పుసుల్తాను. యేలుబడిలోను న్ను శాలివాహన
శకం 1720 సాధారణ సంవత్సరము వరకు మామూలు బమోజి
బు యేకసాజారీగా నడిచినది. అవలువదాన పత్రములలో విన
209 వారి చేసి. వ్రాసిన బోడసాటిస్తలం పన్నెండుకుంటల భూమిన్ని యిం
తెనకను. బోరయచెరువుగాల మస్తులు. భాకరా నరసింగరాయని గ్రా
వారికి యిచ్చినందుగా నరసింగరావు ప్రభాకరావారు. ఆపన్నెండుకుంట
ల భూమి. సహా అగ్రహారీకులైన బ్రాహ్మణులకె ధారబోసి. యిచ్చినా
రు. న్ను దానికి వేరె కైక్రయం. మొకరరు లేకుండా. లోవయిన ముయి
చ్చినయిరత్తె ఆరు చకరాల కిక్రయపువృత్తులలో కూడ అనుభ
విస్తూవుండిరి. అనిన్ని మువ్ర జేమజకూరు. ములకు లేక నిద్దప్పుబడెదున్ను
అగ్రహారీకుడైన రామలింగంభట్లున్ను ప్రభయులు చెప్పినారు.
సాధారణ సంవత్సరం. తఫ్. విరోధికృతు సంవత్సరములో ఆ
ఘజుసాహేబుల వారి సుబాదారీలో మసావడి గోవిందరాయని
వ్రాయ వహారి ములోను. దరిమిలాను. అగ్రహారీకులకు అనుభ
వములోవచ్చినున్న బోడసాటిస్తలం. పన్నెండుకుంటల భూమి
కి గాను పదిచకరాలు సంవత్సరం 1కి దివాణముయిచ్చేలాగు
న నిర్ణయించి ఆనందసంవత్సరం. వరకు అగ్రహారీకులచేతను
సాలు 1కి 36 చకరాలు వంతున. తీసుకుం [redacted] వారు. రా
210 క్షససంవత్సరములో కంభం తాలూకు బార్ష కుంచ సింగసా

నిపల్లె పాళెగాండ్లు వచ్చి అగ్రహారం దోచి పోయినందున ప్రజాదుల
యిగారు మంలో ఒకయింటి బాలవ్యాళియుదు మాత్రమున్న యిద్దరు ర
యితులున్న వుండగా. ఆ సంవత్సరం జలం సాగుబడిలో రాక వున్నం
దున ఆ బాలవ్యాళి ఇ . . రాక్షస సం॥ లో ౧౦ పది చకరాలు తీసుకున్నారు.

నల సంవత్సరములో కొందరు బాలవ్యాళులు తిరుగా వచ్చి అగ్ర
హారం చేరినారు. గనుక ఆ సంవత్సరం అమానుసావేబు సుబేదా
రి అశ్వత్థరాయునివ్వవహారములో పోగా మొదటి పదికె సువర
హాలు తీసుకున్నారు. ఇదేప్రకారం పింగళ కాళయుక్తి సంవత్సర
ములలో అసదల్లిఖాను సుబేదారిని జంగంరెడ్డి వ్యవహారంలో
నున్న సిద్ధార్థి సంవత్సరమున చందాలాలు బహదూరు వ్యవహా
రములో నున్న సదరహూ ప్రకారం ప్రతి సంవత్సరం పదివేసు వర
హాల ప్రకారమే తీసుకుంటూ వచ్చినారు.

దర అమలు కంపెనీ యింగిలీషు బహదూరు వారిదా
రతనములో రౌద్రి సంవత్సరమున మనరోదారవారిత ట్టునుం
చి అమాలు తిరుమలరావు వచ్చి బాలవ్యాళులు నుపిలిపించి
11 కౌలు యిప్పించి ౩౦ కోరాయి చకరాలు 3 రూ॥ నిర్ణయించి తీ
సుకున్నారు. ఈప్రకారం కోధన సంవత్సరం పర్యంతరం ముజరి
గినది. అక్షయ సంవత్సరములో తరం మొకరరు చేసి కంరెరాయుగ3
రొ ౨॥ ౨॥ వుప్పెలయిదు వారవారల యెదురూకల అదనగమూడు
వేసాలు నరంశాల త్రయం నిర్ణయించినారు. ఆ సంవత్సరములో

గ్రామంలో పంటలేనందున వేమవరము అయిదుచాకలులు రూపుచే
యుంచినారు. ప్రభవ. సం॥ సాగుబడిగ. ౬౭౪ రూ॥ మింజుమలోనిమె
గ౩౪౭౬. తీసుకున్నారు. విభవ సం॥ అదే ప్రకారం. జరిగినది. శు
క్లసంవత్సరం నుంచి అమలుదారువారి మొకరరు నిమె ప్రకారం.
గ్రామస్త్రోత్రియం తీసుక అగ్రహారం నడిపించినారు. శా॥ శకం. ౧౭౩౨
ప్రమోదూత సం॥ వరకు అదే ప్రకారం జరుగుతూ వున్నది.

కుంపినీవారి యేలుబడిన అక్షయసంవత్సరము లోతరం
మొకరరు అయిన తరువాతను. మన్నె బోడెచర్ల గ్రామంలో
నుంచి షోటాచేసి అలావేదామె జైగాదాఖలు. అయివున్నది.
మన్నె విశ్వనాధపురం. అనివాడుకుంటున్నారు.

212 ఈ అగ్రహారముకు కసుబా అయిన బోడయచెరువు గ్రా
మం. చెరాఖు అయినది. గనుక అందుకింద పూర్వము మజ
రాగానున్నయిప్పుడు బోడ్డెచర్లకు అదాకు అయిన నారువారి
పల్లెకు వుత్తరభాగమందు. సాయిమాన్యమందు. మన్నె మజకూరు.
కేరణం సూరప్ప అనే ఆయన తన కరిణీకమాన్యం. పదహారు కుంట
ల భూమి. వొట్లతిమ్మప్ప అనే బ్రాహ్మణునకు. చికె. ధారపోసి
యిచ్చినాడు. గనుక తిమ్మప్ప అనే బ్రాహ్మణుడు నవాబు సాదుల్లా
ఖాను యేలుబడిలో నైదుముస్సవా సావే బుప్రభుత్వము లోతన
సంబంధికులైన. మూడు యిండ్ల బ్రాహ్మల్ను. కూడా వెంటపెట్టు
కొనివచ్చి తిమ్మప్ప అనే బ్రాహ్మణుడు తన మాన్యపు భూమిలో

నేమూడుయిండ్ల వారున్ను ఒకపల్లెకట్టుకొని వుండిపదహారుయుంటు
లభూమిలోపల్లెకట్టిన జాగాసహా మూడు అంశల్లు పంచుకొని.
సర్వమాన్యముగాయిస్తకజలులగాయతి శాలివాహనశకం 1713
ప్రమోదూత సంవత్సరము వరకున్ను సర్వ అగ్రహారముగానే అను
లుదర అనులు వెంకసాజారీగానడుస్తూవున్నది. అది ఈ తిమ్మ
ప్పగారిపల్లె అని చెప్పుకుంటున్నారు. మవుజే బోదయబర్లలో
కి అడకమై వున్నది.

213. కైఫియ్యతు. మవుజె రోసలకుంట
పాయకట్టు ఓబళంతాలూకె సిధపటము. సదరహూ గ్రా
మ కరణము నందతై దీనుడు. సిద్ధప్ప నల్లపై సంవత్సరముల
వారు వ్రాయించినది

బోదయబర్ల గ్రామానికి పశ్చిమంగా
లుపరుగుదూరమున పర్వత సామీప్యమందు అరణ్యమధ్యము
న ఒకసన్నకుంటకలదు. ఆదరిన గొప్పవి బదరీవృక్షములు గ
లవు. గనుక ఆసులం రోసలకుంట అని యీ సామీప్యమందవి
గ్రామముల లోనుంచి అరణ్యంలోకి పశువులుకు మేతకులో
లుకవచ్చిపోతూవుండే జనులు వాడుకుంటూవుండేవారు. విద్యాన
గరసింహాసనాధీశ్వరుడైన వీరశ్రీకృష్ణదేవమహారాయలువా

రురాజ్యం చేసేటప్పుడు. వైదికులు పోచన భొట్లు సూరుభొట్లు
అనే బ్రాహ్మణ్ణు రాయలవారి అట్లనుంచి యీసీమ ప్రభుత్వం
చేసూ వున్నవాళ్ళు తనకు అగ్రహారం చేసి యివ్వమని. అనేక దిన
ములు యాచించగా స్థలం నీకు యుక్తమయిన దానిని చూ
చుకుంటే అగ్రహారం చేసియిస్తామని చెప్పేరి గనుక పైన
చెప్పిన రేగులకుంట స్థలమందున కావలెనని అడిగినందున అదే
214 ప్రకారము. ఆస్థలమందు. అరణ్యమును రిక్కించి సదరహు సూ
రుభట్లు యేలక. సంబంధులైన వారికి సవాపదవారు వృత్తులు
యేరుపరచి యివ్వగా ఆ కుంటసామీప్యములోనే ఆ బ్రాహ్మలు.
గృహములు కట్టుకొని వుండిరి. గనుక అది. రేగులకుంట అగ్రహా
రము అని ప్రజలు వాడుకుంటూ వున్నారు. అగ్రహారీకులైన వారు అ
గ్రహారానకు దక్షిణ భాగమందు. ఆంధ్రమాను వకటి పెద్దమా
నువుండగా ఆ సామీప్యమందున బతకుంట త్రవ్వించినారు. గను
క అది ఆంధ్రమానికుంట అని ప్రజలు వాడుకునే వారు. మరికొ
న్నినాళ్ళు. జరిగిన తరువాతను వీరశ్రీ అచ్యుత దేవరాయ మహా
రాయలు రాజ్యభారం చేసేటప్పుడు వుత్తరాది. పారుపూ ఖిల్లసీ
మనుంచి చింతంరెడ్డి అయ్యన్న సామి జిమాటాలు. అనే వాండ్లు
వుభయులు. జనబచ్చాలతో (చిన బత్సాలతో) కూడా వచ్చి.
రేగుల కుంట గ్రామము యేనిరిచినందున వాండ్లకు అగ్రహారీ
కులు జీవనం చెప్పి పొలేరు తనానకు నిల్పుకొని వుండిరి.

తను. మార్జాల సీమనుంచి. పెద్దిటి గొల్లవాండ్లు. బొల్లె నిపాపా
నాయుడు అనేవాడు వచ్చి దారాపు తాల్ల దులు. సహా. రోసుల కుంట
215 అగ్రహారములో చేరివున్నాడి తనకు ఆసరాచేసి పల్లెకు జాగా అ
గపరిస్తే అరణ్యానికి పల్లె కట్టుతున్నానని అగ్రహారికులన్ను అడిగి
నందున అగ్రహారానకు అరపరుగ దూరమువ దక్షిణాంవైపున అ
గ్రహారికులు స్తలం అగపర్చినారు. గనుక పాపానాయుడు ఆస్తలమం
దు. అడివి నరికి పల్లె కట్టి తనలో మరికొందర్ని చేర్చుకొని ఆ పల్లె
కిందకొంత పొలం ఏర్పరచినాడు గనుక అది. పాపినాయనిపల్లె
అని జనులు వాడుకుంటూ వుండేవారు. ఆ పల్లెలో కాపు శంకరనాయు
డు అనేవాడు పల్లెకు వాయువ్యభాగమందు. అరణ్యములోను. ఒక
కుంట కట్టించినాడు. అది శంకరనాయని కుంట అని ప్రజలు వాడు
కుంటూ వున్నారు. తరువాత సదాశివదేవమహారాయలు.
రాజ్యభారం చేసేదినములో అగ్రహారికులు. గ్రామం మధ్యను ఒ
క గోపాలస్వామి దేవాలయం కట్టించి విగ్రహప్రతిష్ట చేయిం
చినారు. అగ్రహారానకు పూర్వభాగమందు స్వామ్యములో
నే ఒక శివాలయం. కట్టించి లింగప్రతిష్ట చేసినారు. ఆ దేవాలయము
లు ఇటుకలతో కట్టించినారు. రెండు దేవాలయములలోకి
న్ని మాన్యాలు వేసి ఎత్తరవు కవిగెనవి. వృక్షవ విగ్రహాలు పోయించి.
పూజ పునస్కారములు జరుగగా జరిగెస్తూ వుండిరి. తరువాతను.
వీరవెంకటపతిరాయలు వారు రాజ్యంయేలుతూవుండగా వరుస్తా

లు లేమి చేతను. అగ్రహారభూము మూడునాళ్లు సంవత్సరము
లు చక్కగా పైరులు ఫలించకపోయి నందునన్ను దొంగల వు
పద్రవం చేతనున్ను అగ్రహారీకులు నాదారులై వచ్చి. కొంద
రు విదేశగతులైరి. కొందరు స్థలములో నిలిచివుండగా అదివర
కు పూర్వము నుంచి అగ్రహారీకులయిన బ్రాహ్మణులవద్దను
చి పాలేరుతనం వున్న పాకనాటి కాపు వాండ్లు ప్రబలమైవుండి.
అంతటు మట్లుయల్లమరాజుగారు సిధపటువు. ఆక్రమించు
కున్న తరువాత అగ్రహారీకుల వద్ద పాలేరువాండ్లుగా పూర్వము
నుంచి వున్న వాండ్లు ప్రబలులై వున్నందున. అగ్రహారీకులను గణ
న సేయక వాండ్లు దివాణం పర్యంతం అయి. అగ్రహారీకుల
పేరు. దివాణం దగ్గిర ముందుకు రానివ్వక గ్రామానకు తామె
ఖండితో ముకరరు చేసికొనివచ్చి గ్రామం తమ స్వాధీనం చేసు
కొని అగ్రహారీకుల్ను అణచివేసిరి. అంతటు గ్రామంలో నిర్వ
217 హాకం లేక కొందరు అగ్రహారీకులు. స్థలం విడిచి విదేశగతులై
పోయిరి. కొందరున్ను తనష్టమైపోయిరి. తరువాత శివకేశవ దే
వాలయములలో పూజలు నడవక నిలిచినవి. ఆదేవాలయము
లు రెండున్ను యిప్పుడు శిథిలమై వున్నవి. వుత్సవ విగ్రహములు రెండు
దేవాలయములలో విన్ని కూడా పురుష విగ్రహములు వున్న. స్త్రీ
విగ్రహములు మూడున్ను. దేవాలయములలో వుండే యిత్తడి
చెందెలు రెండున్ను యిప్పుడు రొసులమంటు రెడ్డి గంగిరెడ్డి కరణం

కరణాంసిద్ధప్పవేరుయిద్దరివశానవున్నవి. అగ్రహారముచెడి
ముప్పజేరేగులమంటుగ్రామందివాణముదాఖలు అయినతరు
వాతను. మళ్లియల్లమరాజు అనంతరాజుగారియేలుబడిఅ
యినతరువాతను. సేమతుర్క్యాణ్యముచారి స్వాధీనము అయి
నపిమ్మటను. అమలు దర అమలులు పాయకట్టువాబిళమతర
ఘనతాలూకుసిద్ధవటముకు చెల్లుతూవుండెను. బహదూ
రుయేలుబడిలో శోభకృతుసంవత్సరములో హైదరుమహమ్మదు
సాహేబు. తళ్లుసుంచిరాజాభాయీ అనేవాడు. నెల్లురాల్లప్ర
జలోవచ్చిరోగలకుంటుగ్రామందోచుకొని. వున్నసంస్థానము. చ
218 ర. తీసుకపోయిరి. యినిమిదిమూర్లవరహాలుదండుగలు. తీసుకొని
తరువాతప్రజల్ను. బద్దవోలులో మూడునెలలు చెరలోవుంచి.
దండుగపైకం చెల్లినతరువాతవిడిచినాడు. తరువాతనుగ్రామ
ము నిజాదారులో పడినది. టిప్పుసుల్తాను. మొగలాయీ అమ
లులో పోబళంపాయకట్టులోకూడా. సిద్ధవటంసీమలోకే.
చెల్లుతూవుండెను. సిద్ధార్థిసంవత్సరంవరకు జరిగినది.

రౌద్రిసంవత్సరములగాయతీ శాలివాహనశకం
౧౭౩౨. ప్రమోదూతసంవత్సరమువరకు కంపెనీయింగ్లీషు
బహదూరువారియేలుబడిలో జరుగుతూవున్నది.

మజకూరుపైకీమ జరాపాపినాయనిపల్లెదక్షిణం.
లింగారెడ్డిత్రవ్వించిన లింగారెడ్డికుంట ౧

218 దానికి దక్షిణం ఆపల్లె చింతం రెడ్డి జంగం రెడ్డి త్రవ్వించినది. ఏ
కపన్నకుంట అదియర్రకుంట అని చెప్పుకుంటున్నారు.

శేకులకుంటకు ఉత్తరం. చింతం రెడ్డివారు. పెంచిన నేరే
డ్లు మర్రులు. వసం ౧. అదివీరులు నిలిపిన డ్లు ఆతోపులోవుం
219 చినందున వీర్లతోపు అని చెప్పుకుంటూవున్నారు. మజరా పాపి
నాయనిపల్లెకు నైరుతిభాగమందు. పూర్వమున పాపినాయుడు
వేయించినది. చింతతోపు. ౧ అది చింతతోపు అని చెప్పుకుంటూ
వున్నారు.

గాలమానకు అష్టదిక్కులయందు. వుండే స్తలాలు.

తూర్పుభాగమందున మూడుపరుగుల దూరమును నేమ
ళ్లంకొండ ఆకొండదరిన మ ౹౹ బోడయచెరువు తాలూకే శి ధప
టము.

ఆగ్నేయభాగమందు. పరుగుదూరమున పాయక
ట్టుమజకూరు. కసుబే వోబళంపైకి మజరా పాదిలెవారిపల్లె.

దక్షిణభాగమందు. పావుకోసు మీద. కసుబే వో
బళం. పైకి మజరా రాజుపాళెం.

నైరుతిభాగం. మొదలుకొని పశ్చిమం తిరిగి వాయు
వ్యభాగం పర్యంతము సామీప్యమందు పర్వతము.

ఉత్తరభాగమందు పాయకట్టు మజకూరు పైకి మ
జే బాలప్పాణాపల్లె క్రింద మజరా అజుసువారిపల్లె వురు సుదూ

రముసను

ఈశాన్యభాగమందు పరుగుదూరమున నం ౧౪౹ ఖలవ్యా
౨౨౦ రాపల్లె. పాయకట్టువారి బళ్ళం తాలూకె సిద్ధపటువను
ఈగ్రామమానకు పైరులు అయ్యే ధాన్యాదులు..

ఖుష్కి	బాగాయతీ.	తరి.
౧ రాగులు	౧ సజ్జలు	౧ వరి
౧ అరికలు	౧ రాగులు	౧ సజ్జలు
౧ వులవలు	౧ పొగాకు	౧ కొఱ్ఱలు
	౧ వరి	౧ నువ్వులు
		౧ వరి
		౧ పెసలు

Restored by. U. Venkataramayya.
24-9-41